

#.11.726 710 589

International Year of the Child / Année Internationale de l'Enfant

1979

Anul Internațional
al Copilului

BIBLIOTECA

BULETIN DE BIBLIOTECONOMIE

3 ● 1979

01. SEP. 2023

Supliment al revistei „Îndrumătorul cultural“

Sumar

LECTURA COPILOR ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ

Mariana IOVA: Cartea și bibliotecile pentru copii în România, p. 2-8; Mircea SINTIMBREANU: Cartea pentru copil, p. 8-10; Radu LEVIRDA: Literatura pentru copil în limbile naționalităților conlocuitoare, p. 10-11; Ioana TĂUTU: Proiectarea cititorului adult în bibliotecile pentru copii, p. 12-15; Magdalena TUDOR: Fundamente psihopedagogice ale acțiunilor bibliotecii pentru copii, p. 15-16; Maria CRICIU: Complementaritate în relația bibliotecă pentru copii — școală, p. 16-18; Aurelia SPINEI: Eficiență în propaganda cărții pentru copii, p. 20-21; Gheorghe MAXIM: Biblioteca publică și stimularea creativității copiilor, p. 21-22; Corina CURELESCU: Bibliotecarul și biblioteca școlii — animatori ai lecturii elevilor, p. 22-23; Vera POP și Nadejda BODEANU: Ludoteca, etapă premergătoare formării deprinderilor de lectură p. 24-26; Pațița SILVESTRU: Hobby-urile, stimulente al lecturii, p. 27-28; Literatura de informare pentru copii și tineret. Sinteză și bibliografie, p. 28-30.

SUB SEMNUL MARILOR EVENIMENTE POLITICE ALE ANULUI — A 35-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ȘI CONGRESUL AL XII-LEA AL P.C.R.

Actualitatea în bibliotecă, p. 31.

CRONICA ANULUI INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

Simpozionul național „Copilul și cartea”, p. 32-34; Pe agenda bibliotecilor publice, p. 34-36.

CONDUCEREA ȘI ÎNDRUMAREA ACTIVITĂȚII BIBLIOTECARE

I.T.: Consfățurile de lucru, p. 37-38; Erika RESCHNER: Din experiența îndrumării metodice, p. 38-39; Tudor NEDELCEA: Serviciul centralizat destinat bibliotecilor comunale, p. 40; Constantin GILEA: Forme eficiente ale activității metodice, p. 40-41.

TEHNICĂ DE BIBLIOTECĂ

Elena SABADAC: Consultații în CZU. Recomandări privind clasificarea publicațiilor la casa 5. Matematici. Științe ale naturii (I), p. 42-45.

ISTORIA CĂRȚII ȘI A BIBLIOTECILOR

Tudor OPRIS: Editarea revistelor, o veche îndelungată a școlărilor din România, p. 46; T.O.: Începuturile presei românești pentru copii, p. 47; Ion STOICA: Vârstele cărții (II), p. 47-48.

IN MEMORIAM

Constantin Nuțu — un deceniu de progres în activitatea BCU-București, p. 48-49.

LUCRĂRI DE SPECIALITATE, p. 49-50.

MERIDIAN BIBLIOLOGIC

Dan SIMONESCU: Biblioteca internațională pentru copii și tineret din München, p. 51-53; Marikka BARTH: Cluburile elevilor în bibliotecile din R.D. Germană, p. 54-55; Mihal FLORESCU: Simpozionul „Agrolinformatica II”, p. 55.

Colectivul redacțional: Anne-Marie Mihaj, Ioana Tăutu, George Vlădescu.

„A crește noile generații înseamnă a le ajuta să se ridice la nivelul cunoașterii științifice proprii acestei jumătăți de secol, să-și însușească chintesența științelor moderne“.

NICOLAE CEAUȘESCU

Cartea și bibliotecile pentru copii în România

În fiecare etapă parcursă de cultura românească, operele scrise s-au legat de destinele civilizației noastre, deschizând o fereastră prin care copilul a putut privi o viață mai bogată, mai uimitoare. Cartea s-a implicat în viața colectivității, contribuind, prin învățămîntul românesc, la educarea și instruirea generațiilor tinere.

Începuturile bibliotecilor pentru copii și tineret în țara noastră se confundă cu existența colecțiilor de cărți din școală. „Fără îndoială — afirma Nicolae Iorga — am avut, încă în veacul al XIII-lea, școli de latinește la Milcov, Baia, Siret, Bacău și Argeș, din ale căror binefaceri s-au împărtășit copiii români de pe vremuri... Nu fără ucenicie la școală se vor fi

LECTURA ÎN SOCIETATEA

deprins cu cartea și ceilalți mari vlădici munteni și moldoveni ai secolelor XIV și XV“. Ei, ca și alți tineri, au învățat în școlile din Tirgoviște, Suceava, Cimpulung, Neamț, Bistrița, Tismana, Cozia etc. Pe lângă aceste școli un rol covârșitor l-au jucat bibliotecile.

La început păstrătoare de manuscrise și tipărituri, bibliotecile școlare au devenit cu timpul mijloace indispensabile în instrucția și educația copiilor.

În secolul al XVI-lea, pagina scrisă a fost difuzată prin intermediul bibliotecilor școlare înființate la Brașov (de Ioan Honterus), Cotnari (de Despot Vodă), Oradea, Cluj, Sibiu. După apariția tiparului, aceste biblioteci se înmulțesc și își îmbogățesc fondurile cu tipărituri românești și străine. În secolele XVII și XVIII cartea ocupă un loc din ce în ce mai important în viața locuitorilor acestor meleaguri: circulația ei se intensifică, bibliotecile devin tot mai bogate, corespunzând mai deplin necesităților spirituale în permanență transformare. Păcînd apel la tradiția secolelor precedente, domnitorul Matei Basarab a încercat o mișcare de restaurare culturală. Rețeaua de școli organizate de el a constituit un adevărat canal prin care uma-

COPILOR CONTEMPORANĂ

nismul european a pătruns în această parte a continentului. La aceasta au contribuit și călătorii și umaniști români ca: Mihail Halici, Nicolae Olahus, Udrishte Năsturel, Nicolae Milescu, Constantin Cantacuzino-Stolnicul, Dimitrie Cantemir, Nicolae Mavrocordat, în ale căror biblioteci existența manualelor școlare, gramaticilor, cărților de învățătură, lexicoanelor, studiilor de retorică atestă preocuparea lor majoră pentru instruirea fiilor acestui neam. Un elev al „Academiei pentru școlari” înființată de Const. Cantacuzino-Stolnicul în 1678, Matei Crețulescu, a alcătuit o bibliotecă de 124 de cărți „filosofești, gramaticești, istoricești, latinești, italienești pentru învățătura copiilor săi.” Ioan Inocențiu Micu Klein a preconizat înființarea unei biblioteci publice, destinată „creșterii tineretului românesc din Ardeal” pe lângă școala „Sf. Treime” din Blaj. Aceasta a fost deschisă în 1754 de către Grigore Maior și a funcționat pînă în secolul XX cînd a devenit Biblioteca centrală a Blajului. Gheorghe Șincai, corifeu al Școlii Ardelene, a scris și editat manuale și gramatici pentru elevi. Tot acum se adaugă Academiei din Iași, înființată de Grigore Ghica la 1766, și o bibliotecă destinată elevilor.

Primele cărți ale literaturii didactice românești au fost bucovinenele și abecedarele (sec. XVII) care erau „deprinderea învățării copiilor la carte”. În predoșcolivile acestor manuale se dădeau sfaturi educative pentru „părinți, hrănitori și toți ceilalți ce au nume părintesc către copiii cei mici”.

Prin activitatea neobosită a lui Gheorghe Lazăr, în Muntenia, și a lui Gheorghe Asachi, în Moldova, organizatori ai învățămîntului românesc, școala își întărește rolul și datorită ei de instituție culturală românească. Datorită lor și a altor personalități culturale și politice ale secolului al XIX-lea — Ion Heliade Rădulescu, Grigore Pleșoianu, Nicolae Bălcescu, George Barițiu, Timotei Cipariu, Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu, Spiru Haret —, care au înțeles rosturile educative ale cărții, bibliotecile școlilor primare și ale liceelor au fost înzestrate cu scrierile cele mai alese. „Asociația pentru literatura română și cultura poporului român (Astra), înființată în secolul al XIX-lea, s-a îngrijit, între altele, și de problema cărților școlare și a lecturii extrașcolare a elevilor.

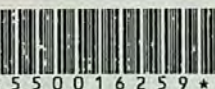
Preocupat de democratizarea învățămîntului și de accesul la cultură al

unui număr cît mai mare de tineri, Spiru Haret, ministrul Educației și Instrucțiunii Publice din acea vreme, a dat, în anul 1898, decizia de înființare a bibliotecilor populare pe lângă școlile primare. Ele urmau să pună la dispoziția elevilor și părinților lor mijloacele necesare îmbogățirii cunoștințelor, dezvoltării sentimentelor de „frumos, bine și adevăr”, pregătirii lor pentru viață. S-au scris și s-au dăruit, în această perioadă, zeci de volume pentru copii, s-au introdus în programele școlare ore de lectură și s-au organizat șezători cu copiii. Într-o epocă de mari transformări, căutări și aspirații culturale, șezătorile, instituții prin excelență populare, făceau legătura între scriitorii și micii cititori.

După primul război mondial, au luat ființă și primele societăți de lectură pe lângă școlile secundare, care aveau drept scop învățarea artei de a citi și dobîndirea cunoștințelor suplimentare față de manualele școlare. În publicațiile de specialitate (Biblioteca școlii secundare, Societățile de lectură, Anuarele societăților de lectură etc.) și în revistele școlare (Curierul liceului, România viitoare, Gazeta cărților etc.) erau expuse principiile și metodele folosite de bibliotecile școlare și societățile amintite pentru lectura extrașcolară a elevilor, publicîndu-se în același timp fragmente din clasicii literaturii române și universale, lecturi istorice și geografice, buletine ale vieții școlare. Societăți de lectură ale elevilor au funcționat la Brașov, Rîmnicu-Sărat, Brăila, Ploiești și în alte orașe, unele dintre ele fiind conduse de scriitorii și profesorii renumiți ca: Panait Cerna, I.A. Bassarabescu, D. Munteanu-Rîmnic, N. Mihăescu-Nigrim. Elevii liceelor din localitățile amintite, membri ai acestor societăți, și-au propus organizarea de biblioteci școlare și pe clase, îngrijindu-se de stringerea fondurilor de cărți și de asigurarea unui mobilier adecvat.

Marele savant Nicolae Iorga, președintele asociației Liga Culturală, considera biblioteca „în fruntea instituțiilor fără de care nu poate exista o cultură națională”. De aceea, în apelul său, scria: „Scriitori puternici și mari, învățați originali și adînci dați cartea cea adevărată copiilor, care vor fi frunzașii neamului românesc de mîine”. În anul 1932, fiind ales președinte al Consiliului de Miniștri, a dat Legea pentru organizarea bibliotecilor și muzeelor publice și comunale. Această lege prevedea ca: „Pentru răspîndirea și adîncirea culturii fiecare municipiu, comună urbană și rurală să înființeze o bibliotecă publică, accesibilă tuturor, cu cărți și publicații de literatură, artă și știință de valoare culturală și morală”.

Desigur, toate aceste tipuri de biblioteci și forme instituționalizate pentru

Moș Ion Roată și Unirea în două vizuini grafice: D. Creangă (Creangă, Ion. Amintiri din copilărie. „Carlea Românească”, 1940) și Vasile Celmare (Creangă, Ion. Moș Ion Roată și Unirea. Editura tineretului, 1968). →

Nicolae Tonitza: un mare prieten al copiilor
(Desenul alfabetului viu. „Ion Creangă”, 1971; Petrescu, Cezar. Fram, ursul polar. Buc., „Curentul”, 1932). (p. 5)

lectură erau menite să vină în ajutorul școlii pentru desăvârșirea procesului instructiv-educativ. Erau în același timp căutări pentru găsirea unor soluții cât mai bune de a satisface setea de cultură, dorința de a învăța și a ști a copiilor. În acest sens, pe lângă măsurile preconizate pentru creșterea rolului bibliotecilor școlare, se încearcă și crearea unor biblioteci specializate pentru copii. Acest deziderat a fost exprimat de mulți profesori și oameni de cultură români, în studiile de specialitate, publicate în această perioadă. Apostol D. Culea, unul dintre organizatorii unei asemenea biblioteci — care a funcționat în București în 1937 —, scria: „Biblioteca de copii este tot o școală, dar o școală a orelor libere, o școală în afară de școala obligată”.

Dar toate aceste încercări vor căpăta un contur precis abia după Eliberare, în ultimii 35 de ani. Prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1542 din anul 1951, s-a legiferat înființarea secțiilor pentru copii, pe lângă bibliotecile publice regionale și raionale. Astfel au început să funcționeze, în afară de bibliotecile școlare, biblioteci publice pentru copii, dotate cu un fond de carte adecvat, cu săli de lectură și servicii de împrumut. S-au organizat de asemenea și cursuri de specializare pentru bibliotecarii investiți cu o asemenea muncă. Fiind binecunoscută influența cărții asupra

formării concepției despre Jume, asupra ridicării nivelului cultural al tinerei generații, lectura copiilor a constituit o grijă permanentă a partidului și statului nostru, acordându-i se importanța cuvenită în sistemul educației.

Un rol determinant în realizarea obiectivelor educaționale ale bibliotecilor, în informarea și formarea micilor cititori l-au avut și continuă să aibă calitatea, diversitatea și mărimea colecțiilor de care dispun aceste instituții.

Odată cu apariția rețelei de biblioteci publice pentru copii, a fost necesară o reevaluare a atribuțiilor bibliotecilor școlare și organizarea pe baze științifice a acestora. La constituirea fondurilor de publicații și crearea instrumentelor de informare s-au avut în vedere: categoriile de vîrstă ale cititorilor, preferințele de lectură, acoperirea unor domenii cât mai variate și sprijinirea efectivă a procesului de învățămînt.

Odată cu reorganizarea activității editoriale, în România au fost create edituri de stat specializate în publicarea literaturii pentru copii și a manualelor școlare. Editura didactică și pedagogică, înființată în anul 1950, transpune în practică sarcina asigurării cu manuale a tuturor elevilor din școlile primare, gimnaziale, liceale și profesionale, atât în limba română cit și în limbile naționalităților conlo-

cuitoare. Numai în ultimii cinci ani, această editură a publicat 4 777 de titluri, în 136 468 000 de exemplare. Editura „Ion Creangă” este specializată în publicarea literaturii pentru copiii preșcolari și școlari din clasele mici, iar editura „Albatros” publică lucrări care se adresează adolescenților și tinerilor. Alături de acestea, și celelalte edituri românești și în special „Junimea” din Iași, „Dacia” din Cluj-Napoca, „Facla” din Timișoara, „Ceres”, „Kriterion”, Științifică și enciclopedică și „Sport-Turism” din București publică numeroase lucrări pentru copiii de toate vîrstele.

Termenul de „literatură pentru copii” a apărut, după cum constată cercetătorii domeniului, de foarte puțin timp, dar literatura propriu-zisă, adecvată mentalității copiilor și gradului lor de înțelegere, a existat din cele mai vechi timpuri. Editurile noastre s-au aplecat cu atenție și continuă sistematic să publice în primul rînd literatura populară, cu basmele și legendele, baladele și snoavele ei, care au circulat pe cale orală și au fost savurate dintotdeauna de copiii de toate vîrstele. Ediții succesive au apărut din Anton Pann, care descoperea înțelepciunea și umorul în scînteierea proverbelor și zicătorilor populare, și din Petre Ispirescu, care a repovestit și tipărit o parte din basmele noastre. Poeziile lui Bolintinea-

nu și Alecsandri, fabulele lui Grigore Alexandrescu au educat generații în tregi de școlari, tipându-se și astăzi în zeci de mii de exemplare. Unul din marii clasici ai literaturii noastre și ai celei pentru copii și tineret, Ion Creangă — „expresie monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român, sau, mai simplu, e poporul însuși, surprins într-un moment de genială expresiune“, cum îl caracteriza G. Călinescu — este o prezență permanentă în producția de carte.

Literatura de mare profunzime a fost citită totdeauna cu încântare de copii, căci scriitorii mari aparțin și copiilor. Mihai Eminescu, Ion Slavici, Al. Brătescu-Voinești, Ion Agirbiceanu, Gala Galaction, Mihail Sadoveanu, Otilia Cazimir, George Toporeanu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, Elena Farago, Tudor Arghezi au lăsat copiilor o adevărată avere spirituală.

Astăzi literaturii pentru copii și tineret i se dedică un număr din ce în ce mai mare de scriitori. De asemenea artiști și graficieni de primă mărime își dedică talentul ilustrării lucrărilor pentru copii, contribuind la formarea gustului artistic al copiilor, conferind cărților un plus de atractivitate.

În acest fel, în ansamblul producției editoriale românești, literatura pentru copii ocupă un loc foarte important. Numai în ultimii cinci ani, la

editurile mai sus menționate, au apărut un număr însemnat de cărți pentru copii și tineret: 956 de titluri în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare, într-un tiraj de peste 43 de milioane de exemplare.

Pe lângă producția literară contemporană și cea națională clasică, în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare, merită remarcată activitatea de tipărire în versiuni românești a capodoperelor universale dedicate copiilor: de la prelucrări de basme și opere celebre, pină la cărțile unor autori ca H. Ch. Andersen, J. Swift, Frații Grimm, Carol Lewis, C. Collodi, Ch. Dickens, Jules Verne, J.M. Barrie, Oscar Wilde, Edmondo de Amicis, Mark Twain etc. Unele din aceste lucrări sînt publicate în colecții ca: „Biblioteca pentru toți copiii“, „Biblioteca școlarului“, „Biblioteca de aur“, „Povești nemuritoare“, „Biblioteca contemporană“, „Eroi îndrăgiți de copii“, „Povești în imagini“, „Casetă jucăriilor“ etc.

În politica editorială se face tot mai simțită preocuparea pentru publicarea literaturii de informare, corespunzătoare nivelului de cunoștințe și de înțelegere al elevilor — aceasta reprezentînd cca 50 la sută din titlurile care apar anual. Aceste lucrări sînt organizate în serii și colecții ca: „A.B.C.“, destinată copiilor între 6 și 9 ani, „Alfa“, care cuprinde informații științifice pentru elevii claselor V—

VIII „100...“, serie în care apar lucrări despre personalități din istoria României și a altor popoare, opere de artă, monumente ale naturii etc.; „Opere cu caracter enciclopedic“, destinate copiilor între 10—14 ani, „Primul meu dicționar“, „Dicționarele Albatros“ etc.

Apar, de asemenea, publicații periodice pentru copii: „Arici-Pogonici“, „Lumița“, „Cutezătorii“, numeroase reviste școlare, care cuprind pe lângă creația majoră destinată copiilor și adolescenților și încercări literare ale elevilor, descrierea activităților pioniești, lucrări practice realizate de elevi etc.

Această producție editorială și publicistică se regăsește în colecțiile bibliotecilor pentru copii și tineret. Atît rețeaua bibliotecilor publice, cît și a celor școlare, s-a lărgit, prin înființarea de noi secții și filiale, apte să satisfacă setea de lectură și de cunoaștere a micilor cititori. Funcționează astăzi un număr de 10 772 de biblioteci școlare, în mediul urban și rural, deținînd 43 165 507 volume. În anul 1978, aceste biblioteci au fost frecventate de 2 801 191 de copii și adolescenți care au solicitat 21 074 695 de publicații.

Modernizarea învățămîntului din țara noastră înscris ca obiective principale legarea mai strînsă a școlii de viață, a învățămîntului de practică, pregătirea tineretului pentru educația

(Continuare în p. 8)

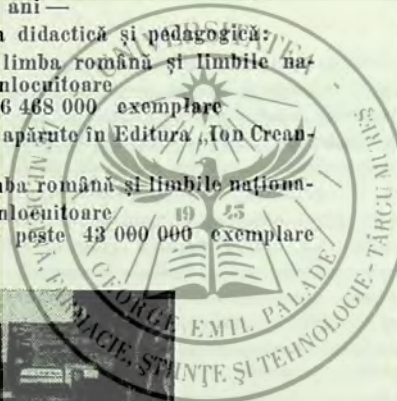

Din producția editorială destinată tinerei generații
— în ultimii 5 ani —

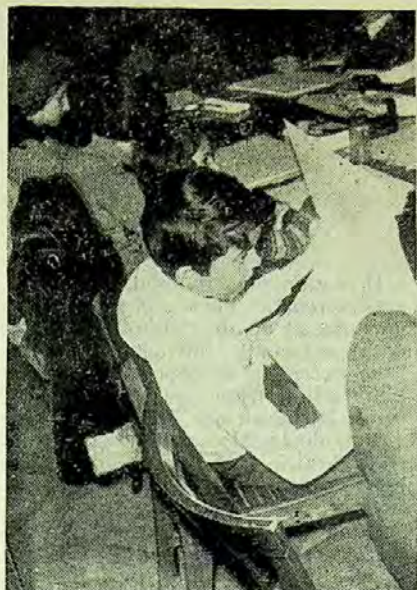
Manuale apărute în Editura didactică și pedagogică:
4777 titluri, în limba română și limbile naționale
naționalităților conlocuitoare
în tiraj de 136 468 000 exemplare

Cărți pentru copii și tineret apărute în Editura „Ion Creangă” și alte edituri:

956 titluri în limba română și limbile naționale
naționalităților conlocuitoare
în tiraj de peste 43 000 000 exemplare

Biblioteci școlare: 10 772 unități
Fond total de publicații: 43 165 507 volume
Cititori înscriși (în anul 1978): 2 801 191
Volume difuzate (în anul 1978): 21 074 695

Biblioteci publice pentru copii — Secții specializate ale bibliotecilor județene, municipale și orașenești

Biblioteca	Dotare (nr. de volume)	Cititori înscrși (1978)	Volume difuzate (1978)
Biblioteca județeană Timiș	38 609	6 063	150 544
Biblioteca județeană Galați	48 189	8 121	197 545
Biblioteca județeană Sibiu	50 000	4 962	92 885
Biblioteca județeană Prahova	45 000	4 470	120 500
Biblioteca județeană Iași	35 000	3 971	108 451
Biblioteca județeană Constanța	83 400	3 991	93 885
Biblioteca județeană Neamț	20 460	3 202	61 682
Biblioteca județeană Dolj	21 314	3 105	77 084
Biblioteca județeană Vaslui	25 530	2 707	73 281
Biblioteca județeană Harghita	16 276	1 831	31 550
Biblioteca județeană Vrancea	23 500	1 783	49 593
Biblioteca județeană Botoșani	20 427	1 579	26 556
Biblioteca județeană Suceava	17 000	1 542	35 793
Biblioteca municipală M. „Sadoveanu”, București	45 000	3 000	55 000

Dotare (nr. de volume)	Cititori înscrși (1978)	Volume difuzate (1978)
38 609	6 063	150 544
48 189	8 121	197 545
50 000	4 962	92 885
45 000	4 470	120 500
35 000	3 971	108 451
83 400	3 991	93 885
20 460	3 202	61 682
21 314	3 105	77 084
25 530	2 707	73 281
16 276	1 831	31 550
23 500	1 783	49 593
20 427	1 579	26 556
17 000	1 542	35 793
45 000	3 000	55 000

O performanță a secției pentru copii a Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu”: Premiul I acordat teatrului de păpuși în cadrul celei de-a doua ediții a Festivalului național „Cântarea României”.

Cartea pentru copii

permanentă. Toate acestea determină o lărgire a atribuțiilor bibliotecii școlare, în sensul îndrumării elevului pe noile căi ale cunoașterii, pentru o însușire temeinică și aprofundată a ultimelor cuceriri tehnico-științifice și cultural-artistice, cât și de întărire a funcției ei pedagogice — de sprijinire efectivă a procesului de învățămînt. Polifuncționalitatea și diversificarea bibliotecii școlare, în raport cu domeniile și ramurile științelor, literaturii, tehnicii și artelor, constituie o caracteristică a rolului bibliotecii școlare în noile condiții de predare (cabinete, laboratoare, ateliere etc.). Fondurile bibliotecilor școlare sînt constituite conform cerințelor actuale ale școlii, în colecții de specialitate, în cabinete, laboratoare, săli de lectură, clase, ținînd seama totodată de interesele și preferințele elevilor.

Bibliotecarii școlari vin în ajutorul cadrelor didactice, care au menirea de a-i învăța pe elevi „cum să învețe”, de a-i îndruma în tehnica muncii intelectuale (studiul lecției, întocmirea schemelor și rezumatelor, tehnica citirii manualelor, întocmirea bibliografiei etc.). Deci activitatea bibliotecii școlare se subordonează programului instructiv-educativ al școlii, sarcinilor acesteia cu privire la dezvoltarea multilaterală a personalității elevilor. Pentru îndeplinirea acestor sarcini cît și a celor cu un caracter cultural mai larg, biblioteca școlară colaborează cu bibliotecile publice pentru copii și tineret, care dispun de colecții cu caracter enciclopedic, organizate pe criterii de vîrstă și structură tematică, de mijloace tehnice audio-vizuale.

Bibliotecile publice pentru copii funcționează ca secții și filiale ale bibliotecilor publice județene, municipale și orașenești, în cadrul căminelor de copii, în casele pionierilor, în casele de cultură etc. Colecții de carte pentru copii există în toate bibliotecile publice, chiar cînd nu au constituite secții profilate.

Bibliotecile înscriu în activitatea curentă o serie de manifestări menite să atragă la lectură un număr cît mai mare de copii: dimineți de basm, seri de poezie și muzică, montaje literar-artistice, întîlniri cu scriitori și artiști, specialiști și inventatori, cenacluri literare. Împreună cu școlile și organizațiile de pionieri, bibliotecile inițiază concursuri în domeniul științei, isto-

riei, beletristicii, concursuri de desene „Eroi ai cărților”, expoziții de carte etc.

Pentru preșcolari, s-au amenajat săli speciale și ludoteci, dotate corespunzător. Aici bibliotecile pun la dispoziția „șoimilor patriei” materiale pentru desen, jocuri și jucării mecanice, cărți de colorat și cărți în imagini, organizează serbări, spectacole cu teatrul de păpuși, proiecții de diafilme și diapozitive etc.

Bibliotecile publice sînt preocupate de asemenea de inițierea copiilor în tainele bibliotecii, de crearea deprinderilor de lectură și de munca intelectuală. Pentru a facilita orientarea micilor cititori în fondurile de publicații, secțiile de împrumut sînt organizate în sistemul accesului liber la raft, iar sălile de lectură dispun de cataloage alfabetic și sistematice, care li ajută la regăsirea rapidă a informației.

A intrat în tradiție ca anual să se organizeze pe plan național „Zilele cărții pentru copii și tineret”, manifestare în care sînt antrenate editurile, bibliotecile, librăriile, școlile, organizațiile de copii și tineret, asociațiile scriitorilor. Au loc cu acest prilej saloane ale cărții, dezbateri publice despre cartea pentru copii și tineret, colôcvii ale creatorilor etc.

Exprimînd voința fermă a României de a contribui la obiectivele Anului Internațional al Copilului, proclamat de către Adunarea Generală ONU, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a adoptat o hotărîre cu privire la acțiunile organizate în țara noastră cu acest prilej. Se are în vedere intensificarea eforturilor pentru asigurarea unor condiții tot mai bune de viață și învățatură pentru tînăra generație, dezvoltarea și diversificarea producției bunurilor de larg consum destinate copiilor, creșterea preocupărilor pentru perfecționarea activității privind educarea multilaterală a copiilor, a tinerilor, în spiritul muncii, al dragostei față de patrie și al solidarității internaționale. La realizarea obiectivelor cu caracter educațional, acționînd în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, alături de celelalte instituții și organizații instructiv-educative, bibliotecile pentru copii și tineret își aduc o contribuție substanțială.

Mariana IOVA
Biblioteca centrală de stat,
Serviciul metodic

O examinare cit de fugitivă a bibliografiei române pentru copii ne arată un lucru pe cît de tulburător, pe atît de reconfortant. Într-adevăr, cu puține excepții, aproape toți clasicii literaturii române au scris pentru copii! De la Nicolae Filimon la Sadoveanu, de la Alecsandri, Agirbiceanu și Argezi — dacă e să o luăm alfabetic — pînă la Vlahuță și G.M. Zamfirescu.

După cum, cu destul de rare excepții, scriitorii contemporani de cele mai diverse formații și expresii îmbogățesc și diversifică necontenit acest „fond de aur”. Amintim, fără să ne referim la „profioniștii” genului, pe Maria Banuș, Nina Cassian, Ion Brad, Ion Gheorghe, Ana Blandiana, Eugen Jebeleanu, Ion Vlasiu, Fănuș Neagu, Gellu Naum, Létay Lajos, Marin Sorescu, Erik Majtényi, G. Tomozei, G. Bălăiță, Constanța Buzea, Adrian Păunescu etc. etc.

Au fost și sînt abordate de către aceștia, fără excepție, toate genurile,

P. ISPIRESCU

Basmе

de la roman la teatrul de păpuși, de la basm și poveste la reportaj, de la poezie eroică la epigramă, de la memorialistică la anticipație. Au fost folosite toate tehnicile, stilurile, toate modalitățile dictate de specificul cititorului copil: miraculosul, umorul, eroicul, duioșia, ludicul... În plus, personal cred că avem în acest moment nu scriitori solitari pentru copii, ci un front de profesioniști, avem opere-bijuterii, care ar onora orice vitrină din lume. Să simți cotul unor scriitori ca: Al. Mitru, Constantin Chiriță, Petre Luscalov, Nicuță Tănase, Costache Anton, Gică Iuteș, Fodor Sandor, Hedi Hauser, Adrian și Georgina Rogoz, Vl. Colin, Călin Gruia, Ion Hobana, Balint Tibor, Ion Serebreanu și alții nu e puțin lucru. Este o confrerie poate nu prea numeroasă dar tonică. Și nu mai puțin tonică decât aceea a milioanele de cititori care pe foaia albă a sufletului lor inscriu pentru o viață vibrația acestor voci pe care își vor construi mai tirziu audiența scriitorii mari pentru cei mari. Și aceasta încă n-ar fi mare lucru, căci ceea ce ne preocupă nu este o simplă ștafetă de lectori, ci, în sens absolut, chiar schimbul de miine al națiunii noastre, cu omenia sa, cu capacitatea sa militantă, cu identitatea sa inestimabilă... Sînt mize ce nu pot fi jucate vellei sau narcisic, de-a baba oarba, și nici măsluite de cădelnițe sau balmăjeli fortuite.

Ce au dăruit „scriitorii” în acest răstimp tinerei generații? Un bilanț este cu puțință, desigur, dar ar fi ușor sofisticat, ca o strigare de catalog, fără atingere cu ceea ce înseamnă în realitate, la cititor, și titlurile și autorii, și colile și tirajele invocate. Se știe: o carte nu e egală cu alta, efectele lor nu se adăunează neapărat, ci se și pot scădea reciproc, uneori pînă la anulare, așadar importante nu sînt cantitățile, ci homeopatia provocată, durata acțiunii, schimbările din singele și plasma unei culturi. Or, noi toți știm că tocmai anumite cărți, izvorînd din cele mai profunde straturi ale conștiinței naționale, fac priză, consolidează și arcuiesc mai departe, din generație în generație, punțile ce definesc peren arhitectura spiritului nostru, setea sa de împlinire în acea treime milenar rîvnită de sufletul românesc: întregire, neatrănare, dreptate. Tocmai acestea au fost substanțele nutritive pe care scriitorii pentru copii le-au deversat fără preget, le-au injectat cu precădere în conștiința noilor generații. Și, parafrazînd pe Terentius, cred că nu greșesc în a afirma că acestor scriitori „nimic din ceea ce e românesc și omenesc nu le-a rămas străin”.

Într-adevăr, asemenea cărți, explorînd etosul național, de la orizontul strămoșilor îndepărtați pînă la baladescul contemporan, nu sînt puține. Într-o mișcare continuă, concrescîntă, cu omisiuni din ce în ce

mai puține, ele încheagă, dacă nu întreaga monumentalitate a istoriei române, în mod sigur treptele și me-topele ei cele mai semnificative, de la Sarmisegetuza la insurecția armată națională antifascistă din gloriosul August 1944. Vom aminti, pentru cota de transfigurare și amplă vibrație cuprinse în paginile lor, „Legenda valahă” de Al. Mitru, „Un om în furtună” de Dumitru Almaș, „Horia” de Ion Hobana, „Paloșul neînfrînt” de Méhes György, „Foc nestins” de Sava David, „Ultima redută” de Ion Aramă, „Veverița de foc” de Tudor George, „Copilăria unui icar” de Ion Dodu Bălan, „Sînt fiul lui Nan” de Simion Pop, „Prizonier la 9 ani” de Ion Grecea, „Pistruiatul” de Francisc Munteanu, „Comoara locotenentului Balica” de Leonida Neamtu, „Ultima poveste” de Radu Tudoran, „Povestiri despre uteciști” — volum colectiv s.a.m.d.

Efortul de a încheaga această epopee, perfect conturat de pe acum, va continua, desigur. Și el trebuie să continue fie și pentru faptul că, pe lângă unele „pete albe” — cnezii, Rareș, Brîncoveanu, Cuza, Marea Unire, tradițiile mișcării muncitorești —, aproape toate cărțile amintite se adresează școlărilor mari, pierzînd din raza lor de atracție tocmai pe copiii pînă la 10 ani.

Este o paranteză ce nu poate fi mult timp acoperită exclusiv cu istorioare și cu destul de sărăcăcioasele

Trei volume de Petre Ispirescu — trei ilustratori: Florica Cordescu-Jebeleanu (Editura tineretului, 1966), p. 8. Ileana Caușu-Pandele (Ion Creangă, 1972), p. 9. Done Stan (Ion Creangă, 1972), p. 9.

benzi desenate. Totodată, remarcând diversitatea modalităților artistice: eroicul, fabulosul, narația simlicronică, povestirea de capă și spadă, evocarea realistă, se totam că acest inequizabil periplu tematic ar putea fi abordat și prin formele artistice mai puțin practice la noi, de mare audiență aiurea, ca de exemplu reportajul de tip „O zi la...” (Curtea lui... Decebal, Stefan cel Mare etc.), biografia romanțată, romanul epistolar, reconstituirea documentară — așa cum o practică pentru adulți Mihai Stoian —, în timp ce pentru vârsta mică scenariu de bandă desenată rămâne, în condițiile acurateței, una din cele mai atractive ideograme (vezi „Menumorut, stăpînul Bihariei” de Radu Theodoru).

Cum este și firesc, aria vieții sociale actuale și, în primul rînd, a celei pionierești și școlare este mai bogat și mai armonios prezentată. Copiii sînt introduși în adevărurile și valorile lumii noastre, li se asigură acea necesară alfabetizare ce desface treptat aripile lor din cuibul familial spre vastele orizonturi ale viitorului. Zeci și zeci de titluri de strălucită limbă și fantezie — versuri, proză rimată, povești și parabole, povestiri, basme moderne, romane — risipite în cele mai variate formule emisferale tainice din care se desprinde copilul: misterul sinelui și cel al lumii înconjurătoare îl vrăjesc și îl incită spre transformarea mitologiei în acțiune. Se știe, fără o anumită vitamină, milioane de copii din lumea contemporană orbesc... Din acest unghi, literatura noastră pentru copii a oferit și oferă fără întrerupere vitaminele unimanismului, ale optimismului, căldura solară a creșterii eutrofice. Amintim aici, fără a ezita în fața sintagmei **capodopere ale literaturii pentru copii**, „Cărțile pentru fetițe-veverițe și băieți-veveriți” ale Constanței Buzea, „Povestea celor 10 frați” de Ștefan Aug. Doinaș, „O ureche de dulceață și o ureche de pelin” de Ion Caraion, „Csipi, acest pitic uriaș” de Fodor Sándor, „Ocolul infinitului mic pornind de la nimic” de Marin Sorescu, „Ramura de măr înflorit” de Călin Gruia, „Strada piinii” de Balint Tibor, „O stea din toate e a mea” de Gica Iuteș, „Seri albastre” de Constantin Anton, „Copacul marelui sfat” de Hedi Hauser, „Bastonul cu mîner de argint” de Al. Mitru, „Totul pentru un leu” de Méliusz Jozsef, „Cite-o gîză cite-o floare” de Iordan Chimet, „Lumea poveștilor” de Ion Vlasiu, „Asaltul înălțimilor” de Ricarda Terhshak, „Povestea a doi pui de tigr” de Nina Cassian, „Continentul colorat” de Sonia Larian, „Ghiociei de zăpadă” de Bajor Andor.

În cîmpul acestor opere — și al multor altele, semnate de Iuliu Ra-

țiu, Al. Ovidiu Zolta, Lucia Olteanu, Nina Slănculescu, Viorela Nicoară, Eduard Jurist, Nicuță Tănase, Petre Luscalov, Emilia Căldăraru, Monica Pillat, Kiss Jenő, Vasile Mănuceanu, Elena Mătasă, Al. Vergu și alții — se împletesc cu măiestrie miticul și observația de viață, umorul și tandrețea, peripeția și visul, miraculosul cu acel moralism care nu este altceva decît realismul prospectiv. Se încearcă — și nu odată se izbuște lucrul cel mai greu — construcția unor eroi meniți a se impune generațiilor de cititori: Ciroșarii, Nică-fără-frică, Apollodor, Nae-Deșteptul, Csipi, piticul uriaș, Ciopîrțilă ș.a.m.d., tentația de a-i crea și de a-i plasa pe orbita interesului general fiind, indiscutabil, una dintre cele mai stimulante pentru fiecare scriitor dedicat literaturii pentru copii.

Într-adevăr, a da chip și suflu variantei umane a copilului din România, a reuși insertul Făt-Frumosului zilelor noastre în constelația fără amurg a unor Huck și Tom Sawyer, Kim, Timur, Tintin și Cipollino, Niels și Nică a Petrei, în seria de Mici Prinți și Căpitani la 15 ani, jală, visul de aur al ficcării dintre scriitorii pentru copii, răsplata majoră a trudei noastre literare, tentativa necentenit reînnoită.

Și, dacă așa stau lucrurile, de unde deprecierea acestei literaturi, care sînt temerile superiorității cu care e privită?

Ar fi, cred, oșos să căutăm explicația acestei situații numai în prejudecăți. Căci dacă nu încapem îndoială că această literatură este literatură, este în același timp greu de respins observația că ea este, ca o fatalitate, însoțită de umbra pseudoliteraturii, a făcăturii meșteșugărești. Prea mulți Tirbozei și Tirbozine, Sosoi Sosolici, Bimbilici și Chitulici, Chifuleți și Muștorii continuă să încingă hora în această dumbravă minunăță! Prea mult clișeu și infantilism, prea multă escaladare paternalistă și prea multă bunăvoință pentru simpla... bunăvoință grafică.

Dar atunci de ce să nu folosim ierbi-cidele cum se cuvine, împotriva buruienilor, cu rădăcina oricît de pivotantă? De ce — discutînd drepturile și datorile acestei literaturi — să avem în vedere doar pe falși și să o ignorăm în ansamblul ei prin moratorii critice, întrerupte doar de ziua copilului, să o descumpănim, tot în ansamblul ei, prin superbia ultimului criticăstru? Ce au comun „Apollodorul” lui Gellu Naum, „Ocolul infinitului mic...” de M. Sorescu, „O lume întreagă...” de Radu Tudoran, „Nu fugi, ziua mea frumoasă” de O. Panciu-Iași, „Poveștile pitice” de Vl. Colin, „Nică-fără-frică” de Nina Cassian, „Cărticica de 5 ani” a Constanței Buzea, „Continentul colorat” al Soniei Larian sau „Csipi,

acest pitic uriaș” (ca să amintim numai cîteva titluri) cu „Isprăvile lui Picuiriică” a Afroditei Zarzaropol, cu „Chitulică fără frică” de Madeleine Scarlat sau cu „Michiduță puf de aur” de Eufronia Pallă-Arion?

Este nevoie de un embargo hotărît asupra pseudoliteraturii pentru copii, asupra cărților repetente și ca limbă și ca fantezie și ca suflu, salvate doar prin mesaj brut și grafică. Este nevoie în același timp însă — și cu aceeași hotărîre — de „clasicizarea” cit mai rapidă a cărții bune. Și totodată, pornind de aici, de la cele atinse, este nevoie de stabilirea și abordarea unor ținte și mai îndrăznețe, de lichidarea deloc neglijabilelor „pete albe” ce mai persistă pe harta ei.

Mircea SÎNTIMBREANU

CZU 087. 5 (198)

Literatura pentru copii în limbile naționalităților conlocuitoare

Literatura română contemporană pentru copii se caracterizează printr-o dezvoltare rapidă în strînsă legătură cu nevoile de lectură ale unei mase largi de cititori. Pe lângă lucrările apărute în limba română, s-a bucurat de o atenție deosebită publicarea cărților pentru copii în limbile naționalităților conlocuitoare. În perioada 1970—1978 au văzut lumina tiparului 433 de titluri în aproape 4,5 milioane exemplare în limbile maghiară, germană, sîrbă, ucraineană. Cele mai multe (294) au apărut la Editura „Ion Creangă”, specializată în publicarea cărților pentru copii, dar și la alte edituri — Kriterion, Dacia, Facla.

O bună parte din volumele încredințate tiparului sînt incluse în serii și colecții îndrăgite de micii cititori: Biblioteca pentru toți copiii, Prima mea bibliotecă, Lecturi școlare, Biblioteca contemporană, Cartea de vacanță, Alfa, ABC, Micii meșteri mari, Cărți practice.

Basmul, acest gen literar în care copilul descoperă libertatea deplină

a imaginației, specificitatea confrun-
tărilor dintre virtuți și defecte, din-
tre bine și rău, adevăr și minciună
și-a găsit locul în planurile de apariții
în diferite formule: bogat ilustrate,
în imagini, din fondul de aur al lite-
raturii române, a naționalităților con-
locuitoare sau din literatura univer-
sală, cărți ce-au încântat copilăria
atîtor generații consolidînd limba ma-
ternă cu ajutorul modelelor artistice.
Merită menționate în acest sens volu-
mele lui Benedek Elek — „Cartea al-
bastră, roșie, aurie și argintie a bas-
melor“ (lb. maghiară) „Fântina prin-
țesei triste“ de Kányádi Sándor (lb.
maghiară), „Basmе“ de frații Grimm,
Andersen, Wolf, Bechstein (lb. ger-
mană), „Basmе“ de Mihai Eminescu
(lb. maghiară și germană), „O măr-
gică, două mărgelе“ de Horvath Ist-
ván (lb. maghiară).

Seria „Cartea de vacanță“ a Edi-
turii Kriterion publică în limba ger-
mană, pentru copiii de la 8—12 ani,
romane, povești, povestiri din lite-
ratura română și universală. De un
deosebit succes s-au bucurat volu-
mele „Trei copii și un șoricar“ de Ri-
carda Terschak, premiat de Consiliul
Național al Organizației Pionierilor,
„Martin și Vrăjitorul“ de Erika Hüb-
ner-Barth, „Trandafirul alb“ de Con-
stantin Chiriță, „Emil și detectivii“
și „Dubla Lotte“ de Erich Kästner.
La aceeași editură au fost publicate
tot în limba germană două volume
de excepție: „Inelul fermecat“ (poe-
zii, fabule, basme, povestiri, jocuri pen-
tru diferite vârste ale copilăriei), cu
ilustrații de Val Munteanu, Tiberiu
Nicorescu etc., la care se adaugă „Lu-
mea săsească în cuvînt și imagini“ de
Helene Platz și Berta Skegnann —
versuri pentru preșcolari, ediție foto-
mecanică a cărții apărute în 1912.

Scriitorii contemporani au publi-
cat în limbile naționalităților conlocu-
itoare o bogată paletă tematică:
despre copilărie, familie, școală, dra-
gostea de patrie, viața pionierească,
prietenie, curaj, frumusețile țării, tre-
cutul istoric. O trecere în revistă a
unor nume îndrăgite de copii nu este
lipsită de interes: Méliusz Josef („Tot
pentru un leu“), Fodor Sándor
„Cipi, preafericitul uriaș“), Marton

Lili („Călătorie pe harta țării“), Haj-
du Zoltan („Apă fiartă pentru lup“),
Majtenyi Erik („Mazăre — mazărice“)
Sütő Andras („Ape neliniștite“), Ta-
mas Maria („Poezii pentru copii“),
Veress Zoltan („3 povestiri“), Horvath
Imre („Ciobănel peste turma de nori“),
Csire Gabriella („Țurpi și voinicul Vin-
tură lume“), Nagy Istvan („Ospățul
lui Rez Mihaly“), Bajor Andor („Șo-
ricelul cel viteaz“), Méhes György
(„O vacanță la mare“), J. Wertheimer
Ghika („Surugiu de Moldova“), E.
Wegendt („Bach“), Hans Liebhardt
(„Voinicul Hans“), Claus Stephani
(„Florile de piatră“), Hedi Hauser
(„O poveste“, carte care a obținut pre-
miul Uniunii Scriitorilor), Ricarda
Terschak („Asaltul înălțimilor“), Franz
Hodjak („Pisicile șugubețe“), Richard
Jakobi („Fetița și ursoaica“), Ivo Mun-
cean („Evantaiul bucuriilor“), Draga
Mireanici („Poezii din ghiozdan“), Al.
Petrovici („Cuvîntul pionieresc“), Ne-
bojša Popovici („Sfîrșitul verii, prima
zi“), Iván Moisiuc („Zburaji, vultu-
rașilor“).

Copiii sînt de asemenea familia-
rizati, grație lecturii, cu operele cla-
sicilor literaturii române și universale.
Au apărut în ediții, de regulă bogat
ilustrate, cărți de Ion Creangă, Petre
Ispirescu, Mihail Sadoveanu, Tudor
Arghezi, Cezar Petrescu, Emil Gir-
leanu, Caragiale, Slavici, Delavrancea,
V. Voiculescu, Jules Verne, Hauff,
Eta Hoffmann, Moricz Zsigmond, Ed-
mondo de Amicis, Lessing, Ady En-
dre, Cervantes, Oscar Wilde, J.M. Bar-
ril ș.a.

De o frumoasă primire se bucură
și operele unor scriitori români con-
temporani traduse în limbile naționa-
lităților conlocuitoare: „Aducătorului
mulțumiri“ de Mircea Sîntimbreanu
(lb. maghiară), „Domnița de rouă“
de Călin Gruia (în lb. germană), „Mor-
mor și fetița portocalie“ de Paul An-
ghel (în lb. maghiară), „Cărticica de
doi ani“ de Constanța Buzea (lb.
maghiară), „Sfîrșitul vacanței“ de Ion
Hobana (lb. maghiară), „Închide ochii
și vei vedea orașul“ de Iordan Chimet
(lb. germană), „Lumea poveștilor de
Ion Vlasiu (lb. maghiară). Într-o edi-
ție bogat ilustrată a apărut nu demult

în limba germană un volum de fabule
românești traduse de Lotte Berg.

Unii autori, cum este Hervay Gi-
zella, s-au gîndit să ilustreze propriile
volume — este vorba de „Cartea lui
Kobak“ (povestiri) — cu desene fă-
cute de copii. Alții, ca, de exemplu,
Szilagyi Domokos, au împletit poe-
zia cu muzica în aceeași carte.

Un aspect important al literaturii
pentru copii este publicarea lucrări-
lor aparținînd naționalităților con-
locuitoare în limbile celor cu care
acestea conviețuiesc. Astfel, „Capra
năzdrăvană“ de Benedek Elek, „Tot-
ul pentru un leu“ de Méliusz Jozsef,
„Tihamer cel grozav“ de Söltesz Jo-
zsef au apărut și în limba germană.

Deosebit de utilă pentru școlari s-a
dovedit a fi seria de „cărți practice“
apărută în limba maghiară. Ea cuprinde
poezii, cîntece, jocuri, diverse îndru-
mări. Cîteva titluri: „Cartea jocurilor
pentru copii“, „200 cîntece populare“,
„Cartea păpusarului“, „Melc, melc,
codobelc“ (cîntece pentru preșcolari),
„Fraza fără sfîrșit“ (poezii).

Au fost editate volume destinate
să dezvolte inteligența copiilor, să
lărgescă orizontul lor de cunoaștere.
Ilustrativă este lucrarea „Tu vei reu-
și mai bine“ de Ilse Hehn (lb. germană).

În ultimii ani au început să apară
și o serie de cărți de literatură de infor-
mare în colecțiile Alfa, ABC, Micii
meșteri mari. Este vorba printre altele
de „Cum au apărut numerele?“ de
Florica Cămpan (lb. germană), „Prin
Europa“ de Călin Dimitriu (lb. ger-
mană), „De la papyrusul Rhind la cal-
culatorul electronic“ de Florica Cămp-
pan (lb. maghiară), „Delfinii“ de
Modest Conțu (lb. germană), „Robo-
tul“ de Sergiu Florică (lb. maghiară)
etc.

Pînă la sfîrșitul acestui an și în per-
spectivă sînt prevăzute să apară un im-
portant număr de cărți pentru copii
în limbile naționalităților conlocu-
itoare. Ele vor întregi suita de volume
destinate lecturii micilor cititori con-
tribuind la educația lor în spiritul
dragostei față de țară, de familie, de
realizările poporului nostru în anii
socialismului.

Radu LEVĂRDĂ

Proiectarea cititorului adult în bibliotecile pentru copii*)

Prospectare, în pedagogia modernă, înseamnă deopotrivă proiectarea tipului de personalitate viitoare, ca și programarea, într-o asemenea finalitate, a conținutului activității educative.

Idealul educativ, în conformitate cu care este proiectat tipul uman al viitorului, constituie centrul de orientare și de reglare a educației, criteriul de bază pentru filtrarea diferitelor solicitări și imperative ce stau în fața acesteia, pentru organizarea demersului educativ.

În consens cu lumea contemporană și mai ales cu lumea viitorului, o lume în schimbare cum a fost caracterizată, sensul principal al educației, pe oricare treaptă a sa și prin orice canal s-ar exercita ea, este pregătirea omenirii pentru a face față creator accelerării schimbărilor ce-i parcurg existența, de a le stăpâni, pentru ca fiecare individ să se poată realiza plenar și eficient în concordanță cu propriile aspirații dar și cu imperativele societății în care e integrat, cu o mutare tot mai evidentă a accentului de la factorul subiectiv de interes, la cel obiectiv de necesitate. „Homo educatus“ dobândește sensul de ființă perfectibilă, conștientă de rolul formării în viața societății și a fiecărui individ, aspirând să fie din ce în ce mai bine educată, să-și dezvolte continuu cunoștințele și capacitățile, să-și sporească gradul de adaptabilitate la cerințele schimbărilor vieții la care e martor și participant.

Formarea omului e considerată ca o procesualitate deschisă, iar perfecționarea are în vedere capacitatea acestuia de a deveni mereu, îmbunătățirea permanentă a personalității.

În epoca contemporană, procesul instructiv-educativ se află sub incidența legii obiective a „creșterii ponderii funcției formative, în raport direct proporțional cu creșterea can-

tității de informație socialmente elaborată și a ritmului de acumulare a acesteia“.

Acțiunea acestei legi impune mutații de conținut și de metodă în timpul procesului instructiv-educativ. E vorba în primul rând de schimbarea raportului între cantitatea de cunoștințe factice transmise (= transferul îngust) și cea a cunoștințelor referitoare la principii, legi etc. (= transferul larg). E vorba apoi de orientarea acțiunii educative de dezvoltare a aptitudinilor de sinteză, orientare critică și inventivitate, în locul aptitudinilor de reproducere și memorizare. În fine, este vorba de dezvoltarea deprinderilor de muncă intelectuală independentă.

Ca instituție educativă, deducându-și principiile și metodele din pedagogia generală, în activitatea sa prospectivă, biblioteca pentru copii va porni tocmai de la principiile enunțate.

Adresându-se unor personalități evolutive, esențialul acțiunii bibliotecare constă în a avea o influență în această evoluție. Iar această contribuție trebuie să se înscrie într-o perspectivă clară, cu o definire exactă a strategiei și tacticii adecvate scopurilor urmărite.

De bună seamă, tot ce se întâmplă în bibliotecă pentru copii, începând cu familiarizarea cu acest univers specific, cu apropierea de carte, mai întâi ca obiect în sine, mai apoi ca purtătoare de informații și de mesaje, conținând cu declanșarea unor motivații durabile de lectură și de informare și terminând cu determinarea unor practici și forme ale muncii intelectuale, are o valoare de ordin formativ, conștientă la pregătirea copilului de azi pentru condiția lui de cititor adult de mâine. Făcând aici o distincție netă între cele două planuri în care își exercită biblioteca pentru copii funcția formativă.

E vorba, pe de o parte, de acțiunea educativă mediată, realizată prin intermediul cărții, ca purtătoare de cunoștințe teoretice, de principii morale și politice, de încărcătură estetică, ca instrument al cunoașterii, al educației. Lectura se repercutază, se știe, atât în planul cunoașterii, cât și asupra personalității copilului, prin influența ce o are asupra însușirilor intelectuale, voluntare și afective, prin transformarea elementelor ei în produși psihici: trăsături, stări, atitudini, inclinații, aptitudini.

Selectând și colecționând cartea adecvată diferitelor vârste ale copilăriei și care răspunde scopurilor educative, organizând informația încorporată în acestea, astfel încât să devină cât mai accesibilă micilor beneficiari, și mediind accesul la ea, orientând cititorul copil în colecții, pentru a-și alege lecturile cele mai adecvate și care răspund preocupărilor sale personale, creându-i și cultivându-i deprinderi și in-

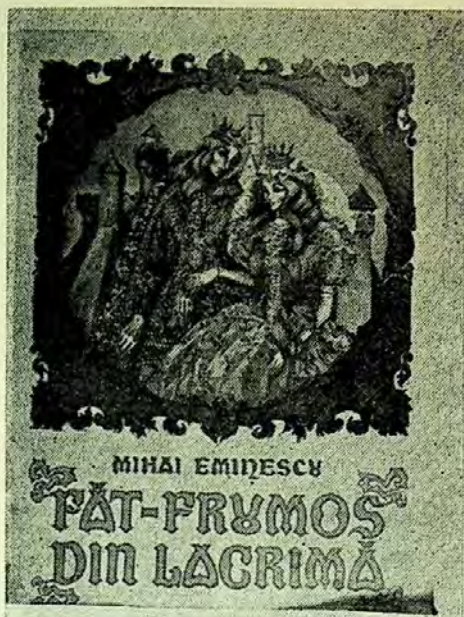
terese de lectură, biblioteca pentru copii este profund implicată în procesul educațional, contribuind în mod specific la realizarea idealului educativ al societății noastre: dezvoltarea multilaterală a personalității copilului. Lectura contribuie la educația intelectuală (prin dezvoltarea capacităților de cunoaștere), la educația estetică (concurând la dezvoltarea capacităților de receptare a frumosului), la educația tehnico-profesională (facilitând realizarea unei gândiri științifice, dezvoltarea aptitudinilor tehnico-creative, orientarea profesională), la educația morală.

Pe de altă parte, este vorba de o acțiune educativă directă și specifică, pe care biblioteca pentru copii o exercită în mod permanent, conștient și planificat (uneori spontan și implicat), concentrată pe o singură latură a personalității copilului, calitatea lui de cititor, proiectată în perspectiva permanențelor impuse de educație în zilele noastre. Este aspectul asupra căruia ne-am propus să insistăm, cu convingerea că, furați de activitățile complexe pe care contactul cu un public eterogen (eterogenitate dată în primul rând de diferențele de dezvoltare proprii diferitelor categorii de vârstă, foarte pregnante în perioada copilăriei) și foarte pretențios, preocupat de cerințe psihopedagogice imediate, condiționați și de o supraîncărcare cu sarcini, bibliotecarii din secțiile pentru copii nu reușesc întotdeauna lucrind cu cititorul copil de azi să proiecteze cititorul adult de mâine sau, oricum, nu reușesc să o facă sistematic.

Iată, după părerea noastră, cele patru direcții în care biblioteca pentru copii ar trebui să-și canalizeze, în acest sens, eforturile: formarea deprinderilor de muncă independentă; crearea deprinderilor de informare; educarea capacităților de lectură valorizantă; dezvoltarea facultății de comunicare cu ceilalți.

Formarea deprinderilor de muncă independentă are în vedere mai multe trepte. Este vorba în primul rând de orientarea în colecții, direct, la raft, sau indirect, prin cataloage. Concură în acest sens asistența directă (din păcate, bibliotecarul e prea adesea preocupat să servească prompt, nu să îndrume), formele de îndrumare colectivă, mediată — panouri, indicatoare de diferite tipuri, ghiduri imprimate, diapozitive etc. —, exersarea realizată fie, la vârstele mai fragede, sub forma jocului, fie prin forme didactice — cercuri ale bibliotecii și chiar lecții și demonstrații practice — organizate în colaborare cu școala la bibliotecă. Deschidem aici o paranteză. Bibliotecile și secțiile pentru copii sînt concepute în genere ca micro-universuri de sine stătătoare, guvernate de legi proprii, cu o tendință

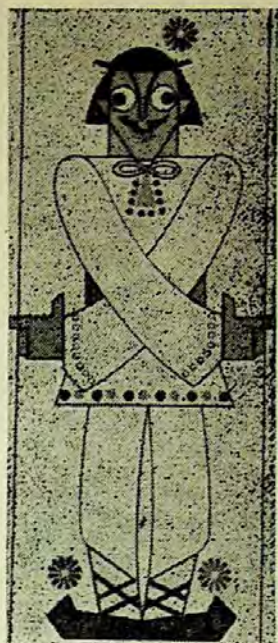
*) Comunicare în programul Simpozionului național „Copilul și cartea“.

Eminescu, Mihai. Făt-Frumos din Lacrimă. Ion Creangă, 1974.

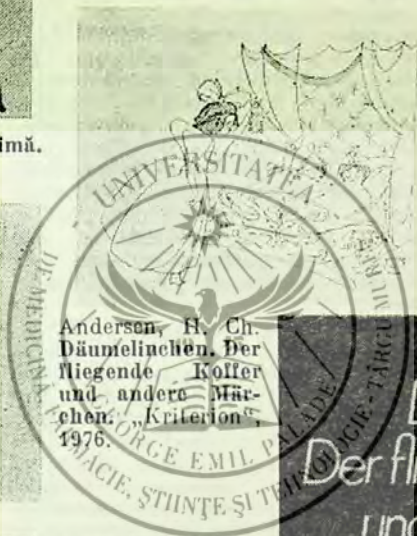
Cîmpariu, Florica. Cum au apărut numerele. Ion Creangă, 1972.

Dulfu, Petre. Isprăvile lui Păcălă. Minerva, 1970

Andersen, H. Ch. Däumelinchen. Der fliegende Koffer und andere Märchen. „Kriterion“, 1976.

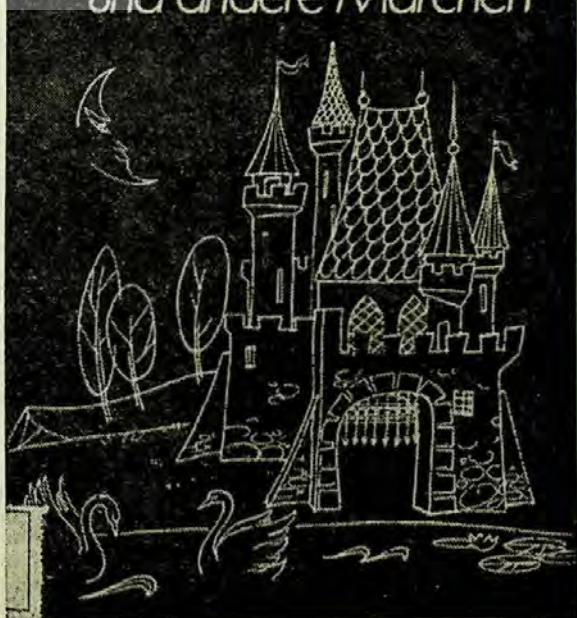

Däumelinchen Der fliegende Koffer und andere Märchen

Bănuță, I. Panorama focului albastru., „Albatros“, 1972.

Petre Vulcănescu: diversitatea modalităților grafice, reflex al concepției despre ilustrația de carte.

evidență de a elabora sisteme proprii de organizare a accesului liber la raft, de organizare și structurare hibridă a cataloagelor etc. Se pierde astfel din vedere necesitatea unității cu în-tregul, cu ansamblul bibliotecii și chiar cu ansamblul bibliotecilor, iar copilul deprins să se orienteze în biblioteca ce-i e destinată, în momentul pășirii pragului secțiilor pentru adulți se va afla la fel de dezorientat ca la început. Închidem paranteza pentru a relua problema formării deprinderilor de muncă independentă a copiilor. În special în cazul celor mai mari, aflați în faza preadolescenței, se pune și problema cultivării capacităților de orientare în conținut (e vorba de conținutul colecțiilor), ceea ce presupune selectivitate, sistematizare a lecturilor și continuitate în preocupări.

Cercetînd și explorînd motivațiile existente, ca și diferitele impulsuri proprii copiilor de vîrstă școlară (impulsul constructiv, impulsul de investigare și cel expresiv, artistic), printr-o muncă atentă de orientare, bibliotecarul va reuși să-i cultive copilului cititor aceste capacități, fără a-i violenta sentimentul libertății de opțiune. Un asemenea demers al bibliotecii trebuie să vină în întîmpinarea preocupărilor școlii, de altelelalte factori educativi, de sensibilizare a necesităților educației permanente, copilul, elevul, trebuind să înțeleagă dreptat caracteristicile vieții de azi și de mâine, raportul dintre continuitate și schimbare, în toate domeniile, fenomenul de expansiune a cunoștințelor și paralel cel de uzură morală a acestora. El va deveni astfel conștient de necesitatea progresului propriu continuu, de faptul că instruirea primită în școală nu înseamnă decît începutul. Treplat el va putea să-și identifice propriile trebuințe și interese de învățare, de lectură și de informare, aflate în strînsă legătură cu opțiunea sa profesională, și va percepe biblioteca în primul rînd ca pe un centru al resurselor de învățare.

Într-o asemenea perspectivă se plasează și demersul educativ al bibliotecii pentru copii de creare a deprinderilor de informare. Școala, cu toate mutațiile produse în conceperea procesului instructiv-educativ, se pare că este încă prea preocupată să-i instruiască pe copii și adolescenți, în loc să-i deprindă cum să utilizeze documentația, cum să repereze informațiile, într-un cuvînt în loc să-i pregătească să fie informați. La rîndul lor, bibliotecile sînt tentate să-și închipuie că odată cu întocmirea unei bibliografii, cu organizarea unui fond de referință sau cu constituirea unui fișier, misiunea lor a fost îndeplinită, neglijînd să se preocupe și de formarea utilizatorilor, căci dacă informarea trebuie să facă parte din metodele de muncă ale omului modern, indi-

ferent de zona sa de activitate, dorința de informare a utilizatorilor trebuie cultivată. Or, obișnuințele intelectuale se formează încă de timpuriu, de la vîrsta școlărității. Acum trebuie ei învățați cum să utilizeze resursele unei bibliotecii, sistemele de informare. Iar mijloacele de a face să se nască la copii, la tineri, dorința de a se informa și prin instrumentele specifice la care ne referim sînt diverse.

Prima cale, care nu trebuie neglijată, este publicitatea în jurul instrumentelor și serviciilor de informare oferite de bibliotecă, altfel spus, informarea micilor cititori cu privire la posibilitățile ce le au în acest sens. Mijloacele ce stau la îndemînă pentru aceasta sînt: verbale (vizite introductive, comentate, realizate cu grupuri omogene de copii — clase, cercuri de activitate, grupe de pionieri etc.); imprimate (ghiduri și panouri ale bibliotecii, liste ale lucrărilor de referință, ghiduri privind consultarea cataloagelor); audio-vizuale (expoziții, conferințe ilustrate cu filme, panouri, diapozitive etc.).

Cealaltă cale, de o complexitate mai mare, trebuind să fie rezolvată mai ales în colaborare cu școala, are în vedere formarea beneficiarilor, oferirea unei baze metodologice și a unei tehnici adecvate de muncă intelectuală.

E greu de prezentat un model de program în acest sens, acesta trebuind adecvat cerințelor și posibilităților specifice ale diferitelor categorii de public și punînd înmbrăca formă jocurilor de informare, a lecturilor sau a activităților de cerc cu caracter aplicativ. Oricum, cîteva aspecte nu trebuie credem neglijate, indiferent de modul în care vor fi abordate: necesitatea informării în contextul actual al revoluției științifico-tehnice; caracteristicile generale, importanța și tipurile de surse de informare; organizarea sistemului de informare documentară și a subsistemului bibliotecilor, din țară și din străinătate (cu trecerea obligatorie prin cunoașterea organizării ca unitate a sistemului bibliotecii respective); instrumente de depistare a informațiilor factografice (tipuri de lucrări de referință) și bibliografice (cataloage, bibliografii, buletine de informare etc.); sisteme de clasificare, cu accent pe C.Z.U., sistem generalizat în țara noastră; aplicarea tehnicilor moderne ale prelucrării și depistării informațiilor; tipuri de lucrări de documentare (analize și studii documentare); tendințe în evoluția activităților de informare și documentare.

Crearea capacităților de lectură valorizantă este, poate, zona cea mai importantă în care biblioteca pentru copii ar trebui să-și exercite vocația formativă. Se știe că există, încă, la

terminarea școlii, un număr mare de necititori, chiar dacă deprinși tehnic cu practica lecturii, dar cărora nu li s-au creat motivațiile necesare pentru a-și exercita dreptul la lectură. Nu ne vom ocupa de aceștia, deși biblioteca pentru copii are importante obligații în acest sens. Există însă și mulți cititori efectivi, care, neajutați la momentul oportun, rămîn la o receptare pasivă, oricum exclusivă, a fabulei, incapabili să discearnă sensurile, cititorii care practic o lectură evazionistă, strict deconectantă și ineficientă.

Or, odată depășită faza dificultăților tehnice de descifrare a textelor imprimate, de tălmăcire a semnelor grafice în limbajul vorbit sau în cel interior, lectura, ca orice activitate, intelectuală, trebuie să însemne analiză, sinteză, comparație, generalizare. La asemenea operațiuni trebuie să invite cu precădere activitățile cultural-educative întreprinse de biblioteca pentru copii. Ea trebuie să militeze pentru cultivarea unei atitudini creatoare a cititorului: nu memorarea unor cunoștințe dobîndite prin lectură, ci transformarea informațiilor receptate în materie primă pentru propria gîndire. (Ne întrebăm dacă, așa cum sînt concepute, de regulă, concursurile „Cine știe cîștigă“ organizate de bibliotecii nu au un caracter antipedagogic în acest sens, neurmîrînd în ultimă instanță decît exersarea memoriei.) Atitudinea culturală, care trebuie să meargă mînă în mînă cu cea creatoare, trebuie să se manifeste prin valorificarea într-un mod specific fiecărui a informației acumulate, atît în ceea ce privește lărgirea informației (o lectură conducînd spre o alta, o informație solicitînd o alta), cînd și în ceea ce privește dezvoltarea forțelor proprii de creație.

Biblioteca pentru copii trebuie să urmărească în egală măsură cultivarea unei atitudini estetice: nu admirarea pasivă a unor valori, în cazul literaturii beletristice, ci reacția prin dialog, prin confruntare de poziții. În cazul literaturii nebeletristice este necesar să se aibă în vedere că principalul cîștig al cititorului nu este acceptarea concluziilor formulate de autor, ci acela de a învăța cum să construiești, de a înțelege maniera în care autorul a găsit și a îmbinat elementele construcției, ale argumentării științifice, delimitîndu-și poziția față de a altora în aceeași problemă. Formele participative, de cerc, de cenaclu, mai ales, care stau la îndemîna bibliotecii, au o valoare formativă aparte, determinînd cîștiguri certe în planul dezvoltării intelectuale a copilului, atît prin plusul de informații asigurat de o lectură sau alta,

cit și ca urmare a antrenamentului în privința unui asemenea mod de lectură. Metodologia trebuie să se vizeze reactivarea de fiecare dată a sistemului de cunoștințe, să se stimuleze asociațiile de idei, să se determine o atitudine critică, să se încurajeze exprimarea în formulare proprie a cunoștințelor furnizate de lectură, ca expresie a filtrării prin propria gândire.

O ultimă direcție în care aportul formativ al bibliotecii pentru copii poate fi determinant pentru adultul de mine este cea a **educării facultății de comunicare**. Ideea că lectura, cartea, este un mijloc utilizat esențialmente într-o manieră individuală (în opoziție cu alte medii) ține de o concepție perimată asupra bibliotecii publice și lecturii. Concepută inițial ca un mijloc de comunicare intelectuală, scrierea, cu pandantul ei lectura, nu se oprește doar la dialogul direct și imediat transmițător/receptor, altfel spus autor/cititor. Cartea constituie nu numai un mijloc de răspuns la diferite probleme și de aprofundare, de imbogățire spirituală personală, ci și un punct de plecare pentru schimbul de impresii, de experiențe individuale, de idei, cu atât mai mult cu cât există multiple maniere de a citi și de a înțelege un text. Acest schimb de impresii, de idei, se realizează spontan, dar el poate fi și dirijat, în cadrul unor acțiuni organizate de bibliotecă. Și iar avem în vedere activitățile de cerc, mesele rotunde și simpoziioanele, procesele literare și debaterile, tot atâtea forme de animație ce vizează nu numai stimularea unei atitudini valorizante, individuale în planul lecturii, ci și educarea facultăților de comunicare intelectuală interumană.

Ioana TĂUTU

Bibliografie

- Daumas, Alban. La formation des utilisateurs. In: Bull. Bibl. France, 19, nr. 4/1974, p. 213-218.
- Dewey, John. Trei scrieri despre educație. Buc., E.D.P., 1977. 286 p.
- Dicu, A. și Dimitriu, E. Probleme de psihosociologie a educației. Buc., Editura științifică, 1973. 262 p.
- Dottrens, Robert (în colab.) A educa, a instrui. Buc., E.D.P., 1970. 356 p. cu fig.
- Educația intelectuală. Studii constatative și prospective. Autori: prof. dr. George Vădeanu, Pelaghia Popescu, Tiberiu Popescu, Iacob Irimie. Buc., E.D.P., 1971. 150 p.
- Longrand, Paul. Introducere în educația permanentă. Buc., E.D.P., 1973. 104 p.
- Linton, Ralph. Fundamental cultural and personalități. Buc., Editura științifică, 1967. 179 p.
- Piaget, Jean. Psihologie și pedagogie. Răspunsurile marelui psiholog la probleme ale învățământului. Buc., E.D.P., 1972. 164 p.

Fundamente psihopedagogice ale acțiunilor bibliotecii pentru copii

Acțiunile de popularizare a cărții, în ansamblul activității unei bibliotecii pentru copii, au, spre deosebire de situația bibliotecilor pentru maturi, mai puțin un caracter propagandistic și de informare și mai mult unul formativ, ele vizând crearea unor deprinderi temeinice și viabile de lectură și de informare.

Problema nu poate fi abordată, în plan teoretic și deopotrivă aplicativ, în afara contextului educativ mai larg, lectura înscriindu-se oricum ca latură de bază și în același timp ca instrument al instruirii și educației, rol accentuat în condițiile progresului accelerat al științei și tehnicii, care face ca procesul instructiv-educativ să nu mai poată fi închis între limitele primei și ultimei clase școlare. Biblioteca publică se înscrie astfel ca un complement indispensabil al școlii, mai mult, ca un instrument al educației permanente. Cu atât mai important rolul bibliotecii pentru copii, menită să formeze și să consolideze deprinderi de lectură, de studiu și de informare, să educe în cititorul-copil de astăzi pe cititorul-adult de mine.

Pentru a avea temeinici științifice și efectul scontat, acțiunea bibliotecii pentru copii trebuie să se bazeze pe o deplină cunoaștere a publicului cu care se confruntă, un public în curs de formare, cu trăsăturile sale specifice, cu caracteristicile mentale și afective proprii diferitelor etape de dezvoltare.

În funcție de caracteristicile proprii fiecărei categorii de vîrstă, îndrumarea individuală și de grup (prin intermediul acțiunilor organizate) se modelează în mod corespunzător, psihopedagogia copilului, cu cîștiguri remarcabile în anii din urmă, oferind și pentru activitatea bibliotecară rezultate prețioase.

Programul de manifestări al Secției pentru copii a Bibliotecii județene Buzău a fost diferențiat tocmai în funcție de particularitățile psihopedagogice specifice diferitelor categorii de vîrstă. În același timp, sint avute în vedere stadiile de acumulare ale învățării lecturii, așa cum sint ele

stabilite în literatura pedagogică; educarea prealabilă senzorial-motrice a vederii și auzului; dezvoltarea vorbirii, corectarea articulației și pronunțării; dobîndirea mecanismelor fundamentale ale cititului (tehnică lecturii); citirea curentă, corectă; înțelegerea celor citite; citirea expresivă, afectivă, mergînd mină în mină cu citirea explicativă; lectura personală, nederijată, cu caracter informativ sau cultural.

Pornind de la ideea că încă vîrsta preșcolară, caracterizată după momentul apariției limbajului printr-o mare curiozitate și receptivitate în raport cu mediul înconjurător, este foarte indicată pentru familiarizarea copiilor cu universul cărții, biblioteca noastră întreține relații sistematice cu grădinițele din localitate, mai concret, prin vizite în grup, pentru a face cunoștință cu biblioteca ca mediu cultural și cu cartea ca obiect. **Observația** — ca indeletnicire specifică — întotdeauna în cazul nostru susținută de comentarii adecvate, se realizează nu numai în raport cu cartea ca obiect în sine, ci și cu informațiile pe care aceasta le poartă, sub formă de imagini. Cartea ilustrată, treptat cu text puțin, ca și cea de desenat sau cu reliefuri, este cea cu care se confruntă cei mai mici beneficiari ai secției. Avînd în vedere că, la această vîrstă, ca și la anii primelor clase școlare, vocația ludică este primordială și că jocul este investit cu funcții pedagogice de mare importanță, în cadrul secției noastre au fost puse bazele unei ludoteei. Copiii sint lăsați, cu prilejul vizitei în bibliotecă, să desfășoare activități spontane de joc, folosind în acest scop o seamă de jocuri cu caracter didactic: basme în bucățele, cuburi ilustrate etc.

Jocul ca modalitate educativă și de informare nu încetează să fie folosit nici de copiii din celelalte categorii de vîrstă, el complicîndu-se însă și diversificîndu-se tematic și ca desfășurare în mod corespunzător, solicițînd imaginația, memoria, capacitatea de asociere și chiar o anume pricepere a „tehnicii” informării.

Pentru preșcolari și școlarii mici, o atenție deosebită este acordată **însușirii și dezvoltării limbajului**. În acest scop, în cadrul secției funcționează un „cerc de lectură” duminical, care practică o gamă largă de modalități educative: de la lectura cu glas tare, la lectura expresivă, artistică; de la povestire, la concursurile pentru cel mai bun povestitor, ... recitator, ... de senator; de la prezentările de cărți, la întîlnirile cu scriitorii îndrăgiți; de la proiectiile de diapozitive și diafilme comentate, la audițiile pe discuri etc. De asemenea, experimentăm cu succes unele forme mai complexe și cu valențe pedagogice mai bogate, grupate sub titlul generic „Să discu-

tăm". Iată și câteva din temele abordate „Ce știm despre Eminescu”; „Aș vrea să fiu ca eroul din poveste”; „De ce îndrăgim unele personaje din basme, iar pe altele nu?”; „Cartea în care ne oglindim”; „Făt-Frumos al zilelor noastre” ș.a. Dată fiind predilecția specifică copiilor de vîrste mici pentru vizualizare, pentru aspectele concrete ale realității, asociem manifestărilor organizate, ori de cîte ori colecțiile ne-o permit, proiecții de diapozitive și diafilme și încurajăm tendința copiilor de a desena („Clubul micilor plasticieni”, expoziții de desene, concursuri de desene).

Odată cu înaintarea copiilor în vîrstă și cu evoluția lor treptată de la stadiul curiozității intuitive (așa-numita perioadă a lui „de ce?”), spre cel al acțiunilor avînd o motivație superioară de cunoaștere, lectura dobîndește o altă pondere în preocupările lor. De fapt, odată cu dezvoltarea capacităților lor intelectuale, se produce și saltul real de la lectura deprinsă ca tehnică, la cea de conținut, iar antrenamentul la lectură îi face apti să parcurgă cărți din ce în ce mai întinse și, sub influența școlii, să discearnă dincolo de acțiunea imediată a cărții sensurile ei, tema și ideile ei de bază. Totodată, integrarea tot mai deplină a copiilor în viața socială (în colectivitatea „clasă”, în organizația de pionieri etc.), contactele directe cu diferitele realități politice, social-istorice, economice, geografice, științifice, tehnice, artistice, dar mai ales prin intermediul presei scrise sau vorbite, ca și cele prilejuite de apariția primelor hobby-uri — filatelie, rebusistică, radioamatorism, turism etc. — duc la extinderea orizontului de preocupări, de interese. Formele de activitate organizate pentru copiii de

8—10 ani, ca și pentru preadolescenți (11—14 ani) au în vedere tocmai aceste aspecte. Astfel, cenaoul „Albatros” are în vedere educarea aptitudinilor creative, dar și cultivarea gustului pentru poezie, pentru literatură în general, și mărirea gradului de receptivitate estetică. Tot astfel, cercul „Prietenii muzicii” are în vedere inițierea muzicală a copiilor, audițiile comentate facilitîndu-le accesul la această artă și întregindu-le orizontul spiritual. Tot pe linia completării orizontului de cunoaștere și implicit a extinderii sferei de interese de lectură și de informare înfăptuiește cercurile „Să cunoaștem istoria patriei”, vizînd educația patriotică, și „Minitehnicus”, cu scopuri formative în domeniul informării tehnico-științifice și al creativității tehnice. Cum rezultă și din această sumară enunțare, optăm pentru activitățile de cerc, care asigură continuitate de preocupări la copii și în același timp continuitate în demersul nostru pedagogic, urmărind, mai ales în perioada preadolescenței, crearea și fixarea unor deprinderi de muncă independentă cu cartea, a unor deprinderi de informare și chiar de muncă intelectuală.

„A ști să citești înseamnă a înțelege deplin ceea ce ai citit, a fi în stare să apreciezi valoarea și exactitatea conținutului, a gândi, a judeca și a lua poziție față de text”. Dînd crezare spuselor lui R. Dottrens, în tot ceea ce întreprindem urmăm a-i da copilului în primul rînd știința de a citi valorizant. Și aceasta, fie că e vorba de acțiunile cu cartea betetrică, fie de cele de informare politică sau științifico-tehnică.

Magdalena TUDOR
Biblioteca Județeană Buzău

română (sau din alte manuale), sînt prezentate diferite lucrări cu conținut adecvat temei, se realizează lectura unor fragmente sugestive, comentate apoi de elevi. Cînd tema se pretează, se folosesc în mod complementar și diferite materiale ilustrative (albume cu reproduceri și diapozitive). Iată și un exemplu: acțiunea organizată cu prilejul zilei de 16 februarie. Participanți, elevii claselor V—VIII, bagajul inițial de cunoștințe despre luptele cefeștilor și petroliștilor din 1933 provenind în primul rînd din manualele școlare. Lucrări prezentate de bibliotecă: **Oamenii acestui pămînt**; **Alungarea balaurului**, de Irimie Străuț; **Semafor în timp**; **Veverița de foc**, de Tudor George; **O sută de monumente și locuri istorice ale patriei** etc. Mod de desfășurare: comentariul direct, făcut de elevi, pe baza cunoștințelor inițiale; lectura unor fragmente sugestive din cărțile propuse atenției; comentarea acestora de către elevi. În cazul citat, ca în toate manifestările similare, un rol de seamă îi revine bibliotecarului, atît în ceea ce privește selecția materialului, cit și în conducerea acțiunii, astfel încît să trezească atît interesul pentru participarea la manifestarea propriu-zisă, cit, mai ales, pentru materialele prezentate.

La clasele I—IV, manualele de citire prevăd o seamă de lecții avînd ca temă anotimpurile anului, fenomenele naturii, munca oamenilor ș.a. Pornind de la astfel de lecții, ne-am propus să venim la clasă cu lucrări din bibliotecă pentru copii — versuri, mici scrieri în proză, cărți cu o grafică deosebită — care să poată ilustra, de o manieră sau alta, subiectul lecției respective. Copiii le răsfoiesc, interesul este stîrnit, deci distanța spre cartea din biblioteca publică e micșorată. În acest fel organizăm acțiuni de atragere spre bibliotecă, carte și lectură, convingîndu-i pe participanți în mod subtil, evitînd pe cit posibil îndemnurile directe, sfaturile legate de necesitatea venirii în bibliotecă.

Un alt tip de acțiuni organizate destul de des la biblioteca pentru copii îl constituie recerurile de limbi străine (engleză, franceză, italiană) desfășurîndu-și programul sub forma unor șezători literar-artistice. Se recită poezii, se interpretează cîntece cu conținut ușor de înțeles, mici scenete cu cîteva replici care solicită total atenția celor prezenți. Acțiunea se desfășoară liber, fără reguli impuse, în așa fel încît și ceilalți copii, colegi de fapt cu „actorii”, sînt tentați să intre în joc. Fiecare dintre ei cunoaște o poezie sau un cîntec în limba străină învățată la școală. Ajutorul, acolo unde este nevoie, este dat de cadrele didactice de specialitate prezente. Bibliotecarul are grijă ca orice carte în

CZU 021.3

Complementaritate în relația bibliotecă pentru copii — școală

Confruntată cu un public școlar numeros (în Constanța există, în cele 36 de școli generale, cca 32 de mii de elevi), Secția pentru copii a Bibliotecii județene Constanța* urmărește, printr-un contact sistematic cu școala, cu cadrele didactice și utilizînd o gamă largă de mijloace și forme de

acțiune, să cuprindă în sfera ei de influență un număr cit mai mare de cititori-elevi. În cele ce urmează, înfățișăm cîteva din aspectele acestei colaborări, în continuă extensie și diversificare și tot mai complexă.

Experiența ne permite să apreciem că acțiunile ce au în vedere mai multe scopuri au în același timp și o eficiență sporită. Astfel, pornind de la un anume eveniment, pe marginea căruia se organizează o dezbatere pe baza cunoștințelor dobîndite anterior de elevi din manualele de istorie și literatură

* Secția dispune de un fond de aproximativ 23 de mii de volume. În sfera ei de activitate sînt cuprinși conform datelor statistice ale anului 1978, aprox. 4 mii de cititori, cu o frecvență medie zilnică de 72 și un număr de 74 de mii de volume împrumutate.

limbă străină aflată în bibliotecă, cu conținut ușor accesibil și grafică cit mai atractivă, să fie pusă la îndemna copiilor. Pricererea celor ce „interpretează“, dotarea lor evidentă, impresionează pe cei prezenți și le trezește totodată dorința de a putea participa direct, cartea fiind un mijloc necesar în acest sens. În plus, modul relaxant și atractiv de desfășurare a acțiunii contribuie la convingerea copilului că la bibliotecă poate găsi o carte care-l interesează, noi prieteni și posibilitatea de a-și petrece orele în mod plăcut. El își comunică impresiile colegilor, copiii din cartier, uneori și cadrelor didactice, stimulând astfel interesul și curiozitatea pentru colecțiile și acțiunile bibliotecii publice.

O altă categorie de acțiuni, delimitată în funcție de finalitatea lor, urmărește valorificarea cunoștințelor predate la clasă, prin participarea directă și creatoare a elevilor la desfășurarea manifestării respective și completarea cu acest prilej a bagajului de cunoștințe cu noi informații. Sint acțiuni ce vin direct în sprijinul procesului de învățămînt, activitatea școlară și cea a bibliotecii publice situându-se într-un raport de complementaritate. În cadrul procesului de învățămînt copilul primește conform manualului un minim necesar de cunoștințe care pot fi completate, în mare măsură, prin lucrările existente în bibliotecă. Îndrumarea spre lectură în munca la clasă e un alt plan în care activitatea celor două instituții se întilnește. La rîndul ei, biblioteca pentru copii are sarcina de a-și găsi activitatea în acest scop, de a cunoaște conținutul manualelor școlare, lecturile ce se impun pentru fixarea cunoștințelor predate și, mai mult, posibilitățile de îmbogățire a acestora. Pe lângă solicitările de materiale ajutătoare materiei de învățămînt primite, biblioteca pentru copii din Constanța vine în întipinarea a numeroase cerințe ce decurg din programa școlară în materie de lectură, organizînd acțiuni, cu diferite clase de elevi, cu această finalitate. La clasa I, de exemplu, după terminarea abecedarului și a zecimalelor, organizăm ore de fixare și completare de cunoștințe, folosind cartea existentă în bibliotecă a cărei conținut solicită recunoașterea literelor și cifrelor învățate. Se prezintă lucrări ca: **A.B.C., De la 1 la 10, Matematica pe degete, Zecia da, Hai încetul cu încetul să învățăm tot alfabetul etc.** Înaintea desfășurării acțiunii propriuzise, elevii răsfoiesc cărțile, citesc cîte ceva din conținutul lor, nou și atractiv față de manual; sint ajutați să deseneze după imagini. Biblioteca conduce, împreună cu cadrul

didactic respectiv, desfășurarea activității, participarea elevilor făcîndu-se sub forma unor răspunsuri-ghicitoare. Dialogul este lejer, comunicativ, dînd posibilitatea fiecărui elev să-și arate cunoștințele.

La clasa a III-a, pentru orele ce prevăd studierea unei legende istorice de Dimitrie Bolintineanu, s-a organizat o oră de fixare și completare a cunoștințelor despre „legendă“, ca gen literar. Acțiunea s-a intitulat „**Legende și legende istorice**“. Au fost folosite cărți existente în bibliotecă cu conținut pe măsura înțelegerii la nivelul clasei a III-a: **Alte legende de Dimitrie Bolintineanu, Legende geografice românești, Legende populare românești, Legendele păsărilor noastre de S. Florea Marian.** Din fiecare gen de legendă au fost citite expresiv fragmente, comentate apoi de elevi, scoînd în evidență anumite caracteristici, adăugînd de fiecare dată cite un element nou noțiunii de „legendă“.

Se obișnuiește ca de 8 Martie să se organizeze în școli, la majoritatea claselor, activități închinete mamei (recitări, montaje literar-muzicale etc.). Pentru diversificarea acțiunilor închinete acestui eveniment, biblioteca a conceput, cu clasa a IV-a, un mod diferit de desfășurare. Elevii prezenți în bibliotecă au comentat evenimentul, au descris figura mamei după cunoștințele, priceperea și sensibilitatea lor. Apoi au fost stimulați să entimere lucrările în care au citit sau au văzut descris chipul mamei, urmînd apoi căutarea la raft, sub îndrumarea bibliotecarului, a lucrărilor de proză și poezie, a albumelor de pictură etc., acesta adăugînd selecției copiilor și alte lucrări din care s-au citit expresiv fragmente sugestive.

În școală copiii își însușesc noțiuni și convingeri formîndu-și o conduită care să cadreze normelor eticii societății noastre. Deși rolul precumpănit în acest proces de educație revine cadrelor didactice, nu putem desprinde munca cu cartea în bibliotecă de urmărirea permanentă a formării sentimentelor, a deprinderilor de conduită morală. Pe lângă îndrumarea individuală și orientarea lecturii cititorilor, biblioteca uzează de posibilitățile oferite de prezentarea numeroaselor lucrări apărute în literatura pentru copii cu un conținut apt să trezească sentimentul de dragoste față de patrie, de trecutul ei istoric, de eroii neamului, să transmită cunoștințe noi despre anumite evenimente istorice, social-politice, despre diverse personalități ale poporului nostru etc. Putem enumera lucrări ce au trezit un deosebit interes din acest punct de vedere: **Minunatele fapte eroice ale**

unor copii, Ultima redută, de Ion Aramă, Pinteza Viteazul, de Dumitru Mureșan și V. Gaftone, Primăvara, locuri și gloanțe, de Paul Constant, Porunca cea mare, de Corneliu Buzinchi și altele.

Biblioteca pentru copii găzduiește de asemenea expoziții de lucrări ale pionierilor înscrisi la diferite cercuri: navomodele, aeromodele, cercul foto, cercul mlîni îndemnatice, însoțite de cartea adecvată temei sau subiectului respectiv. Organizarea unor asemenea expoziții de fotografii artistice, de măști, de păpuși, de aparate tehnice (care prezintă de obicei cel mai mare interes), urmărește să trezească curiozitatea copiilor, interesul și admirația pentru lucrările prezentate, respectul pentru munca, priceperea și îndemnarea colegilor lor, ca și interesul față de cărțile care i-au călăuzit în munca lor de creație.

Formarea multilaterală a personalității copiilor presupune dezvoltarea capacității de a înțelege și a percepe frumosul în artă, natură și în viață. Urmărim astfel, prin activitățile desfășurate în rîndul copiilor, sprijinirea și completarea acțiunii de educație artistică din școală. Concursurile de desen desfășurate cu ocazia diverselor evenimente au pus copiii în situația de a gândi desenele executate, de a alege modalitatea de exprimare cea mai potrivită. În plus, la fiecare dintre aceste concursuri, cei prezenți au fost îndemnați, ajutați, îndrumați de cadre de specialitate să aleagă lucrările cele mai reușite și să argumenteze de ce le-au plăcut în mod deosebit, în funcție de cunoștințele lor de la orele de desen și de sensibilitatea fiecăruia dintre ei. Tot astfel, amenajarea de mici expoziții de lucrări (reproduceri) din pictura românească constituie prilejul pentru elevi de a comenta, sub îndrumarea unui cadru didactic de desen și a altor persoane competente, lucrările prezentate, conținutul lor, stilul artistic, puterea de expresie. De pildă elevii unei clase a IV-a au vizitat expoziția „**Pictorul Tonitza — prietenul copiilor**“, organizată în cadrul bibliotecii. După nivelul lor de cunoștințe despre desen, culoare, valoare artistică, au încercat să-și exprime părerea asupra imaginilor prezente. În manualele de citire sint reproduse două lucrări ale pictorului pe care copiii le-au recunoscut imediat. Este vorba de „**Cap de fetiță**“ și „**Fata pădurarului**“. Și celelalte reproduceri expuse au fost alese cu un conținut mai ușor de receptat și

capabile să-i impresioneze mai puternic pe copii. Ei au încercat să-și exprime părerile despre anumite lucrări în ceea ce privește tematica desenului, puterea de expresie, folosirea culorilor. Rezultatele sînt întotdeauna surprinzătoare, copiii dînd dovadă de o mare sensibilitate, putere de intuiție, finețe sufletească.

În gama acțiunilor organizate care au ca specific „evaluarea cunoștințelor în combinații inedite” și îmbogățirea ariei lor nu putem să nu amintim cercul literar-artistic, acțiune pe care o desfășurăm și pentru elevii dotați în această direcție, cu scopul de a stimula aptitudinile creatoare ale elevilor, de a le trezi și cultiva interesul pentru literatură și artă, de a le dezvolta imaginația și sensibilitatea artistică. Ședințele cercului literar se desfășoară în două părți. Prima constă în prezentarea lucrărilor în proză și versuri scrise de copii, comentate de cei prezenți sub îndrumarea unui cadru competent, scriitor la rîndul său. Puși în situația de a aprecia textele prezentate, după puterea și priceperea lor de analiză și sinteză, copiii emit păreri, argumentează, își exprimă liber opiniile, impresiile, urmînd ca acestea la rîndul lor să fie analizate de conducătorul cercului. Urmărim în felul acesta inițierea în acțiunea de comentare a unor lucrări, stimularea gîndirii creatoare, perfecționarea exprimării. Partea a doua a întîlnirii urmărește ridicarea nivelului de cultură în domeniul artei. Sînt invitați scriitori care citesc din propriile lor scrieri, actori prezentînd lecturi expresive, caricaturişti, pictori, actori ai teatrului de păpuși. Se organizează de asemenea expoziții de carte rară, de ediții deosebite, de albume cu reproduceri din pictura românească și universală, de grafica lucrărilor pentru copii etc.

Un alt gen de acțiuni determinat de finalitatea activității cu cartea are ca scop inițierea și îndrumarea copiilor în tehnica informării în bibliotecă. Tehnica lecturii, a receptării conținutului de idei prin lectură, este însușită de elevi în școală. Printr-o gamă largă de metode și tehnici ei învață „lucrul cu cartea”, instrument purtător de informații, care le este necesar pe tot parcursul vieții. Copilul are la îndemînă biblioteca personală, cea a părinților, librăria, biblioteca școlară unde poate găsi lucrarea de care are nevoie, dar totodată el este îndrumat spre biblio-

teca publică, deținătoare de cărți din toate domeniile. Aici el ia contact și cu un tip inedit pentru el de instrumente de informare asupra colecțiilor — cataloagele alfabeticе, sistematice, tematice și pe subiecte. În tot ceea ce întreprinde biblioteca în vederea deprinderii copiilor cu informarea, cu studiul se urmărește îmbinarea unor elemente cunoscute deja de elevi din școală cu lucruri noi, specifice tehnicii de bibliotecă, completîndu-se reciproc. În primul rînd copilul intră în bibliotecă solicitînd lucrări din listele de lectură obligatorie și suplimentară. De foarte multe ori sînt îndrumați spre bibliotecă pentru a căuta un număr de lucrări ce tratează o temă care urmează a fi dezbătută în orele de dirigenție, aflînd cu această ocazie ce înseamnă o bibliografie. În acest sens există un catalog tematic unde copii depistează lucrările cu ușurință și buletine bibliografice editate trimestrial cuprinzînd teme necesare orelor de dirigenție și diverselor acțiuni din școală. Aceste buletine bibliografice sînt verificate și întocmite conform cerințelor, fiind folosite în aceeași măsură și cadrelor didactice. De asemenea, se întocmesc bibliografii la cerere fie din partea elevilor, fie din partea cadrelor didactice. În alte cazuri, elevul se prezintă în bibliotecă pentru a căuta anumite cărți pe care dorește să le citească și pe care trebuie să le caute în cataloage sau în rafturile bibliotecii decurgînd din această situație obligația bibliotecarului de a-și iniția cititorii în modul de așezare a lucrărilor la raftul liber și a fișelor în cataloage. În acest sens, se organizează vizite la bibliotecă pentru copii cu ocazia cărora elevii află cum sînt aranjate cărțile, cum se caută în cataloage o lucrare, de ce și cum sînt clasificate acestea pe domenii, ce este și la ce slujește fondul de referință etc. De asemenea, urmărim să le prezentăm toate secțiunile bibliotecii publice pentru a le construi o imagine eficientă despre bibliotecă publică în ansamblul ei, despre diversele servicii ce le pune la dispoziția cititorilor. În același fel se procedează cu grupuri mai mari de cititori prezenți în bibliotecă. Cărțile împrumutate sînt notate pe un formular — tip folosit în biblioteca noastră, care conține autorul cărții, titlul, numărul de inventar și clasificarea ei zecimală. În acest fel, fiecare

din cititori ia cunoștință de clasificarea fiecărui domeniu în parte, lucru de altfel folositor și în vederea înscrierii lor la biblioteca pentru adulți.

În școli, mai ales la clasele a VII-a și a VIII-a, sînt prezenți bibliotecarii care prezintă elevilor caracteristicile unei cărți: titlu, autor, editură, ediție, fișă de descriere, aranjare în catalog, bibliografie, fișă de lectură, mijloace de informare în afară de carte, fond de referință etc., necesare orientării lor în bibliotecă și în munca cu cartea.

Prezentarea celor cîteva acțiuni organizate în biblioteca noastră are drept scop evidențierea preocupării noastre de a face din biblioteca pentru copii un complement real și necesar al procesului instructiv-educativ din școală. Sînt activități ce le privim într-o perspectivă mai largă. Biblioteca pentru copii își va face cunoscută prezența în cit mai multe școli, oriunde este nevoie, cu materialele ce le are la dispoziție. Dorim ca la orele de literatură să existe în clasă cit mai multe lucrări ce pot aduce cunoștințe în plus, față de subiectul lecției. De pildă, dacă, să zicem, se studiază Mihail Sadoveanu, la dispoziția elevilor să existe cit mai multe lucrări din opera scriitorului (nu doar titlul studiat la clasă), ediții succesive ale aceleiași lucrări, cărți scoase la edituri diferite, lucrări de critică literară, monografii și altele, dînd astfel o imagine clară asupra posibilităților de informare asupra subiectului lecției respective. De asemenea, la orele de istorie, geografie, științele naturii, biblioteca va prezenta carte de literatură, de călătorii, colecții de carte științifică și tehnică, lucrări de referință.

Din tot ce am arătat, putem trage concluzia că numai o activitate comună, în colaborare cu toate instituțiile de educație și pentru toți copiii, și în primul rînd cu școala, poate asigura atingerea obiectivelor procesului de instruire, de educație, de ridicare a nivelului de cultură. De acest lucru trebuie să fie convingși alți lucrători din bibliotecă, cit și cei din învățămînt, cărora le revine obligația morală de a îndruma elevii spre biblioteca publică, instituție deținătoare a inestimabilei surse de cunoaștere, cartea.

Maria CRICIU

Biblioteca Județeană Constanța

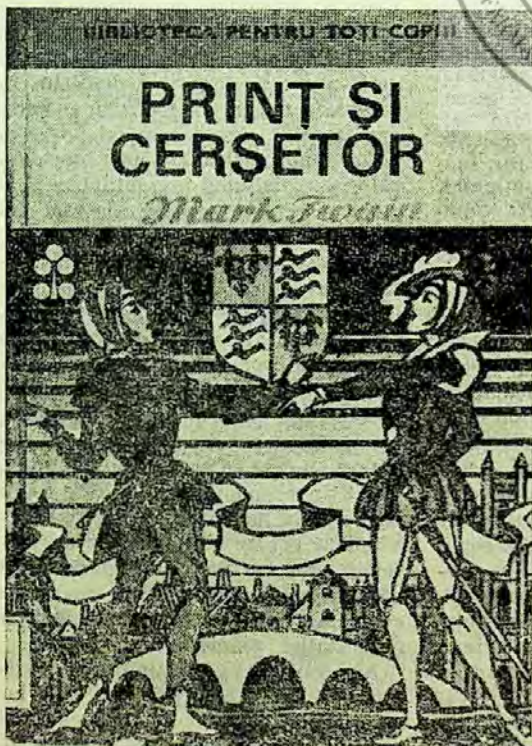

INTIMPLĂRILE
ȘI FAPTELE
DE POMINĂ ALE
NAZDRĂVANULUI

TIL BUHOGLINDA

EDITURA ION CREANGA

Două povești în viziunea
lui Val Munteanu: „În-
timplările și faptele de
pomină ale năzdrăvanului
Til Buhoglindă“ (Ion
Creangă, 1970) și „Prinț
și cerșetor“ de Mark Twain
(Ion Creangă, 1976).

Aspect de la una din reușitele acțiuni organizate de către Secția pentru copii a Bibliotecii județene din Tg.-Mureș.

●ZU 027.65

Eficiență în propaganda cărții pentru copii

Aproape 6 mii de cititori, cu o frecvență de cca 53 de mii, și peste 116 000 de volume împrumutate sînt date statistice ce sintetizează activitatea anuală a Secției pentru copii din cadrul Bibliotecii județene Mureș, reflectînd nu numai condițiile materiale create micilor cititori (un local funcțional și atrăgător ca ambianță; un fond de peste 60 000 de volume), ca și investiția de pasiune și profesionalitate a colectivului de bibliotecare ale secției, preocupate de a-i atrage pe copii în sfera lecturii, de a le crea deprinderi de lectură și de informare, de a-i apropia de carte.

Manifestările organizate, fie în microgrupuri, fie cu colective mai mari de cititori, sînt o continuare directă, o completare a îndrumării individuale a lecturii și în același timp un mijloc eficient de popularizare a cărții și a bibliotecii. Oricît de variate ar fi formele abordate, toate urmăresc răspîndirea cărții, iar în organizarea lor se respectă cu strictețe principiul de bază al îndrumării lecturii copiilor, și anume, servirea diferențiată a grupurilor de cititori delimitate după vîrstă, nivel de dezvoltare și interese manifestate.

Fără intenția de a oferi o oglindă a manifestărilor de propagandă a cărții și a bibliotecii, ne vom referi la câteva din formele a căror eficiență a fost verificată în practica Bibliotecii Irigmușene. Biblioteca își recrutează cititorii de la vîrstă de 4 ani, ajutîndu-i să urce gradat treptele inițierii în tainele cărții, ale lecturii. Înainte de a se adînci în lumea noțiunilor și judecăților cuprinse în cărți, copiii sînt apropiați de această lume pe calea jocului. De la pliantele de carton ilustrate, copilul trece la cartea cu poze, apoi la cea cu ilustrații însoțite de text scurt. Pe lîngă valoarea lor educativă, acestea contribuie la crearea unei ambianțe plăcute, calde, în care micuții „cititori” se simt cît mai „acasă”. Am achiziționat jocuri nu numai pentru copiii mici, ci și pentru cei mai mari, deoarece am constatat că odată cucerii de lumea cărților, deprinderile de lectură fiind deja formate, între copiii de vîrstă mai mare și joc nu se produce o ruptură. Jocurile literare sau cele de informare, mai simple sau mai complicate, adresîndu-se unei vîrste sau alteia, stimulează interesul copilului pentru lectură, trezesc curiozitatea pentru o anumită lucrare literară sau poate chiar pentru informa-

rea într-un anumit domeniu. La jocurile care necesită unele informații speciale, oferim spre lectură sau consultare enciclopedii, atlase sau alte lucrări.

Foarte des organizăm la secția noastră vizite în special cu elevii din clasele mici, aflați la primul lor contact cu biblioteca, prilej cu care le dăm și indicații referitoare la modul în care pot deveni cititorii secției. Primirile festive de șoimi ai patriei și de pionieri în organizațiile respective în localul secției, cu desfășurarea ceremonialului respectiv și cu un program artistic bine pus la punct, sînt deosebit de emoționante, momentul acesta lăsîndu-și amprenta asupra copiilor toată viața, legîndu-i și în acest fel de bibliotecă.

În raport cu timpul de care dispun clasele care ne vin în vizită, organizăm dimineața sau seri de basme, proiectăm diaprame sau le oferim audii pe discuri. Lectura o facem cît mai expresiv, nuanțat, ca mijloc de marcarea a sensurilor, și pe cît posibil o însoțim cu imagini (desene din cărți). Pentru a reda atmosfera de basm și pentru a sublinia unele episoade din povești, obișnuim să punem și un fond muzical astfel încît lectura să fie cît mai plăcută. Pentru unele povești avem și discuri și diaprame. În acest caz reușim să realizăm o îmbinare fericită, discul spunînd povestea pe un fond muzical și sonor corespunzător, iar diapramul prezentînd în imagini consecutive scenele cele mai importante.

O colaborare sistematică întreprindem cu actorii Teatrului de păpuși. Prin plasarea lor în mijlocul copiilor, prin crearea atmosferei de basm, prin citirea sau dramatizarea artistică însoțită de prezentarea pe viu a personajelor-păpuși, copiii se bucură pe deplin, manifestîndu-și direct părerea în legătură cu ceea ce ar dori să mai vadă. Acest tip de manifestare, la care copiii participă în mod regulat, îi pregătește totodată pentru carnavalurile cu personaje din cărțile citite, pe care le organizăm la fiecare sfîrșit de an în colaborare cu Consiliul municipal al organizației pionierilor.

Am constatat că întîlnirile cu scriitorii pentru copii, prin puterea lor emoțională, depășesc cu mult plăcerea imediată a cititorilor de a vedea și

auzi un scriitor sau de a căpăta un autograf, bucurându-se în egală măsură și de o atenție deosebită din partea autorilor.

Organizăm desluș de frecvent, pe categorii de vîrstă, expoziții de desene, pe diferite teme urmate de premiarea celor mai bune lucrări. Aceste concursuri, pe de o parte, atrag spre lectură un mare număr de cititori, iar pe de altă parte, contribuie la dezvoltarea aptitudinilor și talentelor plastice, ca și la înțelegerea și esențializarea celor citite. Colaborarea cu școlile din oraș s-a dovedit deosebit de fructuoasă în acest sens.

Expozițiile filatelice ale copiilor, atât de mult gustate de aceștia și în același timp atât de instructive, sînt organizate cu concursul unui specialist. Ele sînt axate pe diferite teme, asociindu-li-se cartea, literatura de informare, atât în faza de organizare, cit și în cadrul expozițional.

Expozițiile de carte — pentru nou-tăți sau tematice — au în vedere, pe cît posibil, categorii distincte de cititori. Ele vizează deopotrivă marcare a unor evenimente importante politice și culturale. Cu ocazia acestor evenimente sînt organizate și recitările de versuri.

Orele de dirigenție, literatură, istorie, ținute în bibliotecă în ambianța plăcută a cărților, și cu apel direct la informațiile conținute, și-au demonstrat din plin eficiența, intrînd în practica curentă a bibliotecii.

Deosebit de eficient se dovedește cercul „Prietenii cărții și ai bibliotecii”. Pe lingă unele cunoștințe referitoare la organizarea bibliotecii, obișnuim cititorii și cu unele tehnici bibliotecare (prelucrarea cărților, recuperarea cărților nerestituite la timp etc.). Membrii cercului alcătuiesc și prezintă scurte expuneri de istorie a cărții și a bibliotecilor, ajută noii cititori să se familiarizeze cu folosirea instrumentelor de informare din bibliotecă etc.

Desigur, gama formelor și a genurilor de acțiuni de propagandă a cărții și a bibliotecii nu este epuizată prin cele enunțate mai sus. Am amintit doar cîteva din cele care, în funcție de mijloacele concrete de care dispunem și preocuparea colectivului de bibliotecare, și-au dovedit nu o dată, la secția noastră, eficiența, valențele lor educative.

Aurelia SPINEI
Biblioteca Județeană Mureș

„Un critic în materie”. Expoziție de desene aparținînd micilor cititori de la Secția pentru copii a Bibliotecii județene „N. Iorga”.

CZU 027.52:37.025

Biblioteca publică și stimularea creativității copiilor*)

În cadrul activității de educație cu ajutorul cărții, o latură deosebit de importantă se dovedește a fi cultivarea creativității, a capacității de inovație a micilor cititori. Condițiile deosebite pe care le oferă societatea noastră generației tinere, contactul permanent

cu un univers material și spiritual în continuă îmbogățire ridică în fața factorilor din cîmpul educației și al culturii permanenta cerință de a veni în întîmpinarea unei realități aflate într-un permanent proces de perfecționare.

Interesul stîrnit de Concursul republican de creație tehnico-științifi-

*) Comunicare prezentată la Simpozionul național „Copilul și cartea” (text rezumat).

că a pionierilor și școlărilor din cadrul Festivalului național „Cântarea României”, numeroasele activități tehnico-aplicative desfășurate în cadrul cercurilor apar acestă pasiunea copiilor pentru cunoaștere, pentru valorificarea cunoștințelor în practică. Considerăm că implicarea bibliotecii în acest univers de preocupări și activități este condiționată, în bună măsură, de bogăția și diversitatea fondurilor de publicații pe care poate să le pună la dispoziția micilor cititori.

Analiza structurii tematice a fondurilor de publicații, investigarea gradului de interes manifestat de cititorii copii față de diverse categorii de publicații ne-a permis o revizuire „în mers” a opțiunii față de acest compartiment al activității bibliotecii. Convinși fiind de capacitatea copiilor de a înțelege fenomenele, problemele tehnico-științifice expuse în diverse publicații, am introdus în circuitul lecturii cărți care, până acum, puteau fi găsite doar la secția pentru adulți. Informarea bibliografică, cataloagele de bibliotecă, rafturile tematice, întâlnirile cu autorii unor lucrări și dezbaterile organizate în jurul unor cărți pe teme de mare actualitate și-au dovedit eficiența în creșterea interesului micilor cititori pentru literatura științifico-tehnică, în canalizarea acestui interes spre forme organizate de studiu. Îndrumarea și sprijinirea copiilor în însușirea tehnicii muncii intelectuale, a deprinderilor folosirii cărții ca instrument de studiu se înscriu firesc în aria largă de preocupări manifestate de către colectivul bibliotecii pentru stimularea aptitudinilor creatoare existente încă din perioada copilăriei.

Colaborarea cu cadrele dactice în scopul sprijinirii cercurilor tehnico-aplicative din școli și de la casa pionierilor și șoimilor patriei cu literatura de specialitate necesară și-a arătat roadele în rezultatele obținute de membrii lor. La loc de cinste se află aparatul de detectare a punctelor de acupunctură și terapie, pentru care grupul respectiv de elevi a primit brevetul de invenție în cadrul concursului de creație științifico-tehnică.

Domeniul artei exercită, în egală măsură, puterea de atracție asupra micilor cititori. Cenaclul literar constituit acum doisprezece ani, cel plastic, cu o vechime de șase ani, se bucură de o binemeritată popularitate în rândurile copiilor din Ploiești. Conduse cu competență și pasiune de către poeți, prozatori, artiști plastici rahoveni — George Moroșanu, Nicolae Rădulescu-Lemnar, Hristu Cindroveanu, Victor Munteanu, Maria Băbușanu — cercurile oferă condiții propice depistării talentelor și stimulării lor. Ca forme constante de activitate menționăm: dezbaterile bilunare ale creațiilor copiilor, recitaluri de poezie, expoziții — concurs de desene, întâlniri cu scrii-

tori și editori, schimburi de experiență, vizite de documentare la diferite obiective economice și social-culturale din județul Prahova, ca și din alte județe ale țării. Creațiile micilor cititori au fost popularizate în paginile presei locale, în cele ale publicațiilor pentru copii, la radio și televiziune, la stația locală de radioamplificare. Cele mai reușite creații literare au văzut lumina tiparului prin mijlocirea a trei culegeri — „Cîntec de-nceput”, „Caiet liric”, „La porțile soarelui” —, iar cele plastice au putut fi vizionate în cadrul unor expoziții colective itinerante, personale — lucrările micuțului elev Cristian Manolache au fost expuse în holul Teatrului „Ion Creangă” din Capitală — sau la televiziune.

Experiența de până acum ne îndeamnă la inițierea unor noi forme de încurajare a pasiunilor creatoare ale micilor noștri cititori. Ne gândim la extinderea, în special, a activităților de microgrup. Ne gândim la necesitatea dotării bibliotecii cu o gamă mai largă de aparatură audio-vizuală, cu truse de lucru și piese pentru cercurile de legatorie, foto, radio-televiziune, telegrafie etc.

Privind în perspectivă, apreciem ca necesară îmbogățirea substanțială a fondului de carte științifică și tehnică, pe baza unei producții editoriale îmbunătățite.

După cum, apare ca necesară reconsiderarea viziunii asupra conceptului de lectură extrascolară, care ar trebui să corespundă interesului școlărilor pentru disciplinele fundamentale ale învățământului nostru modern.

George MAXIM
Director
Biblioteca „M. Iorga” Ploiești

CZU 023.5:1027.3

Bibliotecarul și biblioteca școlii — animatori ai lecturii elevilor

În epoca exploziei informaționale, lectura cărții în școala noastră are un rol de prim ordin. Rolul și atribuțiile bibliotecii școlare au sporit odată cu crearea de noi și moderne laboratoare,

de ateliere școlare, cu introducerea sistemului predării pe cabinete etc. În aceste condiții se conturează tot mai mult și sarcinile ce-i revin bibliotecarului școlar, care, dintr-un simplu minutor de cărți, devine omul de cultură și tehnicianul care organizează biblioteca în toată complexitatea ei.

Cînd mi-am început activitatea de bibliotecar, mi-au revenit în minte cuvintele scriitorului Ion Agârbiceanu adresate unui grup de cititori despre carte, despre ceea ce înseamnă ea în viața omului, despre munca bibliotecarului: „Ați văzut cu toții o grădină de zarzavaturi cu roată de apă, cu șențulețe pe unde se varsă apa până la plante. Așa e și cultura cuprinsă în cărți. Ea adapă și hrănește necesitățile sufletești ale omului. Apa această vie este închisă în cărți, în bibliotecă, iar șențulețele, firisoarele prin care se varsă spre sufletele cititorilor, le constituie truda bibliotecarului, rolul lui nobil. Trebuie deci ca bibliotecarul să cunoască bine cartea, apa această cuprinsă în ea. După convingerea mea, bibliotecarul e sufletul bibliotecii, el vinifică, scoate în evidență tot ceea ce este prețios în ea”.

Tainele succesului muncii noastre le-am căutat în convingerile că această muncă este frumoasă, interesantă, plină de generozitate, dăruire; deși propria țară contribuie, de cele mai multe ori, rămîne anonimă, ea este utilă celorlalți, societății. Îmbunătățirea calificării profesionale, a pregătirii politico-ideologice și a celei pedagogice, perseverența în muncă, relația continuă școală-bibliotecă-părinți-cititori, mi-au deschis mereu perspective de realizare și afirmare în mijlocul multipolar sarcini ce ne revin.

Alături de ceilalți factori educaționali — cadre didactice, organizații de tineret, părinți — bibliotecarul școlar este un participant direct atât la pregătirea elevilor pentru procesul instructiv-educativ, cît și la formarea culturii generale multilaterale a acestora, la educarea lor în spiritul înaltelor îndatoriri de cetățeni ai patriei noastre socialiste.

Încă de la început, nu mi s-a părut prea grea confruntarea cu beneficiarii bibliotecii școlare, poate pentru faptul că aproape cincisprezece ani lucrasem în învățămînt, înbeam copiii și-i cunoșteam bine. Am studiat atent grupul de cititori, în concordanță cu strădaniile celorlalți factori răspunzători de munca instructiv-educativă.

Întreaga activitate a bibliotecii noastre s-a realizat în colaborare cu corpul profesoral, cu părinții, cu organizația de pionieri și UTC din școală ca și cu sprijinul a foarte mulți elevi-cititori.

Propaganda cărții, prin forme variate de agitație vizuală, a fost un pas însem-

nat pentru atragerea elevilor spre universul lecturilor. Lozinca, citatul și panoul, pliantele, catalogul tematic ilustrat, albumele cu bibliografia ilustrate, listele bibliografice din programele școlare, bibliografiile tematice pentru elevi și cadre didactice și recomandările privind felul de a lua note după lecturi ori de a întocmi fișe de lectură rețin atenția fiecărui cititor, datorită amplasării în locuri vizibile și grafiei lor clare și plăcute. Copiii intră cu plăcere în bibliotecă, iar momentele inerente de așteptare sînt astfel și ele instructive.

Întreaga organizare a bibliotecii școlare are în vedere formarea la viitorul absolvent al școlii generale a deprinderilor de a frecventa și folosi o bibliotecă modernă cu maxim randament și de a învăța să facă lectură creatoare.

Doar cîteva date pot convinge că rezultatele bune sînt în creștere, în anii de cînd activez ca bibliotecar. Numărul elevilor cititori a crescut de la 600 la 1 000, al volumelor deținute de la 6 000 la 20 000, iar al volumelor consultate anual de la 6 000 la 32 000. Astăzi aceste punți de legătură între cei 1 800 de școlari și cele 20 000 de volume din rafturile bibliotecii școlii noastre sînt solide și definitive.

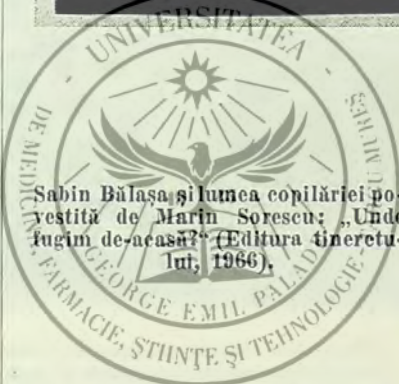
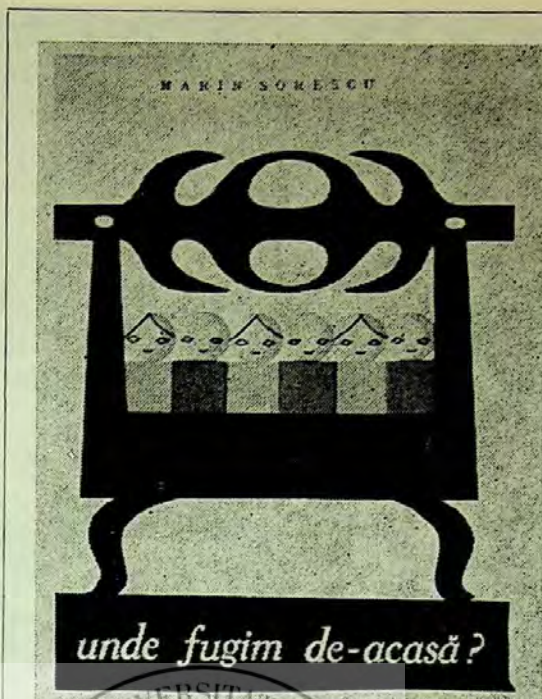
Mi se pare inutil să enumerăm feliurile acțiunii desfășurate în școală și în afara școlii — pe care le folosim spre a atrage întreaga masă de elevi. Muncind continuu ca, paralel cu alfabetul cunoștințelor, copilul școlar să învețe și pe acel al lecturii, ambele deopotrivă de utile, ne dăm seama că nu rămînem în urma sarcinilor multiple de care răspundem.

Succesele muncii noastre le găsim în rezultatele beneficiarilor noștri după părăsirea școlii generale, fie că urmează alte trepte de învățămînt, fie că prin desăvîrșirea studiilor, au deja profesii bine stabilite.

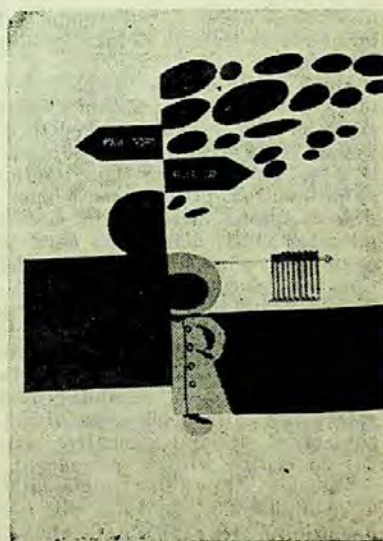
Prin inițierea de către Ministerul Educației și Învățămîntului a celor două ediții ale concursului „Cea mai bună bibliotecă școlară“, munca noastră n-a mai rămas cunoscută doar într-un cerc restrîns. La prima ediție am obținut un premiu special al C.C. al U.T.C., iar la această ediție am reușit să urcăm pe prima treaptă a laureatilor. Nutrim convingerea că fiecare bibliotecar școlar poate ajunge la aceeași performanță dacă aplică cu consecvență recomandările „Regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii școlare“ și muncește pătruns de convingerea că această meserie e cu adevărat frumoasă și utilă societății.

Corina CURELEȘCU

bibliotecar, Școala generală nr. 7 Roman, Județul Neamț

Sabin Bălășa și lumea copilăriei povestită de Marin Sorescu: „Unde fugim de-acasă?“ (Editura tineretului, 1966).

CZU 027.625:371.695 11

Ludoteca – etapă premergătoare procesului de formare a deprinderilor de lectură*)

Dacă este vădită și acceptată ideea că biblioteca se află în raport de complementaritate cu școala în procesul instructiv-educativ, un raport similar poate fi stabilit și între grădiniță și ludotecă.

După vârsta de 3 ani copilul devine obiectul unor influențe educative din ce în ce mai complexe. Pentru preșcolari sfera acestor influențe poate fi lărgită, depășind granițele grădiniței și ale familiei, prin existența unor ludotece. Acestea oferă prilejul de a solicita mai mult, mai divers decât pînă acum, dezvoltarea copilului preșcolar. Cînd ne referim la preșcolaritate, nu ne raportăm numai la fundamentele anatomo-psiologice proprii unei etape în evoluție, ci și la perspectiva sistemului educativ căruia ea îi este integrată. În ludotecă, copilul preșcolar este privit atît în sine, ca obiect și subiect al acțiunii educative, cît și ca un viitor cititor permanent al bibliotecii. Activitatea dominantă în această etapă a copilului este *jocul*. Jocul influențează toate aspectele dezvoltării preșcolarului. În principal,

în această perioadă a vieții, copilul prezintă cu precădere interese ludice. Jocul și jucăria sînt prieteni nelipsiți ai copilăriei. Fiecare copil manifestă nevoia de a se juca. Ea se explică prin tendința acestuia de a cunoaște ceea ce-l înconjoară, de a-i imita pe cei vîrstnici, de a se manifesta activ. Jocul, caracteristic vârstei preșcolare, constituie un mijloc specific de însușire a impresiilor pe care le oferă viața. Dealtfel, în **Dicționarul educației în familie**, Henri Joubrel și Paul Bertrand caracterizează jocul ca „esențial pentru dezvoltarea unei tinere ființe omenesci întocmai ca oxigenul, hrana și afecțiunea”.

Jucăria ocupă un loc important în joc, ea determină caracterul și conținutul jocului, pe copil stimulîndu-l pentru anumite acțiuni, formîndu-i deprinderi, lărgindu-i orizontul, activîndu-l, dezvoltîndu-i imaginația, stimulîndu-l să construiască, să inventeze.

*) Comunicare în programul Simpozionului național „Copilul și cartea”.

cititor a actualului preșcolar. Aceste activități se desfășoară pe două planuri: cu grupuri omogene de preșcolari, realizate cu prilejul vizitelor efectuate de grădinițe; cu copiii de vîrste neomogene, veniți în timpul lor liber. (Această opțiune este posibilă ca prin jocurile la liberă alegere să-și manifeste interesele și preferințele pentru jocul sau jucăria dorită, să se grupeze spontan.)

Activitățile din ludotecă se organizează în funcție de vîrstă, în raport cu forța și capacitatea de asimilare și cu nivelul de cunoștințe dobîndite pînă aici, de către preșcolari. Astfel, pentru cei din grupă mică, tematica și formele acțiunilor sînt variate, începînd cu familiarizarea acestora cu ludoteca, antrenînd în joc copilul, pînă la oferirea unor cunoștințe despre conținutul cărților pentru vîrsta preșcolară.

Prin cartea fără text sau cu text puțin, copilul e pus în contact cu literatura. În aceste activități rolul principal îl are cuvîntul auxiliar folosit de bibliotecar, care îi ajută pe copii în recunoașterea figurilor, le dă explicații, le precizează denumirile, introducîndu-i în contextul dat de carte. Prin diafilme, ilustrăm momente din șirul narațiunii, din textul citit de bibliotecar, copilul luînd astfel contact cu subiectul povestirii.

În vederea trezirii interesului pentru lectură, redarea conținutului povestirii o realizăm prin intermediul păpușilor. Textul este transmis prin dialogul personajelor, însoțit de întreaga atmosferă a narațiunii.

A doua etapă a activităților din ludotecă, în pregătirea formării deprinderilor de lectură, se referă la grupa de vîrstă mijlocie, realizîndu-se prin citirea imaginilor. În citirea imaginilor, folosim următoarele tipuri de documente: 1. Panouri cu imagini din diferite basme (**Capra cu trei iezi, Albă ca zăpada, Punguța cu doi bani**); 2. Basme-n bucățele; 3. Basme decupate, care prin pliere sau repliere, ca și prin deschiderea copertelor, transformă în reliefuri scene din basme sau povestiri; 4. Citirea imaginilor proiectate; 5. Citirea cărților cu poze fără text sau cu text puțin; 6. Colorarea unor pliante sau cărți de colorat care cuprind scurte povestiri în imagini conturate.

În citirea imaginilor, rolul principal îl revine copilului. Cu acest prilej, copilul identifică singur personajele, retrăiește peripecțiile lor. Aceasta presupune însă anterioritatea contactului cu povestirea, realizată în acțiunile cu grupa mică. În activitățile de citire a imaginilor avem în vedere reușita ilus-

trației, care are o contribuție importantă la formarea reprezentărilor și perceperea imaginii.

Formele de activitate specifice grupei mici și mijlocii le reluăm apoi cu grupa mare, în primul rînd pentru aprofundarea textului, pentru sedimentarea ideilor, și în al doilea rînd, în vederea reluării textului prin repetiție de către însuși copilul. Redarea de către copii a textului însușit o realizăm de obicei prin antrenarea copiilor în concursuri de tipul: „**Cel mai bun povestitor**“, „**Cel mai bun recitator**“, „**Cine colorează cel mai frumos**“. Cu acest prilej, copilul are posibilitatea de a recrea de obicei o poveste în care se va observa schema repetitivă a dialogurilor și formulelor, o eventuală contaminare cu alte basme. Reluarea conținutului basmului, al povestirii o realizăm și prin transpunerea în scenarii a textului și prin interpretarea rolurilor de către însuși copiii.

Ludoteca constituie și un mijloc de formare a unor deprinderi adiacente lecturii: acomodarea cu bibliotecă pentru copii prin intermediul ludotecii, fapt care determină amplasarea ludotecii în cadrul secției pentru copii; folosirea ordonată a cărții; respectul pentru carte; deprinderea de a o păstra.

În scopul familiarizării copilului cu atmosfera de bibliotecă și cu anumite deprinderi necesare unui cititor, realizăm jocuri prin care copilul e pus în contact cu cartea, cu modul de așezare a ei în raft, cu posibilitatea și modul de realizare a împrumutului, cu deprinderea unei comportări civilizate, cu oferirea prilejului de a-și manifesta opțiunea pentru cartea preferată.

Într-o anchetă realizată la nivelul grupei mari, care se afla în al 3-lea an de frecvență la ludotecă, la întrebarea „**Ce este bibliotecă?**“, am obținut răspunsuri ca: „**Locul unde se așază cărțile**“, „**Locul unde se împrumută cărțile**“, „**Rafturi cu cărți pentru copii**“, „**Un raft mare cu multe cărți**“, „**Un loc de citit cărți**“. Din răspunsurile obținute, reținem faptul că copiii, în urma frecvenței ludotecii, și-au însușit unele sensuri ale noțiunii de bibliotecă, mergînd dincolo de ideea de mobilier funcțional, la cea de instituție cu funcții specifice (împrumutul, lectura pe loc).

În organizarea unor activități de ludotecă, se colaborează cu instituții și organizații obștești (Consiliul municipal al pionierilor, Inspectoratul școlar, Teatrul de păpuși, specialiști de

la Spitalul de copii). Bineînțeles, din ansamblul factorilor educaționali nu excludem familia, căreia îi revine ponderea cea mai mare în realizarea orientării copilului către bibliotecă. În vederea informării cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar și a părinților cu privire la rolul lor în pregătirea formării deprinderilor de lectură la copilul de vîrstă preșcolară, cu privire la metodologia utilizării jocului în acest sens ș.a., sînt întocmite și puse la dispoziție liste bibliografice de recomandare sau se organizează perioade dezbateri și simpozioane, ca de pildă cel pe tema „**Colaborarea dintre grădiniță, familie și bibliotecă în vederea pregătirii copilului preșcolar pentru școală**“.

Urmărind statistica de bibliotecă, reținem că de la înființarea ludotecii, în anul 1975, în medie, anual, 200 de preșcolari devin cititori permanenți ai bibliotecii, cu o frecvență anuală de peste 4 000. De asemenea, anual, au loc peste 70 de vizite în grup, ceea ce înseamnă o frecvență de 3 000 de copii.

Experiența de pînă acum în activitatea cu preșcolarii ne permite să afirmăm că ludoteca constituie un însemnat factor instructiv-formativ în vederea familiarizării cu bibliotecă și în pregătirea formării deprinderilor de lectură. De asemenea, ea constituie un mediu propice pentru psihologi și pedagogi, în vederea obținerii unor concluzii cu privire la valoarea pedagogică a fiecărei jucării sau cărți cu text puțin sau fără text, precum și posibilitatea de cunoaștere a copilului preșcolar într-un mediu social nou. Producătorilor de jucării ludoteca le oferă posibilitatea de a cunoaște jucăriile preferate de copii, precum și durabilitatea lor.

Pentru bibliotecă ludoteca constituie la ora actuală o sferă de activitate mai puțin cunoscută ale cărei „legi“ și metode sînt „inventate“ sau adoptate din alte medii de activitate cu preșcolarii, în care creativitatea profesională își spune din plin cuvîntul. De aceea, considerăm că experiența internațională în acest domeniu ar trebui mai intens popularizată în paginile presei noastre de specialitate, după cum munca cu preșcolarii în ludotecă ar trebui să intre și în programul cursurilor de pregătire și reciclare profesională.

Vera POP și Nadejda BODEANU
Biblioteca Județeană Timiș

CZU 028.01

Hobby-urile — stimulent al lecturii*

Tot mai mulți pedagogi moderni consideră că, încă de la naștere, copilul este o ființă socializată, întrucât începe să utilizeze obiecte modelate de tehnică și să asimileze treptat climatul spiritual în care se dezvoltă. În efortul de însușire a culturii, copilul trăiește experiențe succesive, care se grefează pe cele ale antecesorilor, continuându-i. Modelele înaintașilor sunt puncte de pornire, prilejuri de a-ți pune tot mai multe întrebări. „Invenția are loc plecându-se de la ceea ce au stabilit ceilalți“, zice Georges Snyders.

Aceste păreri sînt valabile și în ceea ce privește lectura. Fiecare volum sau revistă citită cu interes adaugă cunoștințelor noi elemente, deschide orizonturi ce ne îmbie la alte căutări. În cele ce urmează vom face abstracție de lectura dirijată sistematic prin procesul de învățămînt, referindu-ne doar la cea a cărei necesitate e resimțită de preocupările pasionante din timpul liber al copilului.

După cum se știe, sfera hobby-urilor este largă, incluzînd preocupări din domeniul literaturii, artelor plastice, muzicii, teatrului, dansului, filmului; al științelor și tehnicii; al sportului și turismului; al activităților social-ludice etc. Atras spre un cerc oarecare, copilul participă la dezbateri în care aude idei noi, vede construcții interesante, i se sugerează nume de mari creatori, deci un întreg univers fascinant, în care el intră cu timiditate, dar

Comunicare prezentată la Simpozionul național „Copilul și cartea“.

domnic să pătrundă cu lampa lui Aladin dincolo de misterele din prag. Dacă la început ascultă un medalion întocmit de un alt copil și care se referă la un poet, pictor, compozitor, erou sau savant, în sfera intereselor sale se cuibărește un gând care-l împinge spre o informare suplimentară în legătură cu personalitatea sau fenomenul ce l-a entuziasmat.

La fel se întâmplă cu copilul vrăjit de aeronavo-rachetomodelism sau de construcțiile cu măruntăie formate din tranzistori și tiristori ale electroniștilor. Dar un membru al cercului de istorie sau un culegător de folclor nu sînt incitați permanent la investigații privind un eveniment sau o personalitate istorică ori particularitățile unei vetre folclorice? În toate aceste cazuri, lectura devine un mijloc de a lua autoturul ca aliat pentru propriile conștientizări ale copilului.

Cunoscînd mai îndeaproape preocupările unor copii care au dobîndit succese de seamă la diferite concursuri tradiționale ale pionierilor, integrate Festivalului național „Cîntarea României“, ne putem da seama și mai bine — exemplificînd cele afirmate mai sus — de felul în care pasiunile extrașcolare i-au îndemnat la căutări bibliografice variate, la parcurgerea unei literaturi de specialitate, care adesea devansa cunoștințele dobîndite la școală.

Iată, de exemplu, Sorin Bordei, elev în anul al II-lea al Liceului „Dumitru Petrescu“ din Capitală. Cu

doi ani în urmă, pe cînd era pionier, a obținut premiul al II-lea și medalia de argint în cadrul celei de a 2-a ediții republicane a Concursului de creație tehnico-științifică a pionierilor și școlărilor pentru construirea „Centralei solare cu acumulator termic“. Fervent cititor al cărților lui Jules Verne, Sorin s-a documentat intens pentru cunoașterea principiului de funcționare și a condițiilor de construire a centralei amintite. Din revista Știință și tehnică a studiat articole ca „Energia electrică solară“ de Victor Bunea, „Valorificarea energiei solare pe toate meridianele lumii“ de C. Vasilescu, iar din revista Tehnium a adîncit articolul „Soarele și energia solară“ de același Victor Bunea. Unele idei i s-au conturat mai bine după citirea volumului 2 al lucrării „Știința contemporană“, apărut în 1976 în Editura științifică și enciclopedică, și după recitirea monografiei lui M.S. Labirov, „Edison — invenții“.

Pionierul Radu Rădulescu, din clasa a VIII-a a Școlii generale nr. 174 din București, a primit premiul I și medalia de aur la ediția din acest an a Concursului de creație tehnico-științifică a pionierilor și școlărilor, pentru un aparat destinat concursurilor de radioamatorie operativă, intitulat „Automat R.G.O.“, executat la Casa Centrală a pionierilor și școlimilor patriei împreună cu alți trei colegi. La baza realizării sale stă o amplă informare științifică. Din revista Tehnium a studiat unele articole consacrate circuitelor basculante și circuitelor logice, iar din revistele pentru radioamatorism (în limba rusă și limba germană) a aprofundat scheme de construcții pentru aparate înrudite. În biblioteca cercului din care face parte a mai găsit și diferite numere ale Buletinului informativ al Federației române de radioamatorism. De un folos i-a fost și volumul lui I. Boghițoiu „Construcții calculatoare electronice“, apărut în 1975 la Editura „Albatros“.

Deosebit de concludentă este și lectura de specialitate a unor membri ai cercului de ecologie „Floare de colț“ condus de profesorul Nicolae Diminescu din orașul Victoria. Astfel, elevul Gheorghe Ulmet, din clasa a VII-a a Școlii generale, a participat la o excursie științifică de iarnă, în care a colecționat, din buturugile putrede ale unor copaci, insecte, larve, pupe sau ouă găsite aici. A doua zi, cercetînd borcanul spre a determina științific conținutul lui, a constatat că totul se transformase într-un morman nedișterat, peste care trona o singură insectă de culoare metalică atrăgătoare. Cercetînd, în biblioteca laboratorului, cărți ale lui J.G. Fabre și Ion

Literatura de informare pentru copii și tineret

În epoca revoluției tehnico-științifice, când fantezia și cutezanța au permis omului descoperiri fără precedent, bogăția informațională a devenit covârșitoare. De aceea este absolut necesară ordonarea și sintelizarea informațiilor și transmiterea lor în timp record diverselor categorii de beneficiari. În această cerință a secolului nostru se încadrează și literatura de informare pentru copii și tineret. În ultimii ani editurile au acordat o atenție sporită publicării literaturii de informare și ordonării ei în serii și colecții. Circa 50 la sută din titlurile care apar anual constituie instrumente de informare, care oferă copiilor posibilitatea cunoașterii esențiale, a acumulării de cit mai multe informații în timp record.

Colecțiile cuprinse în planurile Editurii Ion Creangă: **Micii meșteri mari, A.B.C., Alfa, Lucrări practice, Mici enciclopedii, dicționare, Lucrări cu caracter enciclopedic** însumează teme din domeniile cele mai variate: natură, științe exacte, științe umaniste, concepte sub semnul relației previziune-învățare-educație, în vederea pregătirii de la vârsta preșcolară a viitorilor specialiști de mîine ai societății noastre. **Primul meu dicționar, Dicționar școlar, lucrări enciclopedice ca: Uzina Terra, Uzina Aqua, Vechi și nou în matematică, Două milenii de muzică pe pămîntul României, 100 de...** (monumente și locuri istorice ale patriei, monumente ale naturii, figuri celebre etc.) sînt numai cîteva exemple de lucrări utile elevilor, ce întrunesc calitatea de „multum in parvo”.

O contribuție însemnată la lărgirea orizontului științific și cultural al tinerilor o au numeroasele volume publicate de Editura Albatros, în colecțiile: **Lyceum, Lyceum-sinteze, Cristal, Atlas, Micul ghid Albatros, Dicționarele Albatros, Colocviile adolescenței** etc. completele de lucrări enciclopedice neînseriate.

Alături de aceste două edituri, literatură de informare pentru tineret publică și Editura politică, Editura științifică și enciclopedică, Editura didactică și pedagogică, Editura Sport-Turism, Meridiane. Am aminti aici numai cîteva dintre acestea: lucrări despre morala comunistă, legile sta-

Simionescu, el a ajuns să determine ferocea insectă ca fiind un crab auriu.

Un alt membru al acestui cerc, Adrian Taropa, din clasa a VI-a, a prins cu prilejul unei excursii estivale o șopirlă leneșă, de culoare neagră cu pete galbene, pe care a dus-o la colțul viu al școlii. Încercînd să-i verifice identitatea în cîteva determinatoare și cărți, micul cercetător a ajuns la concluzia că animalul prins era un batracian: Salamandra Salamandra. Experiența acvatică ulterioară i-a confirmat descoperirea, în apă apărînd mormolocii respectivei viețuiri.

O pasionată mai aparte a domeniului electronicii am descoperit în rîndurile pionierilor sătmăreni. Se numește Partin Melinda și era elevă în clasa a VI-a a Liceului de filologie și istorie din Satu Mare. Fiind frunză la învățătură, ea s-a evidențiat în cadrul Concursului de creație tehnico-științifică al pionierilor „Miini de aur”, cîștigînd faza municipală, județeană și finală. La data documentării noastre se pregătea pentru faza finală. Lista lucrărilor tehnice studiate de renumita concurentă este impresionantă: **Semiconductoarele și utilizarea lor**, de G. Vasiliu (Editura tehnică, 1969), **Un tranzistor, două tranzistoare**, de Ilie Mihăescu (Editura „Albatros”, 1978), **Electronica imită**, de I. Boghișoiu și **Construcții calculatoare electronice** (Editura „Albatros”, 1977 și 1975), **Generatoare de radiofrecvență**, de G. Băjeu și Gh. Stancu (Editura tehnică, 1972), **Circuite integrate**. Întrebări și răspunsuri de R.G. Sibberd (Editura tehnică, 1978) etc. Membră a cercului de electronică al Casei pionierilor și șoimilor patriei, iscusita fetiță este dornică să ajungă inginer electronist.

Faptul că în Brăila, profesorul de matematică Petre Drobotă, creatorul unei sere de peste 3 000 de cactuși, întreține corespondență în limbi străine cu grădini botanice din toate continentele, dispunînd de o vastă bibliotecă de specialitate, este un permanent stimulent pentru grupurile de copii ce-i vizitează cu mare plăcere aceste minunății cu țepi. Ei înșiși au prins gustul cărților respectivului domeniu.

Cine a trăit efervescența copiilor ce se pregătesc pentru participarea la

concursuri gen „Cine știe cîștigă” a constatat că tema concursului e un incitant formidabil la documentare multilaterală. Nu sînt cruțați profesorii apropiați domeniului, cărora li se cer cărți, bibliotecile publice, muzeele, colecțiile particulare de tot felul etc. Se parcurg monografiile, articole din presă, documente originale, se studiază literatura de referință (dicționare, atlase, istorii ale unor științe, compendii, sinteze, biografii ș.a.). În paralel, se dezvoltă bibliotecile personale, se realizează abonamente proprii la reviste de specialitate. Toate aceste strădanii nobile sporesc informația, nuanțează cunoașterea unor sectoare cu subtilități care exercită o atracție tot mai mare asupra celor căzuți în mrejele lor.

Toate exemplele citate dezvăluie cu elocvență că indeletnicirile copilului din timpul liber, hobby-urile sale, sînt un dascăl foarte eficient în ale lecturii. Ele stimulează curiozitatea și interesul stăpînirii și elucidării unor „secrete” ale domeniului preferat. Datorită lor, copilul investighează multilateral surse foarte variate de informație. Biblioteca personală începe să dobîndească, pe măsura ce sporește cantitativ, o tentă calitativă tot mai precis orientată spre sectorul predilect. Se mărește considerabil și aria informațiilor, altele intensiv, cit și extensiv. Lectura „hobbyului” pătrunde în adîncimile unor fenomene care depășesc cunoștințele și judecățile de valoare atinse la școală, iar sursele de informare devin publice: biblioteca cercului, a clubului, a școlii, a cartierului, cele ale institutelor de specialitate, ale muzeelor, bibliotecile cunoscuților și prietenilor ș.a.m.d. Mulți sînt determinați indirect să învețe limbi străine, care le facilitează accesul la izvoare noi. În arhiva personală apar fișe extrase din cărțile citite, decupaje din ziare, colecții de reviste ș.a. Lectura se dovedește a fi o miraculoasă iarbă a fiarelor, care sprijină descifrarea tainelor tuturor domeniilor de activitate și apoi se răsfrîng pozitiv asupra situației la învățătură a copiilor, modelîndu-le multilateral personalitatea.

Prof. dr. Pațița SILVESTRU

tului, ateism, eseuri și sfaturi pentru tineri, Dicționar de etică pentru tineri (Editura politică); mici enciclopedii pe domenii, dicționare bilingve, colecțiile **Orizonturi**, **Enciclopedia de buzunar**, **Știința pentru toți** (Editura științifică și enciclopedică); culegeri de texte, culegeri de probleme, monografii, bibliografii (Editura didactică și pedagogică); Colecția **Arcade** (Editura Minerva) etc.

Aceste exemple ilustrează preocuparea oamenilor de știință și editorilor pentru crearea instrumentelor de informare necesare copiilor și tinerilor, pentru introducerea lor în tehnica nuncii intelectuale. Din păcate, însă, o serie de lucrări suferă de dilematism, după cum de prea multe ori se apelează la traduceri din literatura străină. De aceea este necesar ca toți factorii educaționali să fie preocupați de crearea unei literaturi de informare adecvate cerințelor și corelată cu posibilitățile de percepere ale copiilor la diferite vârste.

Acest gen de literatură se află bine reprezentat în fondurile bibliotecilor publice și școlare, factori importanți în educarea și instruirea științifică a tinărului cititor.

Ele oferă cititorului accesul la literatura de informare atât prin raftul liber al secțiilor de împrumut, cât și prin organizarea cataloagelor și întocmirea bibliografiilor de profil. Totuși, posibilitățile de valorificare a unor asemenea lucrări sînt mult mai variate. De aceea bibliotecile, printr-o mai strînsă colaborare cu școala, trebuie să găsească noi modalități de utilizare a literaturii de informare în scopul formării aptitudinilor intelectuale la copii. În acest sens considerăm utile: organizarea unui raft special al literaturii de informare, fie tematic, fie pe colecții (în acest raft pot fi incluse și alte lucrări cu caracter de referință decît cele la care ne-am referit. Avem în vedere **Mic dicționar enciclopedic, Istoria României în date, Istoria lumii în date, Statele lumii de la A la Z, Capitalele lumii, Istoria generală a științei, Universul cărții** etc.); întocmirea unui catalog al literaturii de informare, pe domenii și categorii de vîrstă; includerea lucrărilor cu caracter științifico-enciclopedic în bibliografiile școlare și în manuale; programarea (în cadrul bibliotecii sau al școlii) a orelor de inițiere în utilizarea dicționarilor și a enciclopediilor și de informare asupra seriilor și colecțiile apărute și utilitatea lor; testarea modului în care lucrările de informare îi ajută pe copii în formarea deprinderilor practice, le stimulează inițiativa creatoare (mai ales în cadrul cercurilor care funcționează în cadrul școlilor, caselor pionierilor, bibliotecilor, caselor de cultură sau în ateliere școlară).

M.I.

Curiozitatea e una din dominantele inteligenței umane și într-un fel motorul progresului. Mai vie ca oricînd la vîrsta copilăriei, la vîrsta acumulărilor de tot felul, curiozitatea e adăpată de izvoarele cunoașterii, căreia cartea îi oferă instrumente indispensabile. O întreagă literatură e concepută pentru a răspunde micilor curioși la întrebările ce revin mereu pe buzele lor: cine?, ce?, cînd?, unde?, cum?

Bibliografia ce urmează înfățișează selectiv (exhaustivitatea e o ambiție greu de realizat în condițiile unei zone atât de vaste și de elastice ca cea a literaturii de informare) lucrări de referință din diferite domenii și de diferite tipuri, apărute, în editurile specializate în literatura pentru copii sau în alte edituri, interesînd copiii de la vîrsta primelor contacte cu cartea și pînă în pragul adolescenței.

Micul dicționar enciclopedic. Ed. a 2-a revăzută și adăugită. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 1853 p. + 92 il. ilustr. color

Primul meu dicționar. Buc., Editura Ion Creangă, 1978. 80 p. cu ilustr.

**Limba noastră... și alte limbi
— diferite dicționare lingvistice —*

Canarache, Ana și Breban, Vasile. **Mic dicționar al limbii române.** Buc., Editura științifică, 1974. 848 p.

Constantinescu, Silviu. **Mic dicționar de cuvinte perechi.** Buc., „Albatros”, 1976. 169 p. (Dicționarele Albatros).

Dicționar de sinonime. Buc., „Albatros”, 1972. 488 p. (Dicționarele Albatros).

Eminescu, Mihai. **Dicționar de rime.** Buc., „Albatros”, 1976. 712 p. (Dicționarele Albatros).

Fierăscu, Constantin și Ghiță, Gheorghe. **Mic dicționar îndrumător în terminologia literară.** Ediție revăzută și adăugită. Buc., Editura Ion Creangă, 1979. 455 p. (Dicționarele Editurii Ion Creangă).

Frînculescu, Ovidiu. **Dicționarul verbelor franceze cu construcțiile lor specifice.** Buc., „Albatros”, 1978. 496 p. (Dicționarele Albatros).

Ghiță, Gheorghe și Fierăscu, Constantin. **Dicționar de terminologie poetică.** Literatură. Compoziție. Versificație. Specii de poezie. Ed. a 2-a revăzută și completată. Buc., Editura Ion Creangă, 1974. 252 p.

Hîneu, Dumitru I. **Dicționar școlar.** Buc., E.D.P., 1976. 638 p.

Mihăescu, N. **Cum e corect? Îndreptar de limbă românească.** Buc., Editura Ion Creangă, 1973. 128 p. (Biblioteca școlară, 65).

Simionescu, Mircea Horia. **Jumătate plus unu.** Alt dicționar onomastic. Buc., „Albatros”, 1976. 224 p.

Condrea-Derer, Doina. **Dicționar român-italian.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 368 p.

Condrea-Derer, Doina. **Dicționar italian-român.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1975. 381 p.

Ghițescu, Micaela. **Dicționar român-spaniol.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1976. 416 p.

Ghițescu, Micaela. **Dicționar spaniol-român.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1976. 329 p.

Livescu, Jean și Savin, Emilia. **Dicționar român-german.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1976. 496 p.

Livescu, Jean și Savin, Emilia. **Dicționar german-român** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică, 1974. 384 p.

Panovf, Irina. **Dicționar român-englez.** (Pentru uzul elevilor). Ediția a 2-a. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 464 p.

Panovf, Irina. **Dicționar englez-român.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică, 1974. 432 p.

Saraș, Marcel. **Dicționar român-francez.** (Pentru uzul elevilor). Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1977. 431 p.

Saraș, Marcel. **Dicționar francez-român.** (Pentru uzul elevilor). Ed. a 3-a. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 415 p.

Universul în care trăim

— atlase, istorii, dicționare, enciclopedii generale și pe domenii —

A. **Științe sociale, știință, tehnică**
Dicționar al bunei cuvînte. Buc., „Albatros”, 1972. 329 p. (Dicționarele Albatros).

Dicționar de etică pentru tineret. Buc., Editura politică, 1969. 448 p. cu ilustr.
Dicționar de filozofie. Buc., Editura politică, 1978. 807 p.

Popescu-Neveanu, Paul. **Dicționar de psihologie.** Buc., „Albatros”, 1978. 784 p. (Dicționarele Albatros)

Albu, Constantin D. și Brezeanu, Maria. **Mică enciclopedie de chimie.** Buc., Editura enciclopedică română, 1974. 512 p. cu fig. (Dicționare enciclopedice)

Alexescu, Matei. **Cerul, o carte pentru toți**. Buc., „Albatros“, 1974. 328 p. (Cristal)

Andone, George Șt. **Varia Matematică**. Buc., „Albatros“, 1977. VIII + 269 p. (Lyceum, 217).

Băcescu, Mihai C. **Uzina Aqua**. Buc., Editura Ion Creangă, 1977. 138 p. cu ilustrații.

Băltărețu, Aurelian. **100 monumente ale naturii**. Buc., Editura Ion Creangă, 1977. 120 p.

Barbarosa, Octavian. **Dicționarul artiștilor români contemporani**. Buc., Editura Meridiane, 1976. 536 p.

Crăciun, Teofil și Crăciun, Virginia. **Mic dicționar de biologie**. Buc., „Albatros“, 1976. 416 p. (Dicționarele Albatros).

Dicționar de astronomie și astronomică. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1977. 440 p. cu fig. + 16 f. pl. (Dicționare enciclopedice).

Dicționar de chimie*. Buc., Editura tehnică, 1964. 672 p. + 1 f. tab.

Dicționar de fizică. Buc., Editura enciclopedică română, 1972. 503 p. cu fig.

Dicționarul sănătății. Buc., „Albatros“, 1978. 479 p. (Dicționarele Albatros).

În jurul matematicilor. Buc., Editura Ion Creangă, 1974. 168 p.

Lecca, Aurel. **Uzina Terra**. Ed. a 2-a. Buc., Editura Ion Creangă, 1975. 124 p. cu ilustr.

Lumea animalelor. După Brehm. Buc., Editura științifică, 1964. 912 p. + 32 p. pl. color.

Marcu, Măriuca și Moga, Ion. **Dicționar elementar de științe**. Matematică, fizică, astronomie. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 336 p. cu fig.

Matei, Horia. **Enigmele Terrei**. Buc., „Albatros“, 1978. 367 p. cu ilustr.

Personalități ale științei. Mic dicționar. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1977. 312 p.

Popovici, Lucia, Moruzi, Constantin și Toma, Ion. **Atlas botanic**. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1973. 216 p. cu fig.

Vătămănu, Nicolae și Brătescu, Gh. **O istorie a medicinei**. Buc., „Albatros“, 1975. 352 p. + 12 f. pl.

Bălan, Ștefan și Ivanov, Igor. **Scurtă istorie a medicinei**. Buc., „Albatros“, 1972. 144 p.

Mică enciclopedie tehnică ilustrată. Buc., Editura enciclopedică română, 1973. 312 p. cu fig. (Dicționare enciclopedice).

Retinschi, Alexandru. **Epopoea navelor**. Buc., Albatros, 1972. 173 p. cu ilustr.

Cultură, literatură, artă

Flocon, Albert. **Universul cărților**. Studii istorice de la origini pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1976. 496 p.

Călinescu, G. **Istoria literaturii române**. Compendiu. Buc., 1976.

Dragomirescu, Gh. N. **Mică enciclopedie a figurilor de stil**. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1975. 240 p. (Dicționare enciclopedice).

Popa, Marian. **Dicționar de literatură română contemporană**. Ed. a 2-a revăzută și adăugită. Buc., „Albatros“, 1977. 630 p. (Dicționarele Albatros).

Saulner, Verdun-Louis. **Literatura franceză**. Vol. 1—2. Buc., „Albatros“, 1973. 2 vol. (Lyceum. Sinteze).

Șiadbei, Ioan. **Istoria literaturii române vechi**. Buc., „Albatros“, 1975. 192 p. (Lyceum. Sinteze).

Istoria ilustrată a picturii. De la arta rupestră la arta abstractă. Ed. a 2-a. Buc., Meridiane, 1969. 328 p. cu ilustr.

Bughici, Dumitru — **Dicționar de forme și genuri muzicale**. Buc., Editura muzicală, 1974. 356 p. cu n. muz.

Caraman—Fotea, Daniela și Lungu, Florian. **Disco-ghid-rock**. Buc., Editura muzicală, 1977. 256 p.

Cosma, Viorel. **Două milenii de muzică pe pămîntul României**. Buc., Editura Ion Creangă, 1977. 150 p.

Cosma, Viorel. **Muzicienii români**. Compozitori și muzicologi. Lexicon. Buc., Editura muzicală, 1970. 475 p.

Sbircea, George. **Jazzul, o poveste cu negri și mic dicționar al jazzului**. Buc., Editura muzicală, 1974. 360 p. cu ilustr. + 16 f. pl.

Sbircea, George. **Primii pași spre glorie**. Buc., Editura Ion Creangă, 1975. 148 p.

Iancu, Napoleon Toma. **Dicționarul actorilor de film**. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1977. 427 p. cu portr. (Dicționare enciclopedice).

Bălăci, Anca. **Mic dicționar mitologic greco-roman**. Ed. a 2-a. Buc., Editura științifică, 1969. 447 p.

Istorie, geografie

Atlas istoric. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1971. 200 p. cu h.

Barbu, N.I. **Antichitatea clasică**. 100 figuri celebre. Buc., Editura Ion Creangă, 1976. 88 p. (Seria „100...“).

Cordoneanu, Maria și Nedel, Victoria. **100 de monumente și locuri istorice ale patriei...** Buc., Editura Ion Creangă, 1977. 140 p.

Istoria lumii în date. Buc., Editura enciclopedică română, 1969. 615 p.

Istoria României în date. Buc., Editura enciclopedică română, 1969. 527 p.

Matei, Horia C. **O istorie a Romei antice**. Buc., Editura Albatros, 1979. 319 p.

Atlas geografic. Buc., EDP, 1974. 228 p. cu h.

Birsan, Atanasie. **Mic atlas geografic**. Ed. a 3-a. Buc., Editura științifică și enciclopedică, 1978. 336 p. + 16 f. h.

Capitalele lumii. Buc., Editura enciclopedică, 1971. 509 p. cu ilustr.

Enciclopedia descoperirilor geografice. Buc., Editura științifică și enciclo-

pedică, 1975. 390 p. cu h. și ilustr.

Gregorianu, Eustațiu, Dumitrescu, Victor și Gheorghiu, Nicolae. **Atlas geografic școlar**. Buc., E.D.P., 1977. 35 p. cu ilustr. și h. color.

Lecca, Aurel. **Geografia distractivă**. Pe meridianele și paralelele globului. Buc., Editura tineretului, 1969. 479 p. și h. și ilustr.

Statele lumii. Mică enciclopedie. Ed. a 2-a revăzută și adăugită. Buc., Editura științifică, 1976. 696 p. cu h. + 48 f. pl.

Micii meșteri mari

— *îndrumare și ghiduri practice* —

Boghițoiu, Ion C. **Construiți calculatoare electronice**. Buc., „Albatros“, 1975. 224 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Boghițoiu, Ion C. **Construiți modele cibernetice**. Buc., „Albatros“, 1971. 216 p. cu fig. („Lyceum“, 105).

Bucur, Nicolae. **Atelierul fanteziei**. Buc., „Albatros“, 1978. 224 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Codăuș, Dumitru. **Cercul de radiotehnică**. Buc., „Albatros“, 1976. 175 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Comănescu, Sylviu și Iarovici, Eugen. **ABC-ul fotografiei amator**. Buc., Editura tehnică, 1968. 208 p. fig. (Colecția Foto-film, 1).

Constantinescu, Tiberiu. **Construiți machete de avioane**. Buc., Editura tineretului, 1968. 264 p. cu fig. + 5 f. pl. (Colecția „Miini îndeminate“).

Faguet, Emile. **Arta de a citi**. Buc., „Albatros“, 1975. 151 p. (Micul ghid „Albatros“).

Opreșcu, G.D. **Construiți un televizor**. Buc., „Albatros“, 1974. 194 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Opreșcu, George D. **Hi-fi ABC** [Montaje electronice]. Buc., „Albatros“, 1978. 304 p. (Colecția „Cristal“).

Opreș, Tudor. **Botanica distractivă**. Ed. a 2-a revăzută și adăugită. Buc., „Albatros“, 1973. 288 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Petrescu, Leonid. **Chimistul casei**. Buc., Editura tineretului, 1966. 284 p. (Colecția „Miini îndeminate“).

Nemeș, Ion. **Insectarul meu**. Buc., Editura tineretului, 1969. 263 p. cu cu fig. (Biblioteca școlară, 35).

Pivniceru, Constantin și Mioc, Monica. **Rețetar pentru laboratorul foto-film**. [Vol. 1—2]. 2 vol. (Colecția foto-film, 22—23).

Răducu, Viorel. **Cartea lăcătușului amator**. Buc., „Albatros“, 1975. 280 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Sergeev, B. **Fiziologia distractivă**. Buc., „Albatros“, 1976. 360 p. cu fig. (Colecția „Cristal“).

Stăncescu, Ioan și Ballif, Sergiu. **Meteorologie... fără formule**. Buc., „Albatros“, 1974. 300 p. cu fig. + 3 f. h. anexă. (Colecția „Cristal“).

Kászoni Zoltan. **Cartea tinărului acvarist**. Buc., Editura tineretului, 1967. 176 p. cu fig. (Col. „Miini îndeminate“).

Sub semnul marilor evenimente politice ale anului A 35-a ANIVERSARE A ELIBERĂRII CONGRESUL AL XII-LEA AL PARTIDULUI

Zilele cărții social-politice

● Prilej de evidențiere a reușitelor editoriale, manifestarea, devenită tradițională, s-a desfășurat anul acesta (17—22 august) sub semnul celor două evenimente politice de primă importanță pentru țara noastră: a 35-a aniversare a Eliberării și Congresul al XII-lea al partidului. Iubitorii cărții au putut participa la întâlniri cu scriitorii și editori, la dezbateri și expoziții de carte organizate în librării, biblioteci, întreprinderi.

Evenimentul acestor zile l-a constituit apariția volumului al 17-lea al operei secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate”. Cele șaisprezece volume editate până acum în limbile română, maghiară, germană, precum și în limbile de circulație internațională, într-un tiraj de 1 350 000 de exemplare, se află la loc de cinste în rafturile bibliotecilor.

● O scurtă trecere în revistă a realizărilor de până acum în acest domeniu. În perioada 1976—1978 au apărut: 1 042 de titluri din domeniul științelor sociale și politice în aproape 21,5 milioane de exemplare, dintre care documente de partid — 167 de titluri în 6 628 715 exemplare —, lucrări în sprijinul învățămîntului politico-ideologic de partid, U.T.C. și de masă — 59 de titluri în 2,5 milioane de exemplare.

● În cadrul „Zilelor cărții social-politice”, manifestare organizată pe plan național ca un omagiu adus celei de-a XXXV-a aniversări a Eliberării patriei, Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud, în colaborare cu librăriile din orașul Bistrița și cu Muzeul de istorie, și-a propus organizarea în holul Casei orașenești de cultură a unei expoziții de carte intitulată „1944—1979 — Anii lunoși ai construcției socialiste”.

De asemenea, în colaborare cu Întreprinderea cinematografică, au fost concepute o suită de manifestări comune carte—film, sub genericul „Pagini glorioase din istoria patriei”. Astfel, cu prilejul rulării filmelor „Cântecul” și „Pentru patrie” au fost organizate în holul cinematografului Tineretului din Bistrița, ca și în alte localități, expozițiile de carte „Dimitrie Cantemir — personalitate de seamă a culturii românești și universale și „Epopoea independenței”. Asemenea manifestări expoziționale, avînd ca temă partici-

parea României la lupta împotriva fascismului și contribuția armatei române la lupta pentru dobîndirea victoriei, au însoțit programele cinematografice în toată luna august.

În zilele de 4—5 august, Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud a organizat în centrul minier Rodna, în colaborare cu biblioteca comunală și cu ceilalți factori locali, o expoziție de carte dedicată împlinirii a 50 de ani de la greva și luptele minerilor de la Lupeni.

La Iași: agendă bogată

● „35 de ani de glorie. 23 August 1944—23 August 1979” este titlul expoziției de carte dedicată mărețului eveniment. Organizată în holul Bibliotecii județene „Gh. Asachi”, expoziția, prin cele 326 de volume și 40 de litografii expuse, a reușit să contureze o imagine grăitoare asupra dezvoltării României în toate domeniile vieții sociale. O secțiune specială este dedicată județului Iași, județ ce a cunoscut în anii noștri o înflorire fără precedent.

● Biblioteca județeană a inițiat un ciclu de reviste literare vorbite — a căror tematică este inspirată de bogata literatură dedicată Eliberării. Susținute în comunele Dobrovăț, Mîrcești, Erbiceni, la casele de cultură din Hirliu și Tîrgu-Frumos, la întreprinderile „Textilă” și „Victoria” din Iași, ele au prilejuit un fructuos dialog cu iubitorii literaturii.

● Bibliotecile comunale au primit din partea colectivului bibliografic al bibliotecii județene textul unui montaj literar intitulat „Zi de luptă și victorii”, precum și tematica pentru o expoziție de carte închinată Eliberării.

● La întreprinderile „Victoria” și „Moldova tricotate” au fost organizate, de către biblioteca județeană, expoziții de carte însoțite de prezentări bibliografice. Tematica: istoria patriei.

● Pentru cititori-copii, biblioteca județeană a organizat un ciclu de manifestări intitulat „Să cunoaștem momentele cele mai importante din istoria patriei”.

Simpozionul „Oameni de seamă pe meleagurile Oltului”

Manifestare amplă, organizată de Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană Vlcea, cu colaborarea bibliotecilor județene Brașov, Covasna, Harghita,

Olt, Sibiu și Teleorman, simpozionul „Oameni de seamă pe meleagurile Oltului” s-a desfășurat în cadrul ediției a IV-a a tradiționalei acțiuni cultural-educative vilcene „Oltul în conștiința românească”, integrată festivalului „Cîntecele Oltului”.

Formă de participare specifică a bibliotecilor de cercetare în Festivalul național „Cîntarea României”, simpozionul a avut loc, la începutul lunii august, la Biblioteca orașenească din Călimănești, reunind în program, alături de comunicări științifice, recitalul de versuri dedicate tovarășului Nicolae Ceaușescu, „La tricolor ni-i inima și la conducător”, vernisajul expoziției de carte „Oameni de seamă pe meleagurile Oltului”, precum și audiții muzicale și de fragmente literare, proiecții de documente, mărturii inedite. Înaintașii evocați — Gheorghe Lazăr, Gheorghe Barițiu, Constantin Tănase, Petruche Poenaru, Kőrösi Csoma Sándor, Hermann Oberth, Gala Galaction, Salamon Ernő, Octavian Goga — au fost prezentați cu căldură și competență de pasionații cercetători din bibliotecile județene „Astra” Sibiu — Mircea Avram, Aurel Cotu, Lucian Cornea, Brașov — Elena Taflan, Harghita — Balazs Francisc Attila, Teleorman — Florea Răgălie, Covasna — Eröss Peter, Vlcea — Petre Petria și de la filiala Olt a Arhivelor Statului — Gheorghe Mihai.

Un nou bibliobuz pe arterele capitalei

În luna iunie, în cadrul acțiunilor organizate în împlinirea zilei de 23 August, Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu” din București a lansat un nou bibliobuz, menit să asigure servicii de lectură publică într-o zonă slab dotată cu biblioteci staționare — perimetrul: Piața Chibrit, Bulevardul 1 Mai, Cartierul Dămăroaia, Șoseaua Chitila, Calea Griviței. Conceput modern și cu o organizare funcțională, bibliobuzul oferă, în cadrul unui program de cinci zile pe săptămînă (cinci staționări diferite săptămînal), un fond de carte bine selectat (circa 2500 de volume) din domeniile social-politic, științifico-tehnic, beletristică, artă, sport, lucrări prevăzute în programa școlară și cărți pentru copii, asigurînd totodată și posibilitatea de a împrumuta discuri cu muzică simfonică, operă, operetă, teatru, basme și legende.

CRONICA ANULUI INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

CZU 3-05.053.24.002 (061.3)

Simpozionul național „Copilul și cartea”

Amplă manifestare dedicată Anului internațional al copilului, precedată de Colocviul național de literatură pentru copii, simpozionul național „Copilul și cartea. Rolul bibliotecilor publice și școlare în educația comunistă a tinerei generații”, desfășurat la București în zilele de 22 - 23 iunie a.c., a fost organizat de Consiliul Culturii și Educației Socialiste în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul Central al Uniunii Tinereții Comuniste.

Lucrările simpozionului, atât în ședințele plenare, conduse de tovarășul Aurel DUCA, vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, cât și în cele două secții - „Cartea pentru copii și exigențele educației comuniste” și „Lectură și creativitate” -, au reunit cunoscuți scriitori și editori de carte pentru copii, cercetători științifici, cadre universitare, profesori din învățământul mediu, bibliotecari, inspectori școlari, activiști culturali. Comunicările, în număr de 55, rod al unor investigații de teren, al studiului documentar sau al unei îndelungate experiențe, au scos în evidență rezultatele obținute în țara noastră, mai ales după Congresul al IX-lea al partidului, în editarea și folosirea cărții pentru copii ca instrument al educării multilaterale a tinerei generații, în dezvoltarea rețelei de instituții școlare și culturale, cu deosebire a bibliotecilor, menite să trezească și să cultive interesul pentru lectură al copiilor și tineretului.

Din comunicările prezentate și discuțiile purtate s-au desprins unele observații și propuneri privind conținutul și ținuta grafică a cărților pentru copii, cultivarea gustului pentru literatură în școală, optimizarea activităților pentru copii ale bibliotecilor publice.

În ceea ce privește conținutul și forma grafică a cărților pentru copii, a fost semnalat numărul scăzut al lucrărilor de informare generală pentru copii, a enciclopediilor, dicționarelor, a lucrărilor de știință care să comple-

leze cunoștințele căpătate în școală, a cărților care să cultive îndeletnicirile tehnico-aplicative ale micilor cititori. În domeniul beletristicii, participanții la simpozion au semnalat insuficiența prezență în peisajul literaturii pentru copii a cărților și eroilor care să fixeze în conștiința tinerei generații dinamismul epocii noastre, trăsăturile morale ale omului nou. Numărul de titluri, ca și tirajele se dovedesc insuficiente față de cerințele programei de învățământ și ale diversificării lecturii. Printre soluțiile de optimizare s-au profilat și cele ce vizează punerea de acord a planurilor editoriale ale editurilor „Ion Creangă” și „Albatros” cu tematica programei școlare în toate obiectele, nu numai la limba și literatura română, precum și realizarea de noi colecții și serii editoriale pentru copii, inclusiv de către editurile care nu se adresează în principal - micilor cititori. Un program editorial de perspectivă privind publicarea cărții pentru copii se impune cu necesitate. Realizarea grafică reclamă, la rîndul ei, serioase îmbunătățiri atât în ceea ce privește calitatea ilustrațiilor, cât și calitatea tiparului și a legăturii (mai ales). Participanții au insistat asupra utilității organizării periodice a unor concursuri și expoziții de grafică de carte pentru copii, a unui salon anual al cărții pentru copii, prilej cu care să fie acordate și premii pentru cele mai frumoase cărți. Antrenarea copiilor la ilustrarea cărților, a editorilor, bibliotecarilor și cadrelor didactice la dezbaterile organizate de către Uniunea scriitorilor și asociațiile scriitorilor privind literatura pentru copii ar aduce o infuzie de idei noi a căror lipsă se resimte. În general, popularizarea cărții pentru copii ar trebui să se bucure de mai multă atenție din partea revistelor cultural-artistice și a radioteleviziunii.

Cultivarea, în școală, a gustului pentru lectură ridică, la rîndul ei, câteva probleme legate de anumite neîmpliniri. Însușirea cititului în primele clase trebuie să se facă pe baze metodice moderne, asigurându-se, pe

toată durata școlarizării, condițiile necesare formării deprinderilor de muncă intelectuală independentă, de studiu sistematic, de însușire a metodelor de lectură rapidă, de stocare și regăsire a informațiilor etc. Necesitățile procesului de policalificare impun, de asemenea, o punere de acord a bibliografiei școlare cu actualele cerințe, ca și restructurarea unor manuale școlare, inclusiv a celor de limba și literatura română. Dotarea bibliotecilor școlare, deosebi de a celor de la sate, reprofilarea bibliotecilor liceelor de specialitate reprezintă, de asemenea, probleme ce își așteaptă rezolvarea.

Pe baza experienței acumulate de unele unități și ca urmare a sporirii exigențelor privind rolul lecturii în formarea adultului de mîine, s-au conturat, din comunicările prezentate și din luările de cuvînt, unele cerințe a căror concretizare ar fi binevenită: constituirea, pentru început în marile orașe ale țării, a unor biblioteci specializate pentru copii, dotate cu cadre competente, aparatură audio-vizuală, avînd rolul de unități-pilot în activitatea de difuzare a cărții în rîndul micilor cititori, de educare a acestora, și, totodată, de cercetare; extinderea în secțiile pentru copii ale bibliotecilor publice a ludotecilor; necesitatea îmbunătățirii condițiilor existente de lectură de care dispun copiii din mediul rural deosebi din satele aparținătoare; întreprinderea, cu sprijinul institutelor și catedrelor de profil și cu largă participare a bibliotecarilor, a unor investigații științifice privind procesul lecturii, evoluția interesului și deprinderilor de lectură la copii; dezvoltarea, în continuare, a relațiilor de colaborare între școală și biblioteca publică, implicarea mai largă a cadrelor didactice în acțiunile bibliotecare vizînd educația multilaterală a tinerei generații.

Dincolo de aceste cerințe, desfășurarea lucrărilor simpozionului a subliniat necesitatea organizării și în viitor a unor manifestări similare, la nivel național ori local, oferindu-se astfel cadrul confruntării teoriei, a cercetării cu practica muncii în domeniul producției, propagandei și difuzării cărții pentru copii.

În ședința plenară de închidere a fost adoptat textul unei telegrame adresată tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU.

Publicăm, în continuare, textul integral al alocuțiunii directorului Centrului de informare al O.N.U., Abdel Salam Dajani, care, transmițînd salutul secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, a relevat bunele relații de colaborare ale Centrului cu bibliotecile și alte instituții din România.

Domnule președinte,
Doamnelor și domnilor,
Dragi prieteni,

Mă simt deosebit de onorat pentru privilegiul ce mi s-a acordat de a participa la Simpozionul național „Cartea și copilul — Rolul bibliotecilor publice și școlare în educarea comunistă a tinerei generații”. În numele secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, Kurt Waldheim, îmi face plăcere să transmit organizatorilor și participanților la acest simpozion cele mai bune urări de succes deplin în lucrările reuniunii lor.

Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Ministerul Educației și Învățământului, Consiliul Național al Organizației Pionierilor și Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist au meritul de a fi luat inițiativa organizării acestei manifestări naționale deosebită semnificație pentru viața spirituală a națiunii, care constă în educarea copiilor de astăzi pentru a deveni cetățenii valoroși și demni de mîine. Proiectată pe fundalul Anului Internațional al Copilului, această manifestare națională scoate în evidență încă o dată și în mod pregnant răspunsul viguros și atotcuprinzător dat de instituțiile și organizațiile guvernamentale și neguvernamentale, practic de întreaga opinie publică din această țară, precum și sprijinul activ al acestora pentru acest eveniment internațional inițiat de Națiunile Unite. Manifestarea de astăzi, ca de altfel numeroasele manifestări ce au avut loc pînă în prezent și care se vor mai organiza pe parcursul întregului an dovedesc angajamentul ferm al României, alături de alte state membre ale Națiunilor Unite, de a contribui la atingerea obiectivelor Anului Internațional al Copilului, care constau în stimularea atenției și preocupărilor față de necesitățile copiilor din întreaga lume, crearea unei înțelegeri, mai profunde, a faptului că există o strînsă legătură între cauza copiilor și cea a dezvoltării și, pe această bază, adoptarea unor programe și măsuri de perspectivă privind propășirea tinerei generații.

Fără nici o îndoială, cărțile și instituțiile aferente, îndeosebi bibliotecile, sînt chemate să joace un rol de prim ordin în procesul educațional și activitățile dedicate formării copiilor din punct de vedere științific și umanistic. În această privință, departe de a avea

un rol pasiv de simple depozitare de tipărituri, bibliotecile trebuie să fie instituții sociale active, care să se ocupe de dezvoltarea gusturilor, intereselor și preocupărilor copiilor, precum și de formarea lor profesională și orientarea lor în alte activități; mai presus de orice, bibliotecarii sînt chemați să contribuie la educarea copiilor în spiritul dragostei de familie, colectivitate și țară, să-i învețe să-și iubească și să-și slujească patria; mai mult, ei au îndatorirea să educe copiii în spiritul idealurilor nobile ale păcii, prieteniei și înțelegerii între toate popoarele lumii, să le insuflă în inimi înaltele principii și scopuri consfințite în Carta Națiunilor Unite.

Instrumentul cu care își aduce la îndeplinire această misiune umanistă largă rețea de bibliotecii publice și școlare, cu ajutorul profesorilor, pedagogilor, sociologilor, ziaristilor și al altor categorii de specialiști, este cartea. Lumea cărților în sensul larg al cuvîntului, ca una din cele mai remarcabile creații ale omului, conține acele tezaur de cunoștințe și înțelepciune capabile să plămădească personalitatea copiilor, ajutîndu-i să devină participanți conștienți la strădanile de realizare a idealurilor și obiectivelor urmărite, atît de societatea națională în care trăiesc, cît și de societatea internațională în ansamblu.

O parte însemnată a cunoștințelor mondiale puse în slujba comunității de state, a guvernelor și a popoarelor o constituie literatura politică, economică, socială, culturală și științifică pe care Națiunile Unite au produs-o sub forma documentelor, studiilor, analizelor, statisticilor, broșurilor, pliantelor și altor publicații de interes general. Principalul depozitar al materialelor editate de O.N.U. de-a lungul celor peste trei decenii de existență a organizației este Biblioteca Dag Hammarskjöld din New York; iar două componente ale rețelei mondiale de bibliotecii O.N.U. sînt Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România și Biblioteca Centrului de Informare al Națiunilor Unite din București; este de subliniat că aceasta din urmă constituie baza activităților Centrului dedicate răspîndirii informațiilor despre Națiunile Unite în România.

Biblioteca Centrului, de fapt Centrul în ansamblul său, participă plenar

la acțiunea de servire a publicului și instituțiilor românești cu documente și alte materiale de referință și informaționale din practică toate domeniile de activitate umană. Este semnificativ faptul că o parte însemnată a ciltorilor bibliotecii noastre este formată din reprezentanți ai corpului studentesc și ai altor categorii de tineri interesați în studierea problemelor majore ce preocupă organizația mondială.

Mai mult decît să pună la dispoziția cititorilor săi documentația solicitată, biblioteca Centrului, conștientă de misiunea sa importantă, întreține un contact permanent și o cooperare strînsă cu o gamă largă de bibliotecii naționale și locale, între care Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România, Biblioteca Centrală de Stat, toate bibliotecile universitare și municipale, bibliotecile caselor de cultură și ale altor instituții culturale și științifice care se ocupă cu răspîndirea cunoștințelor și a educației îndeosebi în rîndurile copiilor și ale tineretului acestei țări. Sînt fericit să spun că activitatea de colaborare cu bibliotecile publice și școlare românești a fost foarte rodnică, materializîndu-se în acțiuni și manifestări organizate în comun, prin atragerea, pe lîngă alte categorii de persoane, a unui mare număr de tineri cititori. Printre acțiunile mai recente de această natură figurează: o mare expoziție de publicații O.N.U. organizată de Biblioteca Centrală de Stat în colaborare cu Centrul de Informare al Națiunilor Unite; mai multe expoziții de cărți pentru copii în cadrul „Zilelor cărții pentru copii”; expozițiile și vitrinele fotografice dedicate copiilor din România și din întreaga lume; expoziții de desene și picturi ale copiilor pentru copii; simpozioane și mese rotunde privind nevoile și aspirațiile copiilor; gale de filme O.N.U. reprezentînd viața copiilor din întreaga lume; diferite manifestări culturale sub forma dimineților de basme, concursurilor și dezbaterilor literare etc. La București, ca și în multe județe ale țării, bibliotecile caselor de cultură au creat colțuri sau secții O.N.U., care pun la dispoziția cititorilor publicații de bază ale O.N.U., și organizează la intervale regulate întîlniri cu specialiști în probleme O.N.U., cu prilejul cărora cititorii, îndeosebi cei tineri, obțin informații și clarificări prețioase.

Centrul s-a străduit pe măsura posibilităților sale să se ridice la nivelul răspunderilor sale, contribuind la organizarea acestor acțiuni printr-o gamă largă de publicații și materiale audiovizuale-documente, pliante, afișe, diapozitive, filme și alte producții ce ilustrează numeroasele aspecte ale structurii, funcțiilor și activităților organizației mondiale și ale organismelor internaționale aparținând sistemului Națiunilor Unite. Mai mult, acest acces larg deschis la publicațiile O.N.U., dublat de îndrumarea competentă și imaginativă a bibliotecarilor și pedagogilor, dă posibilitatea copiilor și tineretului să se familiarizeze cu marile școli de gândire politică ce se manifestă în lumea contemporană.

Astfel, ei cunosc problemele interdependente ce confruntă omenirea: instaurarea unei noi ordini, încheierea procesului de decolonizare, lichidarea decalajelor dintre țările sărace și bogate pe baza dezvoltării economice, realizarea dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare, protecția mediului înconjurător. Ei învață că își pot aduce încă de pe acum propria lor contribuție la atingerea acestor obiective în deplină cunoștință a faptului că lumea de mâine va fi lumea lor, o lume mai bună, pe care ei, la rândul lor, vor trebui să o structureze pentru generațiile ce vor urma.

Aceasta este o răspundere importantă pe care o au deopotrivă nu numai factorii guvernamentali, educatorii, sociologii și alți specialiști, dar și organizațiile neguvernamentale — organizațiile de copii, tineret, femei, sindicat și de altă natură — practic întreaga opinie publică. Și cred că nu greșesc dacă afirm că acest simpozion a ales timpul și împrejurările potrivite pentru a reafirma această responsabilitate și a discuta căile și mijloacele practice de a conlucra în scopul aducerii la îndeplinire a sarcinilor avute în vedere. Înaltul nivel al inițiativei acestui simpozion, calitatea excelentă a specialiștilor chemați să contribuie la activitățile sale și perfectă organizare a lucrărilor sînt fără îndoială tot atâtea garanții că obiectivele simpozionului vor fi atinse în cele mai bune condițiuni.

Copilul și cartea

În cadrul Anului internațional al copilului, în zilele de 18—19 mai a.c., s-au desfășurat la Brașov, la Biblioteca județeană, o serie de manifestări sub genericul „Copilul și cartea”, de fapt începutul unui șir de activități organizate în colaborare cu Inspectoratul școlar județean, Casa corpului didactic, Consiliul municipal al pionierilor și șoimilor patriei, Consiliul municipal al femeilor, Casa pionierilor și șoimilor patriei.

„Copilul și cartea”, amplă manifestare pentru copii și despre copii, a debutat cu premiarea celor mai bune desene ale copiilor, pe tema „Din lumea cărților”, lansată încă din luna februarie a.c. Au fost oferite, de asemenea, premii elevilor creatori de ex libris-uri și realizatorilor de fotografii din cadrul cercului de specialitate al Casei pionierilor.

A urmat apoi întâlnirea elevilor cu scriitorii Alexandru Mitru, și Marieta Nicolau și cu redactorii Editurii „Ion Creangă”, Delia Damirescu.

În continuare, la Liceul „Dr. I. Meșotă” cu profil de matematică-fizică, a avut loc o întâlnire a adolescenților cu redactorii ai Editurii Albatros (Gh. Maria și Gh. Folescu) pe marginea colecțiilor „Colecțiile adolescenței”, „Cristal”, „Cogito”, „Atitudini”, în cadrul căreia s-a realizat un fructuos schimb de opinii și s-au formulat propuneri.

Seria întâlnirilor a continuat printr-un dialog între scriitorii, redactorii și cadre didactice, bibliotecarii din municipiul Brașov pe problemele realizării literaturii pentru copii și adolescenți. Simpozionul pe temele Literatura pentru copii și Lectura copiilor a întrunit cadre didactice, bibliotecari de la bibliotecile județene din Craiova, Tirgoviște, Piatra-Neamț, Rîmnicu-Vilcea, Miercurea-Ciuc, Baia Mare, Brașov, precum și de la bibliotecile orașenești și școlare din județul nostru.

Materialele prezentate au abordat în principal: metode și tehnici educaționale ale copiilor prin biblioteca publică, educația prin lectură fiind necesară în toate domeniile dezvoltării copilului (imaginativ, creativ, completarea și dezvoltarea cunoștințelor dobândite în școală pe diverse planuri); rolul și locul cărții de colorat în dezvoltarea preșcolarului; pregătirea elevului mic pentru și prin lectură; eroi necesari ai copilăriei și adolescenței (eroi ai literaturii clasice și ai celei contemporane); relațiile bilaterale ale școlii și bibliotecii pentru formarea deprinderilor de lectură.

Materialele prezentate au constituit și un prețios schimb de experiență între bibliotecarii școlari și cei de la bibliotecile publice, între bibliotecarii

de la diferite secții pentru copii — ale bibliotecilor județene, între cadrele didactice și bibliotecari.

Seria acțiunilor a fost continuată cu un concurs de desene pe asfalt, la care au participat copii din grădinițele municipiului, desenele, rămase câteva zile în fața Bibliotecii județene, încântînd ochiul și sufletul prin prospețimea coloritului și a imaginii; cu vizite organizate la expoziția de desene, ex-libris și fotografii, cu vizionări de filme UNICEF.

Silvia POPA

Literatura și istoria în sprijinul educației patriotice

Recent, numeroaselor manifestări menite să se alătore sărbătoririi, în țara noastră, a Anului Internațional al Copilului, s-a adăugat inițiativa Asociației nevăzătorilor din România de a tipări în alfabetul Braille volumul „Povestiri eroice” de Sevastia Bălășescu. Cele patru povestiri incluse în volum vor constitui punctul de plecare al unor concursuri literare — „Iubitorii cărții Braille” — ce se vor organiza în școli specializate pentru nevăzători.

Întreținându-se însuflețirii generale cu care scriitorii contemporani participă la evocarea evenimentelor care au marcat istoria poporului nostru, autoarea este preocupată să respecte în povestirile sale acea legătură directă, acel raport intim ce se stabilește între istoria reală și literatura de evocare istorică. Povestirile se conjugă cu documentul trăit, cu mărturia directă. Se simte pregnant nevoia de autenticitate care să poată fi verificată documentar, autenticitatea care coexistă cu subiectivitatea autoarei.

Lectura povestirii „Flăcăii din Malu cu Flori”, care și trage seva din fapte reale, consemnate publicistic, legate de desfășurarea războiului din 1877—1878, oferă cititorului posibilitatea de a asista la încercarea de trecere a documentului istoric în ficțiune literară. Datele furnizate de consultarea documentelor, precizia referirilor de ordin istoric și biografic, păstrarea unei onomastici culese din arhivele locului se convertesc într-o povestire avînd, deopotrivă, amprenta autenticului și farmecul poetic al evocării cu iz de legendar. Folosind aceeași tehnică a îmbinării detaliului documentar, adesea arid, cu fantezia, autoarea re-compune, în povestirea „Prietenie”, pe baza corespondenței trimisă de pe timpul de luptă, figura maiorului Dimitrie Giurescu, căzut la Rahova în fruntea companiei de dorobanți pe care o conducea. Unul dintre acei nenumărați eroi anonimi este și Vlad, fiul grănicerului, personajul central al povestirii „Drumul grănicerilor”, pe

care autoarea îl urmărește în luptele purtate în Bucegi de către unitățile române de grăniceri, călărăși, dorobanți și vinători de munte cu armatele austro-ungare în primul război mondial. Pentru evocarea eroicului August 1944, Sevastia Bălășescu alege formula filtrării detaliilor istorice reale prin memoria unei martore directe, pe atunci adolescentă. Din „Filele de jurnal” ale Mălinei prind contur figura tânărului Ion al Vădanei, activând în mișcarea comunistă ilegală, chipul comunistului Gheorghe Vlaicu, conducător și organizator al luptei muncitorilor petrolisti morenari, chipul eroului căpitan de grăniceri Nanu Stelian, răpus de gloanțele hitleriştilor în ultimele înclăștări pentru apărarea podului din Moreni.

Povestirile, aflate, prin stilul metaforic, la granița reportajului poetic sau chiar al poemului în proză, urmează, cu fidelitate, nu atât datele exacte ale documentelor, cât spiritul acestora, atitudine pe care autoarea o adoptă deliberat. Acest permanent dialog cu istoria oferă tinerilor cititori o lectură plăcută și instructivă.

Adresându-se, deci, cu evidente intenții educative, cititorilor de vîrstă școlară, „Povestirile eroice” ale Sevastiei Bălășescu se înscriu, deopotrivă, între numeroasele apariții editoriale care au omagiat Centenarul cuceririi independenței de stat, cei 60 de ani de la formarea statului unitar național, cei 35 de ani de la Eliberarea patriei.

Rodica FLOREA

Expoziția cărții pentru copii

Rotonda Sălii mici a Palatului a găzduit, în prima decadă a lunii iunie, o expoziție a cărții pentru copii, organizată în cadrul A.I.C. de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, prin Centrul editorial și al Oficiului de expoziții, cele 800 de publicații expuse prezentînd producția de carte din ultimii cinci ani destinată copiilor. Expozanții, editurile: „Ion Creangă”, Albatros, Didactică și pedagogică, Politică, Kriterion, Dacia, Junimea, Facla, Scrisul românesc, Muzicală, Sport-Turism, prim indiciu al varietății producției editoriale pentru copii, al preocupării sectorului editorial de a răspunde problemelor multiple și complexe ale instruirii și educării tinerei generații.

Diversitatea tematică nu este singura dominantă a publicațiilor pentru copii. Se poate menționa și largă adresabilitate a acestora, expoziția cuprinzînd atât cărți în limba română, cât și în limbile naționalităților conlocuitoare și în limbile de circulație internațională, sau apărute în coeditare cu case de editură din diferite țări, ca și o diversificare a producției editoriale în funcție de criterii de vîrstă și de interese de lectură: cărți pentru preșcolari și școlari mici, cărți pentru școlari mari, manuale, literatură de informare și pentru deprinderi practice, cărți pentru adolescenți.

În programul expoziției s-au înscris o seamă de manifestări adresate micilor cititori, ca întâlniri cu scriitorii și ilustratorii de carte lansări de noi apariții editoriale etc.

Elvira POPESCU

Două saloane ale cărții pentru copii și tineret

Liceul „A.T. Laurian” din Botoșani a găzduit un Salon al cărții pentru copii și tineret, la a cărui organizare au colaborat Comitetul județean de cultură și educație socialistă, prin Centrul de librării și Biblioteca județeană, Consiliul județean al organizației pionierilor și Inspectoratul școlar județean.

Amplă retrospectivă editorială, invitînd copiii la lectură, încetîndu-le interesele și orientînd părinții și ceilalți educatori asupra întregului potențial instructiv-educativ conținut de lucrările destinate copiilor, difuzate prin bibliotecile și librării, Salonul botoșănean a oferit în același timp cadrul și prilejul desfășurării unui vast program cultural-educativ, care a animat întreg județul.

Lansările de cărți („Făt-Frumos Lioras” de M. Lupu), întîlnirile unor scriitori și redactori cu cititorii-copii („Scriitorii botoșăneni în mijlocul prietenilor bibliotecii” — la Biblioteca județeană; „Scriitorii pe meleagurile natale” — întîlnire cu scriitorul Mihai Lupu în comuna Copoluși și la Dorohoi), concursurile „Cine știe câștigă” („Copiii lumii iubesc pacea” — comunele Frumusea și Bucecea și Liceul A.T. Laurian din Botoșani), expozițiile de carte („În lumea minunată a basmului” — la Bucecea) și de filatelic („Cravatele roșii cu tricolor” — la Biblioteca județeană), recitalul de versuri „Copiii cîntă România” (la Casa de copii nr. 1), prezentările de diafilme (la Biblioteca județeană), alte manifestări de propagandă a cărții organizate în bibliotecile comunale și școlare au fost însoțite de dezbateri teoretice și metodologice, ca de pildă: simpozionul „Forme și metode de atragere în sfera lecturii copiilor” (comuna Bucecea), dezbaterile „Preocuparea Editurii „Ion Creangă” pentru satisfacerea cerințelor de lectură ale elevilor (Școala generală nr. 8 — Botoșani), constanța „Contribuția literaturii pentru copii la largirea orizontului de cunoaștere” (Școala generală Darabani).

La a doua ediție, Salonul de carte pentru copii și tineret de la Botoșani, aflat sub egida Festivalului Național „Cîntarea României” și înscris în programul de manifestări consacrate A.I.C., a fost organizat (2 — 8 iunie a.c.) sub semnul unei largi colaborări — Comitetul județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană, Inspectoratul școlar județean, Consiliul municipal al pionierilor și soimilor patriei, ziarul „Milcovul” — forțelor locale alăturîndu-li-se sprijinul direct al Centrului de informare al O.N.U. pentru România.

Salonul a constituit de fapt un prilej pentru o largă animație culturală, într-o diversitate de forme și cu participări multiple. Între manifestările ce au urmat momentului inaugural pot fi amintite: expoziția „Copiii lumii”, organizată cu sprijinul Centrului de informare al O.N.U. (în holul Bibliotecii județene); serialul „Din viața copiilor de pe Terra”, din filmovele aceluiași centru; simpozionul „Grija partidelor și statului pentru copii și tineretul patriei noastre”; finalizarea concursului de creație literară și plastică pe tema „Focșani, orașul meu drag”; concertele simfonice pentru copii; expoziții filatelice, ca și obișnuitele lansări de cărți și întîlniri cu scriitorii, sub genericul „Cărți pentru mîlățele anului 2000”.

PE AGENDA BIBLIOTECILOR PUBLICE

● Cîmpulung-Moldovenesc: A fost organizat un ciclu de manifestări intitulat „Nol și epoca noastră” cuprinzînd montaje de diapozitive, medaloane, dezbateri și concursuri

„Cine știe răspunde”, toate desfășurate sub genericul „Pentru femei, în Anul Internațional al copilului”.

● Pentru lineri a fost concepută o „Școală a tînrului comunist”; la solicitarea profesorilor diriginți și a comandanților de pionieri sînt organizate ore de educație politică și patriotică, într-o secție anume creată și dotată în mod corespunzător cu cărți, reviste, diapozitive. De asemenea, a fost inițiat un ciclu de acțiuni intitulat „Copiii lumii iubesc pacea” (concursuri pe diferite teme, dezbateri, lansări de cărți, expoziții etc.).

● Bistrița: Dintre manifestările ce s-au bucurat de o reușită deosebită, poate fi menționată întîlnirea pionierilor din tabăra de la Sovata cu Cleopatra Lorințiu, autoarea volumelor „Regina cu pași turați” și „Ora culorilor”, poetă a meleagurilor năsădene. Din programul Bibliotecii județene, se reține și manifestarea organizată în cîntea zile de 23 August și în împlinirea Congresului, cuprinzînd recitalul de versuri „Copilărie-vibucurie”, susținut de pionieri, prietenii ai bibliotecii, la Casa pionierilor din localitate, și o expoziție a celor mai semnificative volume apărute în editurile „Ion Creangă” și „Albatros”.

● Timișoara: Dintr-un vast program desfășurat pe durata întregului an, desprindem, pentru ineditul lor, cîteva manifestări desfășurate la sediul secției pentru copii a Bibliotecii județene sau la filiale: dezbaterile „Cartea — promotor în aplicarea științei și tehnicii moderne în activitățile practice pionieresti”; prezentarea cărții „Primul meu dicționar”; Noțiuni despre natură și activitățile oamenilor, despre realizările socialismului în patria noastră; întîlnirea cu scriitorii pe tema „Amintiri din copilărie în lucrările pentru copii ale scriitorilor timișoreni”; întîlnirea cu eroii cărții „Ba-nu și Ba-da acasă și la grădiniță”, cu concursul actorilor Teatrului de păpuși; concursul „Proverbe și eugetări despre educație”; călătoria pe hartă „Cu ajutorul lecturii să poposim în marile expoziții ale lumii”; procesul literar „Greierile și furnica”; expoziția itinerantă cu lucrările cercului de desen „Micii pictori”.

● Sînicolaul-Mare: Au fost organizate: un concurs „Cine știe răspunde” cu tema „Din basmele scriitorilor noștri”; expoziția de desene „Viitorul începe azi”; consfătuirea cu cititorii pe tema „Ce profesune să-mi aleg”, însoțită de o expoziție de carte prezentînd lucrări din colecția „Monografii profesionale”.

● Lugoj: Din programul bibliotecii municipale, se pot reține, între altele, concursul pionieresc „Cine știe câștigă” cu tema „Pagini din istoria Lugojului” și dimineața de literatură „Cititorii întreabă, cărțile răspund”.

● Deta: Rețin atenția dezbaterile „Ce-l determină pe elev să învețe”, însoțită de prezentări de cărți din colecția „Pedagogia secolului XX” și ciclul de prezentări din colecția „Știința pentru toți”.

● Jimbolia: Cu prilejul zilei de 1 iunie a fost organizat un concurs de desene pe asfalt, „Scene din cărțile citite”, și expoziția de carte intitulată „Cărți și personaje îndrăgite de copii”.

● Constanța: Secția pentru copii a Bibliotecii județene, în colaborare cu Casa pionierilor, și-au propus organizarea unui concurs pentru copiii orașului Constanța, cu lucrări de poezie, proză și desen, avînd ca temă „Copiii lumii iubesc pacea”, cele mai bune realizări urmînd a fi înmănușiate într-o broșură realizată cu mijloace proprii.

● Caraia: Printre cele mai semnificative preocupări ale Bibliotecii orașenești se înscriu: concursul „Din fiecare copil — un cititor al bibliotecii”; sesiunea de comunicări cu tema „Rolul bibliotecii în educarea comunistă a tineretului generațiilor”; o schimb de experiență, cu participarea bibliotecilor din județ, pe tema „Contribuția bibliotecii la dezvoltarea culturii muncii în rîndul copiilor”; atragerea de noi prietenii ai cărții, prin înființarea cercului „Prietenii cărții din Viața copiilor de pretutindeni”, ce se adaugă celor existente pe lângă bibliotecă (de istorie, etică, geografică, știință și literatură); antrenarea enaculrilor școlare și de la Casa pionierilor în acțiuni

lunare susținute în cluburile muncitorești și la căminele de nefamiliști; organizarea, cu sprijinul cercului de creație „Artă și poezie”, a patru expoziții de pictură pe teme Copiii lumii — prietenii noștri, Muncim și învățăm pentru înflorirea țării, Orașul nostru în viitor și Un copil, o faptă bună.

● Oradea: Prima expoziție a anului a fost consacrată A.I.C. I-au urmat altele cu teme: Copiii viitorului țării; Ce meserie să-mi aleg; Școala, izvor de lumină; Biblioteca școlară și Copilăria în țară liberă. Pe lângă acțiunile permanente desfășurate în rîndul copiilor, a fost inițiat un concurs de creație plastică — desene și picturi ale elevilor — cu tema „Din viața copiilor de pretutindeni”, finalizat cu o expoziție în localul bibliotecii, premiile fiind decernate într-un cadru festiv, cu prilejul zilei de 1 iunie; sumarul numărului 3 al Caietului metodic cuprinde materiale în sprijinul manifestărilor organizate pe plan județean în cinstea A.I.C., cum ar fi „Integrarea bibliotecii în procesul instructiv-educativ” (Ce recomandăm și cum citesc elevii); „Copilăria ieri-lă” (montaj literar-muzical) și „Gyerekek a jövő nemzedéke” (montaj literar-muzical-coreografic); organizarea unui recital al actriței Kiss Török Ildikó de la Teatrul de stat din Oradea cu poezii pentru copii, apărute în revista în limba maghiară „Napsugár”; elaborarea, în sprijinul procesului de învățămînt, a unui catalog tematic pe programa școlară pentru clasele I—VIII alit pentru domeniul beletristicii, cit și pentru literatura pentru copii.

● Teceu: Programul conceput de Biblioteca municipală cuprinde: o proiecție comentată, cu titlul Chipul copilului în pictură; expoziția itinerantă „Cărți pentru orientarea școlară și profesională”; expoziția de fotografie artistică „Universul copiilor”; expozițiile „Cărți pentru toți copiii” și „Cărțile de căpățîni ale copiilor”; simpozionul „Genul la vârsta copilăriei”; recitalul poetic „Pentru copiii lumii”; expoziția-concurs de desene „Teacul de azi și de mâine”; întâlniri cu scriitorii pentru copii; audii și proiecții, concursuri și jocuri de informare, majoritatea organizate în colaborare cu Consiliul municipal al pionierilor și solimilor patriei.

● Municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej: Biblioteca municipală, în colaborare cu cercul rebusist „Cosinzeana” a organizat un concurs rebusist pentru elevii (două categorii — „Pentru ea florile să fie florice” și „Copiii Onestului — poezii al celorlalte”), contribuind astfel nu numai la popularizarea A.I.C., a principiilor și scopurilor sale, dar și, prin bibliografia recomandată, la stimularea intereselor de lectură și de informare ale tineretului școlar. Împreună cu cenaclul literar „Zburătorul” al elevilor din municipiu și cu cercul de desen „Ion Diaconescu” (Școala generală nr. 5) cu care se află într-o permanentă colaborare, biblioteca a editat un pliant complex în care sint popularizate serviciile bibliotecii, performanțele celor două cercuri, acțiunile lor în A.I.C., drepturile copilului stipulate în Declarația drepturilor Copilului, cuprinzînd și evenimentele recomandări bibliografice. Coperta reproduce (după un pliant editat de O.N.U.) un portret colectiv al copiilor lumii, purtînd înscrisă cu majuscule ideea că „Viitorul începe azi”.

● Galați: Pe fundalul unor permanente în preocupările vizînd lectura copiilor, creșterea și educarea tinerii generații, Comitetul județean de cultură și educație socialistă Galați, prin biblioteca „V.A. Urechia”, Centrul de librării și Consiliul județean al organizațiilor pionierilor și solimilor patriei, a consacrat o întreagă lună manifestărilor închinăte A.I.C.

Între acțiunile organizate în acest cadru: o amplă expoziție, „Cărți pentru toți copiii”, la Biblioteca „V.A. Urechia”; lansarea unor cărți pentru copii în prezența autorilor (Legenda valahă, de Alexandru Mitru, Cărțile celor harnici, de Viniciu Gașta, și Eu sînt Toniță, de Gheorghe Nica); gale de filme pentru copii din filmitoteca Centrului de informare O.N.U. pentru România sau realizate de cinecluburile gălățene „Didactica” și „Retina”; întâlniri cu scriitorii Dumitru Almaș și Gabriela Negreanu; lansarea cărții „Copiii

cîntă România”; recitalul literar „Scriitorii-copii eșese pentru copii” etc.

Manifestările organizate în Galați (la Biblioteca „V.A. Urechia”, Librăria Centrală, Cinematograful „Dunărea”, Clubul C.S.G.) le-au fost alăturate acțiuni de același gen organizate și în alte localități din județ (municipiul Teceu, comunele Cudalbi, Ivesți, în orașul Bujoroi ș.a.).

● Fetești: La Biblioteca orășenească a fost întreprins un interesant studiu privind lectura copiilor din cartierele marginale. În condițiile unei mari dispersări teritoriale și a existentei unor distanțe considerabile între acestea și centrul administrativ, unde este situată biblioteca (pe căile de acces, între 2,8 și 10 km).

O primă concluzie: slaba participare la serviciile de lectură publică a copiilor de vîrstă școlară din cartiere (față de 1679 elevi ai celor 6 școli generale, doar 326 sînt cititori ai bibliotecii). În ciuda eforturilor depuse în acest sens și a unor creșteri anuale de aprox. 100 de cititori din această categorie.

O a doua concluzie a fost că anumite vicii de organizare și de dotare fac ca niște bibliotecile școlare respective să nu fie în măsură să îmbunătățească situația lecturii copiilor din cartiere. Astfel, peste 80 la sută din cele 12 000 de volume cit totalizează colecțiile acestora sînt reprezentate de literatura beletristică și cartea pentru copii.

Față de o asemenea situație, Biblioteca orășenească Fetești și-a propus efectuarea unui sondaj de opinie în rîndurile copiilor și întocmirea unui program de măsuri, supus atenției organelor de partid locale și dezbătut în Plenara Comitetului de cultură și educație socialistă al orașului Fetești din trimestrul al II-lea al acestui an.

● Iași: În cadrul cercului de lectură „Micii prieteni ai bibliotecii”, de pe lângă filiala „Vasile Lupu”, din cartierul Tătarăsi, a Bibliotecii județene „Gh. Asachi” din Iași, a avut loc un amplu program de acțiuni desfășurate sub semnul Anului Internațional al Copilului.

Bucurîndu-se de o participare numeroasă din partea elevilor școlilor din acest cartier, programul a cuprins concursuri de recitări dotate cu premii, cîntece patriotice și prezentări de diapozitive. De asemenea, au fost prezentate noțiuni editoriale aparținînd Editurii „Ion Creangă”, lucrări intrate recent în fondurile bibliotecii, interesînd copiii de vîrstă școlară.

Continuînd acțiunea de diversificare a activității bibliotecare, filiala „Vasile Lupu” are în vedere atragerea unui număr cit mai mare de cititori din rîndul școlărilor prin organizarea unor întâlniri cu scriitorii — autori de cărți pentru copii —, dezbateri pe teme privind literatura pentru copii și tineret, concursuri gen „Cine știe răspunde”, prezentări și recenzii de cărți etc.

Expoziție de bibliofilie

Cercul de bibliofilie și de bibliofilia de pe lângă Biblioteca „Astra” din Sibiu și-a inaugurat seria manifestărilor publice prin organizarea expoziției „Documente privind învățămîntul românesc transilvănean în secolul al XIX-lea”. Structurată pe diverse aspecte ale învățămîntului din epoca respectivă (organizarea învățămîntului, cadre didactice, administrarea școlilor, igiena școlară, introducerea indeletnicilor practice în școli, manuale școlare, reviste pedagogice, societăți ale elevilor, lectura elevilor), expoziția — cuprinzînd 160 de piese aparținînd colecționarului Doru Ștefan — a constituit o interesantă și instructivă reflectare a istoriei învățămîntului românesc în Transilvania secolului trecut, o eloquentă pledoarie pentru nobila pasiune a bibliofiliilor, o reușită punere în circulație a valorilor bibliofiliilor aflate în colecțiile particulare.

Comitetul județean de cultură și educație socialistă, în colaborare cu Inspectoratul școlar județean, Casa corpului didactic și filiala Sibiu a Societății de istorie, a organizat, în ziua de 9 iunie a.e., o sesiune științifică de comunicări, cu prilejul aniversării a 200 de ani de la nașterea cărturarului Gheorghe Lazăr.

În comunicarea „Gheorghe Lazăr — autor de manuale”, prof. Gheorghe Popescu s-a oprit asupra manualelor de geografie, pedagogie, aritmetică, povestiri pentru tineret, traduse sau întocmite de Gh. Lazăr. Prof. Wolfgang Binder și-a propus, sub titlul „Idei pedagogice în opera lui Stefan Ludwig Roth”, o analiză a contribuției profesorului Roth la restructurarea învățămîntului în limba germană în Ardeal și la elaborarea de manuale școlare, subliniînd legăturile acestui cărturar cu marele pedagog al secolului al XIX-lea Pestalozzi. Carte veche românească și carte rară străină în Biblioteca liceului „Gh. Lazăr”-Sibiu, comunicare susținută de prof. Maria Slavu, s-a referit la existența în biblioteca liceului sibian a unor cărți din sec. XVII-XVIII (Cazania lui Varlaam, Noul Testament de la Bălgrad, Indreptarea legii), evidențiînd totodată sporierea colecțiilor de cărți de la 6852 (în 1872) la peste 38 000 de volume (în 1978) în biblioteca acestui liceu. Cercetătorul științific Vasile Ciobanu, în comunicarea „Învățămîntul în județul Sibiu în perioada interbelică, a evidențiat dezvoltarea vertiginoasă a învățămîntului în limba română și germană după actul Unirii din 1918, precum și activitatea depusă de cadrele didactice în cadrul unor societăți didactice, articolele publicate în organele de presă pedagogică Vatra școlară și Învățămîntul.

Un interes deosebit a stîrnit comunicarea prof. inspector Vasile Cîmpeanu, Contribuția secțiunii istorice a „Astra” la colecționarea și valorificarea documentelor istorice referitoare la istoria poporului român, în care autorul, pe baza unor intense cercetări ale arhivei „Astra”, a prezentat activitatea depusă de Ștefan Moldovan, Gh. Barișiu, Alex. Odobescu, Ioan Lupaș, Silviu Dragomir pe linia publicării de documente istorice în paginile revistei Transilvania și de altor publicații istorice. În programul sesiunii s-au înscris și două comunicări cu caracter metodic, susținute de prof. Doina Diacu (Dialogul și dezbaterile în procesul de însușire a istoriei) și de prof. dr. Aurelian Iordănescu, Modul de introducere a noutăților științifice în lecție.

Prof. Florea IOAN

Conducerea și îndrumarea activității bibliotecare

CONSĂTUIRE DE LUCRU

A intrat în practica curentă a Direcției culturii de masă din Consiliul Culturii și Educației Socialiste ca, periodic, lucrătorii din rețeaua bibliotecilor publice să fie întruniți în consfătuiri pe teme de interes major.

În organizarea acestora și a Direcției de organizare, control, personal și învățământ, a avut loc la București o consfătuire de lucru, în zilele de 10—11 mai a.c., întrunind directorii și alte cadre de bază din bibliotecile județene.

Prima parte, desfășurată sub egida Centrului special de perfecționare a cadrelor, a fost consacrată problemelor perfecționării profesionale. La baza discuțiilor au stat trei referate, din partea bibliotecilor județene Galați, Neamț și Timiș, care au prezentat aspecte ale activității de perfecționare în bibliotecile proprii și în unitățile din rețeaua județeană și au făcut propuneri judicioase cu privire la programele de reciclare organizate pe plan central. Totodată, Centrul special de perfecționare a cadrelor a formulat unele concluzii la încheierea etapei de învățământ și a schițat câteva puncte de plecare în elaborarea conținutului și metodologiei programului de perfecționare în perioada 1984—1985. S-au desprins, ca principale obiective, în strinsă legătură cu creșterea funcției sociale a bibliotecii: studierea implicațiilor documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R. asupra activității bibliotecare; orientarea bibliotecilor publice pentru realizarea sarcinilor prioritare trasate de comitetele județene de cultură și educație socialistă; promovarea metodelor specifice ale bibliotecilor pentru dezvoltarea creativității; stimularea intereselor de informare și documentare profesională în consens cu cuceririle științei și tehnicii; sporirea contribuției bibliotecilor publice la conservarea și valorificarea patrimoniului cultural național; accentuarea caracterului operațional al cunoștințelor teoretice dobândite la curs; angajarea cadrelor cu pregătire superioară în cercetări interdisciplinare în domeniul lecturii publice și realizarea de metodologii adecvate; calificarea și policalificarea cadrelor recrutate de bibliotecii.

Metodologic și organizatoric se preconizează: diferențierea programelor în funcție de nivelul de pregătire; o atenție sporită practicii ca formă de perfecționare; stabilirea unor criterii mai clare în aprecierea activității profesionale la locul de muncă; introducerea stagiilor de specializare individua-

lă în marile biblioteci; integrarea programelor de perfecționare în unele biblioteci care asigură condiții corespunzătoare; orientarea mai bună a tematicii lucrărilor personale spre probleme de acută însemnătate și eventual realizarea lor în echipe; convocări mai scurte și mai dese pentru elucidarea unor probleme și aduceri la zi în domeniul teoriei și practicii bibliotecare. Participanții la dezbateri (M. Lambucă, Biblioteca județeană Brașov; Gh. Maxim, Biblioteca județeană Prahova; C. Gilea și L. Moscovici, Biblioteca „Gh. Asachi”-Iași; V. Renea, Biblioteca județeană Vrancea; D. Zamfir, Biblioteca județeană Constanța; A. Lupu și M. Moldoveanu, Serviciul metodic al B.C.S.; N. Rizescu, Biblioteca județeană Argeș; A. Cătu, Biblioteca „Astra” Sibiu; A. Popescu-Brădiceni, director B.C.S.; W. Auerbach, instructor C.C.E.S.) au făcut observații și sugestii de un interes deosebit pentru orientarea programului de perfecționare profesională.

Organizarea serviciilor de lectură publică la sate, în conformitate cu prevederile din Programul de măsuri adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1976, presupune o serioasă angajare a bibliotecilor județene în sprijinul comitetelor județene de cultură și educație socialistă și al inspectoratelor școlare, al conducătorilor școlilor coordonatoare din mediul rural, ca și al bibliotecilor înseși, atât sub aspectul asistenței de specialitate și îndrumării directe pe teren, cât și al perfecționării și diversificării serviciilor centralizate. Acest din urmă aspect este recomandat expres în Indicațiile comune ale M.E.I. și C.C.E.S., care precizează că trebuie să se vină în sprijinul cadrelor didactice cu funcție de bibliotecar comun sau școlar în special în organizarea colecțiilor și a bibliotecii, astfel încât timpul afectat activității bibliotecare să fie în cea mai mare măsură folosit pentru servirea cititorilor și propaganda cărții.

Pe această temă și în lumina acestor idei, Direcția culturii de masă din Consiliul Culturii și Educației Socialiste a organizat dezbaterile din partea a doua a consfătuirii, vizându-se valorificarea și extinderea experienței bune acumulate de unele biblioteci, ca și analiza cauzelor ce stau la baza unor rămânări

în urmă. Au ținut referate și au participat la discuții pentru diferite aspecte ale problemicii discutate conducătorii bibliotecilor județene din Constanța, Brăila, Craiova, Ploiești, Iași, Bistrița, Focșani, Miercurea-Ciuc, Slatina. În final, Ion Ciotloș, instructor expert, și Valentin Bitlan, director al Direcției culturii de masă din C.C.E.S., au formulat o seamă de concluzii pe marginea dezbaterilor.

Din dezbateri s-au desprins, în legătură cu serviciile practicate de bibliotecile județene în folosul rețelei, următoarele aspecte apreciate de Direcția de specialitate ca principale direcții de acțiune și în etapa următoare.

Achizițiile centralizate pentru întreaga rețea de biblioteci comunale. Gradul de angajare al bibliotecilor județene s-a dovedit a fi diferit, în funcție de condițiile concrete locale, dar și de strădania lucrătorilor din aceste biblioteci. Mai complet și mai complex se lucrează într-o serie de județe, unde bibliotecile județene și-au asumat responsabilitatea efectuării de achiziții centralizate de cărți noi pentru bibliotecile comunale din județ, operația presupunând selecția lucrărilor din producția editorială și întocmirea precomenzilor pentru anul următor, urmărirea expedierii operative a cărților comandate și urmărirea preluării lor corecte în gestiune, precum și asigurarea unui minim de prelucrare a noilor achiziții (Brăila, Constanța, Dolj, Galați, Dimbovița, Bistrița-Năsăud etc.). În alte județe, execuția bugetară și respectiv aprovizionarea cu carte a rămas în sarcina instructorului cu bibliotecile din cadrul C.J.C.E.S., dar și aici sectoarele de completare din bibliotecile județene urmăresc onorarea comenzilor de către colecturi (Arad, Telemorman, Cluj, Vaslui, Vilcea).

În legătură cu problema completării colecțiilor a fost criticată tendința manifestată în unele locuri de a se diminua volumul achizițiilor de cărți din producția curentă pentru bibliotecile comunale (Cluj, Dolj, Vaslui).

Deși s-au făcut recomandări și prin Indicațiile comune privind coordonarea achizițiilor în raport cu profilul specific, bibliotecile școlare și în special cele din satele aparținătoare se bucură în mai mică măsură de concursul bibliotecilor județene (în unele locuri aceasta se află în sarcina Casei corpului didactic, în altele a inspectoratelor de învățământ, existind chiar și cazuri de descentralizare a fondurilor bugetare la comună). O preocupare meritorie pentru colecțiile bibliotecilor sătești se observă în județul Arad. În toate situațiile prezența bibliotecii județene rămâne oricum necesară, ca for metodic județean de înaltă competen-

DIN EXPERIENȚA ÎNDRUMĂRII METODICE

ță și cu preocupări susținute în perfecționarea sistemului de achiziții, de completare curentă a colecțiilor bibliotecilor.

Inițierea cadrelor didactice care și-au asumat funcția de bibliotecar în problemele fundamentale legate de organizarea și gestionarea colecțiilor, de organizarea activității cu cititorii și a evidenței acesteia etc. Intrind în competența inspectoratelor de învățământ și a comitetelor județene de cultură și educație socialistă, în lumina Indicațiilor comune, instruirea cadrelor a angajat bibliotecile județene într-un efort meritoriu, apreciat ca atare în cadrul consfățuirii. Ele au asigurat caracterul profesional, competent al instruirii organizate, în mod deosebit remarcându-se bibliotecile județene Neamț, Constanța, Prahova, Iași, Timiș, Galați ș.a.

Cu mandatul inspectoratului școlar și al comitetului județean de cultură și educație socialistă, unele biblioteci județene au acționat intens și în problemele organizatorice, de selecție și numire a cadrelor, de pregătire și preluare a gestiunilor cu concursul consiliilor populare locale, ca și în legătură cu scoaterea din circuitul lecturii a unor lucrări depășite, care încărcau în mod inutil colecțiile, diminuând indicii de circulație.

Din păcate, eficiența eforturilor bibliotecilor județene, ale celorlalți factori responsabili, în ceea ce privește instruirea profesională este încă mult diminuată de fluctuația mare a cadrelor ce se înregistrează în unele locuri și, în legătură cu aceasta, de volumul mare de timp și de muncă presupus de predarea-primirea gestiunilor.

Îndrumarea pe teren a bibliotecarilor comunali.

În activitatea de îndrumare pe teren, o valoroasă experiență s-a dovedit a fi cea a bibliotecilor din Cluj-Napoca, Craiova, Buzău, unde, apreciindu-se că biblioteca județeană este în ansamblul său o instituție metodică, au fost antrenați cei mai buni lucrători din diferite sectoare de activitate ale bibliotecii, care, alături de cadrul care are ca sarcină exclusivă aceasta, participă la îndrumarea competentă a bibliotecarilor din bibliotecile comunale pe aspectele de bază ale activității bibliotecare. Mai mult, în câteva județe (Timiș, Olt, Cluj, Bistrița-Năsăud ș.a.) au fost antrenați în această acțiune și cadrele cu experiență mai bogată din o seamă de biblioteci municipale și orașenești.

S-a insistat mai mult asupra **metodologiei îndrumării pe teren**, legat și de condițiile noi în care se lucrează acum la sate. Programarea în activitatea de teren nu a ținut totdeauna cont de aceasta, nu a fost însoțită de o legătură prealabilă cu organele locale, ceea ce a determinat nu odată ineficiența deplasărilor, consum de timp etc. Nu

e mai puțin adevărat că, în egală măsură, rămâne ca o cerință deschisă respectarea programului de funcționare din partea bibliotecarilor comunali, exercitarea unui control mai responsabil din partea directorului coordonator.

Acolo unde s-a reușit ca ajutorul bibliotecilor județene să fie solicitat fie de directorii școlilor coordonatoare, care răspund de activitatea cu cartea, fie direct de bibliotecarul comunal, s-au obținut cele mai bune rezultate, cea mai eficientă folosire a timpului de deplasare. Și se înregistrează din ce în ce mai multe cazuri (județele Cluj, Satu-Mare etc.).

Din dezbateri a rezultat că sînt perfectibile și unele reglementări în vigoare, în atenția C.C.E.S. și M.E.I., după cum s-a arătat că aportul și mai ales rezultatele care se obțin ca urmare a eforturilor bibliotecii județene depind în mare măsură de acțiunile programate și întreprinse de inspectoratele școlare și comitetele județene de cultură și educație socialistă, de factorii locali și de directorii școlilor coordonatoare, primii răspunzători de lectură publică la sate. S-a desprins astfel cu pregnanță ideea că asistența metodică nu trebuie să se substituie atribuțiilor directorilor coordonatori, ale președinților consiliilor comunale ale educației politice și culturii socialiste, ale bibliotecarilor chiar, așa cum se mai încearcă pe alocuri.

În legătură cu îndrumarea metodică, în dezbateri ca și în concluzii, s-a apreciat utilizarea unor materiale și biletine metodice editate de bibliotecile județene în folosul unităților din rețea, cu caracter practic, tehnico-aplicativ, și de orientare a activității de propagandă a cărții.

Bibliotecilor comunale le revin, în contextul actual, sarcini sporite în plan educațional. Ele sînt chemate să contribuie, alături de ceilalți factori educaționali, la mobilizarea țărănimii muncitoare, a celorlalte categorii de oameni ai muncii de la sate, la realizarea sarcinilor ce le stau în față pentru ridicarea agriculturii socialiste la nivelul exigențelor actuale. Ele trebuie să-și înscrie efortul la ridicarea competenței profesionale în domeniul agriculturii, în condițiile modernizării acesteia, a transformării ei în variantă a muncii industriale. Totodată, extinderea continuă a democrației socialiste în toate planurile vieții sociale impune concentrarea eforturilor factorilor educaționali în direcția ridicării nivelului de conștiință, al educării în spiritul eticii și echității socialiste a populației sătești, pentru înarmarea ei cu concepția partidului nostru despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric, pentru o participare conștientă la realizarea programului partidului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

La data investirii sale ca instituție specializată a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud, cu cele patru cadre de specialitate de care dispunea, era cu totul nepregătită pentru a face față cu succes noilor atribuții. În aceste condiții, în care colectivul era depășit de înseși sarcinile zilnice de la sediu — de serviciu de bibliotecă publică pentru populația orașului Bistrița —, munca de îndrumare în județ, cu toate planificările și tematicile existente, s-a făcut sporadic, în campanii. În cursul anului 1978, Biblioteca județeană și-a sporit numărul de bibliotecari cu încă trei cadre, ceea ce a dat posibilitatea degrevării de unele sarcini a personalului existent și, printr-o mai bună repartizare a obligațiilor de serviciu, s-a ajuns la o normare a muncii mai realistă. În prezent, toate cele șapte cadre de specialitate desfășoară muncă de îndrumare metodică conform unei planificări semestriale și repartizării teritoriale întocmită împreună cu instructorul Comitetului județean de cultură și educație socialistă, în așa fel ca cele 53 de biblioteci comunale din sistemul așezămintelor de cultură să beneficieze anual de 3—4 deplasări la fața locului. Din 1979 am cooptat în colectivul metodic și două cadre, cu vechime și experiență, de la bibliotecile orașenești din Beclean și Năsăud. Biblioteca județeană Bistrița-Năsăud nu are în schemă un cadru care să se ocupe exclusiv de îndrumarea bibliotecilor din județ, așa cum se prevede prin Decretul 703/1973.

Cu toate neajunsurile și greutățile întâmpinate, în ultima vreme strădaniile colectivului de îndrumare metodică au început să dea roade, rezultatele neîntinzînd să se arate. Și aceasta, credem, datorită faptului că în munca de acest fel ne-am orientat de la bun început după principiul priorității, în sensul că, trecînd uneori peste cele planificate, s-a acordat asistență de specialitate în primul rînd acelor comune unde aceasta se impunea cu necesitate, fie datorită unor situații aparte, fie prilejuită de schimbarea bibliotecarului și necesitatea instruirii

noului cadru numit în funcția de bibliotecar comună.

Cunoașterea exactă a situației concrete, pe teren, reprezintă una dintre condițiile principale ale îndrumării metodice desfășurate de colectivul nostru încă din 1977, când s-a trecut la aplicarea Indicațiilor comunale ale M.E.I. și C.C.E.S. În acest scop, cu ocazia deplasării în comune, membrii colectivului metodic folosesc același fel de proces-verbal, conceput și tipizat de Biblioteca județeană tocmai pentru a obține o evidență (pe cât posibil completă) unitară a situației fiecărei biblioteci comunale de pe cuprinsul județului. (Reproducem, spre exemplificare, formularul-tip al procesului-verbal ce se încheie cu ocazia vizitelor de îndrumare și control la bibliotecile comunale.) După culegerea și consemnarea datelor, aduse de fiecare dată la zi cu prilejul altor deplasări, în 1979 s-a început constituirea unui „fișier al îndrumării metodice”. Realizat pe fișe de catalog, ordonate alfabetic, fișierul cuprinde date privind încadrarea bibliotecilor, condițiile materiale, programul de activitate etc. Cu ocazia noilor deplasări pe teren,

fișele se înmulțesc și consemnează constatările recente și soluțiile propuse, precum și termenul de înlăturare a unor neajunsuri cu care se confruntă unitățile respective. Deosebit de util în cunoașterea exactă a fiecărei unități în parte, fișierul ne servește la urmărirea în timp a evoluției situației și activității bibliotecare în rețeaua județului.

În prezent, în munca de îndrumare punem un accent deosebit pe mobilizarea factorilor locali implicați în munca de răspundere și propagandă a cărții pentru a sprijini, în spiritul Indicațiilor comunale ale M.E.I. și C.C.E.S., activitatea bibliotecii. „Sensibilizarea” factorilor locali este de natură să conducă la luarea unor măsuri diferențiate, de la caz la caz, pentru remedierea lipsurilor în special în acele biblioteci unde, din păcate, praful indifferenței și al neglijenței s-a așternut pe colecțiile și pe activitatea acestor așa-zise lăcașe de cultură.

Pentru sprijinirea efectivă în muncă a cadrelor investite cu funcția de bibliotecar comună, (ca și pentru familiarizarea acestora cu un minimum

de tehnică a muncii de bibliotecă și, ulterior, perfecționarea lor profesională în acest domeniu, Comitetul județean de cultură și educație socialistă, împreună cu Biblioteca județeană, organizează semestrial instruirea la reședința de județ, iar în trimestrele în care nu au loc astfel de instruirii, a fost preconizată organizarea unor schimburi de experiență, vizite și alte forme de împărlășire a experienței în muncă la comune sau pe centre zonale. Un astfel de schimb de experiență a fost programat pentru prima jumătate a lunii septembrie la biblioteca comună din Șintereag.

Cu astfel de preocupări, mobilizând — într-o concepție clară și unitară — asupra asistenței de specialitate — toate forțele de care dispunem, este de așteptat ca nu peste mult timp, „vorbind aceeași limbă” în cadrul larg al colaborării, bibliotecării comunale, factorii locali de îndrumare și sprijin și colectivul metodic al Bibliotecii județene să asigure desfășurarea unei activități de lectură publică în mediu rural la nivelul cerințelor actuale, tot mai complexe și exigente.

Erika RESCHNER

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ BISTRIȚA-NĂSAUD

PROCES - VERBAL

Încheiat azi 1977, cu ocazia îndrumării metodice și controlului efectuat la biblioteca comună din Subsemanat, îndeplinind funcția de Bibliotecar județean, am constatat următoarele: Funcția de bibliotecar comună îi este încredințată tov. Numele și prenumele (specialitatea) la școala _____ Studii _____ Vechimea în învățământ _____ activitatea bibliotecară _____ Tov. _____ a urmat un curs de _____ nu a urmat _____

struire. Biblioteca comună își are sediul _____ și dispune de _____ încăperi. Locul _____ este _____ nu este coresponsabil, iar Consiliul popular comună _____ nu a sălășuit _____ condiții optime de funcționare bibliotecii comunale: - curățenie: _____ - însoțire: _____ Biblioteca comună dispune de următoarea bază materială: - mobilier: _____ - aparate: _____ - materiale de tehnică bibliotecară: _____ - alte dotări: _____ Are nevoie de următorul mobilier: Biblioteca are următorul orar de funcționare: luni _____ joi _____ marți _____ vineri _____ miercuri _____ sâmbătă _____ duminică _____

Din relațiile primite din partea _____ rezultă că programul de funcționare _____ nu se _____ respectă întru totul.

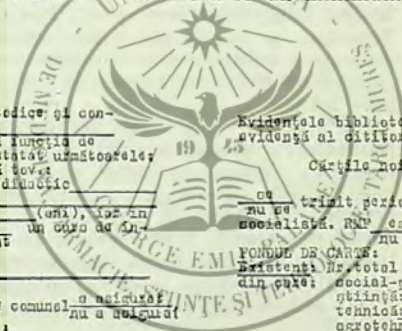
Există o planificare trimestrială a activității bibliotecii, iar în planul de muncă al organismului cultural activitatea bibliotecii este _____ nu este _____ cuprinsă.

În ceea ce privește aplicarea Indicațiilor comunale ale M.E.I. și C.C.E.S. cu privire la îndrumarea activității bibliotecilor comunale de către conducătorii școlilor coordonatoare și preluarea de către bibliotecile școlilor din satele aparținătoare a sarcinii de servire cu carte a întregii populații, am constatat următoarele: a) în localitatea de reședință a comună: _____

b) la bibliotecile școlare din cele _____ sate aparținătoare: _____

În privința conținerii din circuitul lecturii și din evidențele bibliotecii a cărților cuprinse în catalogul alfabetic editat de BCS, s-au întreprins următoarele măsuri: a) la biblioteca comună: _____

b) la bibliotecile școlare din satele aparținătoare: _____

- 2 -

Evidențele bibliotecii / Registrul de activitate zilnică, Registrul de evidență al difuziilor etc./ _____ sînt _____ nu sînt completate la zi. Cărțile noi _____ sînt _____ nu sînt inventariate, iar confirmările de primire _____ nu sînt _____ inventariate, iar confirmările de primire _____ nu se _____ trimis periodic Comitetului județean de cultură și educație socialistă. RMB este _____ nu este completat la zi.

FONDUL DE CARTE: Categoriile de total de volume: din care: social-politice și ideologice: științific: tehnică: agrotehnică: literatură beletristică: literatură pentru copii: lucrări de referință: alte domenii: Situația organizării fondului de carte și aspectul general al bibliotecii: _____

MUNCA CU CITĂTORII: a) Cititori înscrși de la începutul anului: Total: _____ din care: muncitori: _____ țărani: _____ tehn. funcț.: _____ elevi: _____ studenți: _____ alții: _____ b) Cărți difuzate de la începutul anului: Total: _____ volume. din care: social-politice _____ științific _____ tehnică _____ agrotehnică _____ literatură: _____ lit. pt. copii: _____ alte domenii: _____ c) Manifestări de masă organizate: nr. manifestări: _____ participanți: _____

Acțiuni de masă cu cartea planificate pe trimestrul în curs (exemplu concret și data ținerii lor): 1. _____ 2. _____ 3. _____

ALTE CONSTATĂRI FĂCUTE: _____

Pentru îmbunătățirea activității bibliotecii se impun următoarele MĂSURI: _____

Prezentul proces-verbal s-a încheiat în 3 exemplare, din care 1 la Comitetul județean de cultură și educație socialistă, 1 la Consiliul popular comună și 1 la Biblioteca județeană.

INTOCMIT: _____ Luat la cunoștință,

(bibliotecar comună)

Județul Dolj

SERVICII CENTRALIZATE DESTINATE BIBLIOTECILOR COMUNALE

Plecând de la ideea servirii unitare a populației rurale cu carte, cuprinsă în documentele Congresului educației politice și al culturii socialiste, aplicând creator Indicațiile comune ale M.E.I. și C.C.E.S., Biblioteca județeană Dolj a inițiat, la început cu caracter de experiment, apoi a generalizat, efectuarea unor servicii centralizate pentru bibliotecile publice din județ. Este vorba de întocmirea precomenzilor de carte pentru anul următor și de asigurarea clasificării și înregistrării corecte a cărților nou achiziționate în registrul de mișcare a fondurilor (RMF).

Efectuarea acestor servicii centralizate s-a făcut simțită ca o necesitate în noul cadru de organizare pe baze obștești a bibliotecilor comunale și totodată în vederea omogenizării și tipizării unor laturi ale activității bibliotecare. Biblioteca județeană, prin atribuțiile pe care i le conferă statutul ei de instituție specializată a Comitetului județean de cultură și educație socialistă — de îndrumare unitară a bibliotecilor —, este implicată direct în realitatea social-economică a județului, în rezolvarea unor probleme privind dezvoltarea și perfecționarea activității bibliotecilor din județ, un aspect pozitiv constituindu-l creșterea volumului și a calității unor servicii centralizate.

Întrucât alocațiile bugetare destinate bibliotecilor comunale în vederea achiziționării de cărți au fost centralizate la nivelul județului, la acest nivel, pe lângă Biblioteca județeană a fost creată o comisie specială pentru completarea colecțiilor, formată din bibliotecari cu experiență, directorul Bibliotecii județene și instructorul de specialitate al Comitetului județean de cultură și educație socialistă. Această comisie are ca sarcină studierea planurilor editoriale și a altor instrumente de informare asupra producției editoriale din anul următor și, pe baza criteriilor stabilite de comun acord cu Colectura bibliotecilor, selectează titlurile publicațiilor care urmează să fie expediate bibliotecilor comunale.

Criteriul repartizării cărților pe comune este determinat de numărul populației și de existența consiliilor unice agroindustriale, de condițiile pedo-climatice. Astfel, cele 95 de

comune ale județului au fost împărțite în trei categorii: comune cu populație de pînă la 4000 de locuitori (în număr de 40), comune cu populație între 4000 și 7000 de locuitori (30) și comune cu peste 7000 de locuitori (25). Firește, din ultima categorie fac parte comunele în care și au sediul consiliile unice agroindustriale sau cele care vor deveni centre urbane. Pentru selectarea și repartizarea cărților din domeniul agrozootehniei, se are în vedere existența condițiilor geografice specifice județului, deal — șes, cele 95 de comune fiind grupate în două categorii distincte.

Comenzile de carte centralizate sînt urmărite și avizate periodic, de către comisie, pe parcursul întregului an, menținându-se ca ritm de aprovizionare un stoc de cărți (în medie, 80 de volume) pe lună.

Serviciul considerat de către beneficiari — bibliotecarii comunali — ca fiind cel mai util se referă la clasificarea și cotarea cărților noi. Fiecare stoc de carte expediat este însoțit de obișnuita specificație, folosită acum și într-un alt scop, acela de a insera, într-o rubrică specială, în dreptul fiecărui titlu, clasificarea și cola cărții. Totodată, în specificație a fost introdusă și o recapitulatie conformă cu rubricatura din RMF. Operațiile adăugate întocmirii propriu-zise a specificației ajută și chiar obligă pe fiecare bibliotecar comunal ca, odată cu confruntarea cărților cu actul contabil (specificația), să se scrie pe carte cola corectă, iar RMF să fie completat corect și operativ. Aceste servicii facilitează, în ultima instanță, organizarea științifică a fondului de carte conform CZU sau schemei tip a accesului liber la raft.

Avantajele serviciilor centralizate realizate de Biblioteca județeană sînt de nelăgădui: suplinesc lacunele pregătirii profesionale a unor bibliotecari comunali în folosirea tabelelor CZU, înlăturînd dificultățile în muncă ale acestora; reduc în foarte mare măsură timpul de prelucrare a cărților nou intrate în bibliotecă; asigură înregistrarea corectă a noilor achiziții de cărți în RMF, respectarea integrală de către Colectura bibliotecilor a comenzilor de carte și prelucrarea uniformă a cărților noi pentru toate bibliotecile comunale din județ.

Din păcate, de aceste servicii centralizate nu beneficiază încă bibliotecile școlare și cele ale sindicatelor, datorită sistemului lor propriu de aprovizionare. Sperăm ca, odată cu încheierea de contracte pentru aceste unități cu Colectura bibliotecilor, prin urmare prin achiziționarea periodică a cărților noi de către acestea, să putem oferi și bibliotecilor din cele două rețele, într-un viitor nu prea îndepărtat, serviciile noastre.

Tudor NEDELCEA

Județul Iași

FORME EFICIENTE ALE ACTIVITĂȚII METODICE

Problema optimizării activității cu cartea în județul Iași a constituit și obiectul unei analize în Biroul Comitetului județean de partid, precizîndu-se cu acest prilej direcțiile spre care se impune orientarea eforturilor bibliotecarilor ieșeni. Ideea principală care a reieșit din analiză cere ca participarea bibliotecii la amplul proces educațional să aibă în vedere sporirea contribuției cărții la îndeplinirea obiectivelor majore economico-sociale. Stabilirea caracterului unitar al activității cultural-educative sub egida Festivalului național „Cîntarea României”, integrarea bibliotecilor într-o anumită structură au determinat precizarea unei anumite strategii capabile să redimensioneze activitatea de răspîndire a cărții. Apreciînd capacitățile stimulative ale schimburilor de idei, caracterul de emulație pe care îl au acestea, sub conducerea Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Biblioteca județeană „Gh. Asachi” a organizat, pe lângă alte forme (tipărituri, instruirii, consfătuiri), și un ciclu de manifestări active de îndrumare metodologică, ciclu care a luat forma unui complex de simpozioane, mese rotunde, dezbateri și schimburi de experiență. Alături de bibliotecarii din bibliotecile publice de stat au fost invitați bibliotecari școlari, sindicali, activiști ai caselor de cultură, ai Centrului de îndrumare a creației populare și a mișcării artistice de amatori, profesori și învățători, în ideea creșterii capacităților informative ale acestor forme de muncă. Realizarea unui asemenea cadru larg, schimburile de idei efectuate de un număr mare de persoane în localități diferite au dat posibilitate organelor locale județene, Bibliotecii „Gh. Asachi” să stabilească cîteva concluzii

referitoare la îmbunătățirea muncii de difuzare și propagandă a cărții.

Dacă în prima ediție a Festivalului național „Cântarea României” forma la care s-a apelat cu precădere a constituit-o instruirea bibliotecarilor, la ediția a doua, nu de mult încheiată, a Festivalului, datorită și diversificării formelor de pregătire profesională organizate de către Centrul special de perfecționare a cadrelor al C.C.E.S., s-a urmărit îndeosebi organizarea unor mese rotunde și dezbateri pe teme de stringentă actualitate, diferențiate pe categorii de biblioteci.

La bibliotecile comunale, temele puse în dezbateri s-au referit la: Festivalul național „Cântarea României” și acțiunea bibliotecară; biblioteca comunală și informarea bibliografică a intelectualilor din mediul rural; organizarea fondurilor de publicații și îndrumarea lecturii ș.a. Cu ocazia unor dezbateri organizate la bibliotecile comunale au fost făcute propuneri concrete pentru îmbunătățirea serviciilor de lectură publică la sate. În general, dezbaterile de acest fel, având loc în unele biblioteci comunale cu participarea bibliotecarilor dintr-un grup de comune învecinate, s-au dovedit a fi modalități eficiente de abordare la fața locului a problematicii muncii cu cartea în mediul rural.

La bibliotecile orășenești s-a urmărit realizarea unor manifestări ample, care, pe lângă aspectul metodologic al dezbaterilor, au cunoscut și acțiunii cultural-educative model. Temele puse în discuție au ținut seama de dezvoltarea social-economică a orașelor și de serviciile prioritare ale bibliotecii. Astfel, la Hirlău, unde există o rețea școlară în plină dezvoltare, tema dezbaterii a fost „Orientarea lecturii și îndrumarea profesională a elevilor”. La Tîrgu-Frumos, în condițiile intrării în funcțiune a unor noi capacități industriale, dezbaterii a urmărit problemele informării, documentare a inginerilor și tehnicienilor și necesitatea dezvoltării serviciilor bibliotecii orășenești pentru populația activă.

În condițiile unei experiențe bogate pe linia colaborării cu celelalte instituții de cultură și ale existenței unei case de cultură cu activitate multilaterală, la Pașcani, s-a organizat

o masă rotundă cu tema „Biblioteca orășenească și casa de cultură în procesul unitar cultural-educativ”. Manifestarea a beneficiat de prezența unui mare număr de animatori culturali, iar discuțiile au evidențiat câteva direcții ale activității viitoare: realizarea unor manifestări cultural-educative organizate în comun de casele de cultură și bibliotecile orășenești, o prezență mai bună a cărții în formele de activitate desfășurată în cadrul caselor de cultură. De asemenea, discuțiile au relevat necesitatea unei informări bibliografice permanente a activiștilor din domeniul muncii cultural-educative. Gazdele, pentru a ilustra preocupările existente, au inaugurat în ziua respectivă „Clubul dezbaterilor literare”, club patronat de revista *Cronica* și care și-a propus prezentarea „la zi” a fenomenului literar contemporan. Concluziile și ideile desprinse cu prilejul acestei mese rotunde au fost publicate în paginile revistei *Cronica*, marcându-se și pe această cale prezența bibliotecii în viața culturală a județului Iași.

O altă formă eficientă, devenită acum tradițională la Iași, o constituie organizarea anuală a simpozionului „Biblioteca publică — prezență activă în acțiunea politică și cultural-educativă de masă”. Purtând același titlu cu publicația anuală a bibliotecii, simpozionul întregeste în acest mod o acțiune complexă ce ridică valențele metodologice și științifice ale Bibliotecii „Gh. Asachi”.

Alături de celelalte acțiuni cu caracter metodic, dezbaterile, mesele rotunde, simpozionale, la care trebuie să adăugăm și instruirile periodice ale bibliotecarilor comunali pe centre de comună, au adus o notă aparte și un plus de eficiență în ansamblul preocupărilor pe care le are Biblioteca județeană Iași pe linia îmbunătățirii activității de lectură publică, în special a celei desfășurate la sate. Aceste forme active, care au mobilizat potențialul de cercetare și de informare al bibliotecilor, au contribuit la o necesară diversificare a formelor de pregătire și perfecționare profesională a cadrelor de bibliotecari din județ.

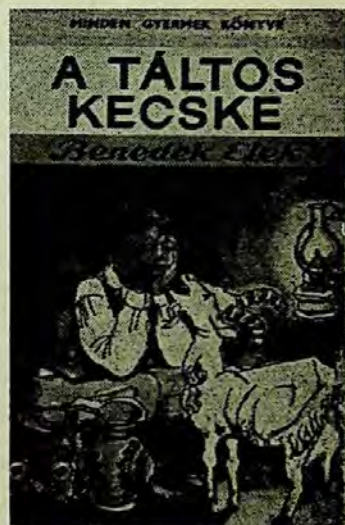
Constantin GÎLEA

director, Biblioteca județeană „Gheorghe Asachi” — Iași

Ilustrație de Mac Constantinescu la „Zece basme mitologice” de Al. Odobescu (Editura tineretului, 1959).

Ilustrație de Bene József la „A táltos kecske” de Benedek Elek (Ion Creangă, 1971).

Tehnică de bibliotecă

CZU 025.45 CZU

CONSULTAȚII ÎN CZU

Recomandări privind clasificarea publicațiilor în clasa 5 Matematici. Științe ale naturii

În clasa 5 sînt structurate „științele exacte” („științe pure” cum se numeau la început) și „științele naturale descriptive”.

Principalele ei diviziuni sînt:

50 Generalități asupra științelor exacte

51 Matematici

52 Astronomie. Astrofizică. Cercetarea spațiului. Geodezie.

53 Fizică

54 Chimie. Mineralogie

55 Geologie. Meteorologie. Hidrologie

56 Paleontologie

57 Științe biologice

58 Botanică

59 Zoologie

Deși diviziunile au rămas cele inițiale, în ultimii ani clasa 5 a suferit mari transformări (au fost restrucurate unele diviziuni, s-au introdus indici noi, s-au operat modificări în semnificația celor existenți, au fost anulați indici) ca urmare a dezvoltării științelor, cu deosebire a disciplinelor de graniță. În intenția de a găsi loc numeroaselor noțiuni ce sînt cuprinse în sfera largă a științelor exacte, s-a ajuns la o subdivizare foarte de amănunt a clasei.

Subiectul unei publicații din domeniul științelor poate fi exprimat, de cele mai multe ori, numai printr-un indice principal, cu toate acestea, în indexare se întîmpină greutăți serioase la stabilirea locului exact al subiectului în tabele. Se întîmpină greutăți și datorită faptului că științele sînt cuprinse în clasa 5, iar aplicațiile practice ale acestora în clasa 6 (537 Electricitate și 621.3 Electrotehnică, 54 Chimie și 66 Tehnologie chimică), ceea ce duce la clasificări duble sau la decizii arbitrare în stabilirea indicilor de clasificare.

Această distincție între științe și aplicațiile lor constituie obiectul unor critici serioase, motiv pentru care în cadrul FID se întreprind numeroase studii asupra celor două clase. B.C. Vickery, care se ocupă de partea științifică și tehnică a CZU, subliniază că „este necesar să se studieze posibilitatea stabilirii unor legături mai strînse între tabelele care se ocupă de știință și tehnologie”, precizînd că „unii autori moderni și contemporani cum sînt J.D. Brown, E.W. Halme, S.R. Ranganathan și H.E. Bliss, reușesc tehnologiile cu științele de care depind” (R. Dubuc, *La classification décimale universelle*. Paris, 1973, p. 150).

În urma revizuirii unor diviziuni ale clasei 5, în buletinul FID „Extensions and corrections to the UDC” a apărut noua structură a diviziunilor 51 Matematicii și 52 Astronomie. Astrofizică. Cercetarea spațiului. Geodezie, de aceea în tabelele anexă vom da o dezvoltare mai mare acestor diviziuni, limitîndu-ne la a da pentru Fizică numai subdiviziunile mai importante ce apar în *Classification décimale universelle*, ediția internațională medie, apărută la Bruxelles în 1967, cu modificările ulterioare. (Ținem să precizăm că toate intervențiile în tabelele CZU. comunicate prin intermediul rubricii noastre sînt urmărite pînă în anul 1976 cînd a apărut ultimul număr cumulativ pentru Seria 9 a buletinului FID de extensii și corectări la CZU și sînt raportate la ediția amintită mai sus. Anulările de indici precum și modificările în semnificația altora sînt anunțate numai dacă aceștia apar în respectiva ediție sau atunci cînd aceștia au fost vehiculați de fișa tipărită. Modificările ulterioare vor fi comunicate în 1980 cînd vom avea numărul cumulativ pentru Seria 10

a buletinului FID. Indicii din ediția internațională medie, ediția 1967, asupra cărora nu se fac nici un fel de observații pot fi folosiți ca atare.)

Subdiviziunile diviziunii 51 Matematicii se prezintă în momentul de față astfel:

511 Teoria numerelor

512 Algebră

513 (anulat) → 514, 515.1

514 (Trigonometrie, Poligonometrie anulat) → 514.116

514 Geometrie

515 (anulat) → 514.18

516 (anulat) → 514.12, 514.14

517 Analiză

518 (anulat) → 519.1, 51-8

519 (anulat) — se folosesc numai subdiviziunile).

52 Astronomie. Astrofizică. Cercetarea spațiului. Geodezie are ca subdiviziuni:

520 Instrumente și tehnică de cercetare

521 Astronomie teoretică. Mecanică cerească. Astronomie fundamentală

522 (anulat) → 520, 521.8/9

523 Sistemul solar

524 Stele. Sistem stelar. Universul

525 (anulat) → 523.31

528 Geodezie. Topografie

529 Cronologie. Calendare. Măsurarea timpului.

Diviziunea 53 Fizică are următoarele subdiviziuni:

530.1 Principii generale

531 Mecanică rațională

532 Mecanica fluidelor. Hidraulică

533 Teoria gazelor. Aerodinamică

534 Vibrații. Acustică

535 Optică. Lumină

536 Căldură

537 Electricitate. Magnetism. Electromagnetism.

538 (anulat) → 537.6/8

539 Fizică moleculară și atomică.

Pentru mai multă concizie în simbolizarea unui subiect, la recomandarea unor specialiști în domeniul CZU, fațetele speciale ale acestuia exprimate anterior tot prin indicii principali sînt redată în noile tabele prin diviziuni analitice. În felul acesta se eliberează tabela principală de fațetele speciale ale unor subiecte.

În acest scop au fost create diviziuni analitice pentru 51 Matematicii și pentru 52 Astronomie (vezi tabela anexă); pentru 53 Fizică (vezi CZU ediția internațională medie, 1967).

În cataloagele sistematice, reorganizarea acestor diviziuni este dificilă și de durată. Recomandăm ca la început modificările respective să fie reflectate în fișele divizionare prin trimiteri încrucișate de la indicele vechi către indicele nou și invers.

De exemplu: pe divizionara de la 515

515 Geometrie descriptivă (indice vechi)

vezi și:

514.18 Geometrie descriptivă (indice nou)

și pe divizionara de la 514.8

514.8 Geometrie descriptivă (indice nou)

vezi și:

515 Geometrie descriptivă (indice vechi).

În felul acesta, fișele vechi pot fi păstrate în continuare la indicele anulat, iar cele noi pot fi intercalate la indicele nou, fără a crea greutăți în consultarea catalogului. Pe măsura trecerii fișelor vechi la indicele nou, de regulă fără a se face corectură pe fișele de catalog, la indicele vechi va fi păstrată un timp o fișă divizionară cu trimitere către indicele nou.

De exemplu: pe divizionara de la 525

525 Pămîntul (indice anulat)

vezi:

523.31 Pămîntul

pe divizionara de la 523.31:

523.31 Pămîntul.

Elena SABADAC

5 MATEMATICI. ȘTIINȚE ALE NATURII

(I)

50	GENERALITĂȚI ASUPRA ȘTIINTELOR EXACTE
501	Științe exacte în general
502	Natura. Studiul naturii. Conservarea și protecția naturii
502.2	Studiul naturii. Istorie naturală
.3	Natura și societatea. Conservarea naturii (în general).
	Influența naturii asupra omului. Planificarea și dezvoltarea și natura. Măsuri sociale, administrative și legislative pentru conservarea naturii
.4	Rezerve ale naturii. Rezervații naturale
	Aria de protecție (în general)
.5	Complicații ale naturii. Primejdii, pericole.
	Poluarea naturii: aer, apă, sol
.6	Natura neînsuflită.
	Conservarea și protecția resurselor geologice și geomorfologice. Conservarea resurselor naturale exploatabile: sol, subsol, apă
.7	Conservarea și protecția vieții sălbatice
.74	Protecția animalelor. Faună
.75	Protecția plantelor. Floră
.76	(anulat) → 502.6
.77	(anulat) → 502.8
.8	Conservarea și protecția așezărilor etnografice și etnologice
51	MATEMATICI
	→ 001, 003.6, 007, 16, 31, 531, 681.3, 681.5
51-3	Tehnici de calcul. Programe și procedee folosite în matematică. Calcule fără ajutor mecanic. Calcule cu ajutorul tabelelor matematice. Calcul mecanic. Folosirea computerelor în calcul
51-7	Aplicarea matematicii în diverse domenii ale cunoașterii: științe sociale, astronomie, fizică, biologie, inginerie, arte, muzică etc.
51-8	Jocuri și amuzamente matematice
51.01	(anulat) → 510.21
510	Considerații fundamentale asupra matematicii. Bazele matematicii. Logica matematică
510.21	Filozofia matematicii
.22	Teoria mulțimilor
.5	Algoritmi și funcții calculabile
.6	Logică matematică
	Sisteme logice tradiționale. Sisteme logice formale. Silogistică. Logică inductivă. Logică modală. Teoria modelelor
.8	Sisteme matematice generale
511	Teoria numerelor
511.1	Aritmetică elementară
.11/1185	(anulat) → 003.6:511
.12	Numere întregi
	Operații cu numere întregi
.13	Factori, fracții, rapoarte, proporții
.14	Rădăcini. Extragerea rădăcinii. Numere iraționale, imaginare
.15	(anulat) → 511-3, 519.66
.16	Operații cu măsuri și unități specifice (se păstrează pînă la apariția tabelii noi pentru Metrologie)
511.2	Teoria elementară a numerelor
.21	Proprietățile elementare ale numerelor. Metode elementare întregi: structură multiplicativă (cel mai mare divizor comun, cel mai mic multiplu comun), congruențe. Numere prime. Funcții teoretice ale numerelor. Formula inversiunii. Succesiune de numere (suită Farey). Seria recurentă. Numere

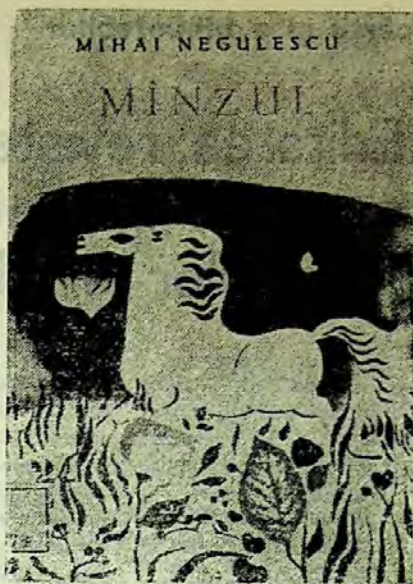
	speciale, polinomiale (Bernouilli). Divizibilitatea
511.22/29	(anulat) → 511.21, 511.33/34, 511.61/62, 512.62
511.3	Diverse probleme privind teoria numerelor: analitică, aditivă, inclusiv aproximații diofantine
	→ 511.5/6
.33	Teoria analitică a numerelor. Funcția „Zeta“-Riemann. Serii Dirichlet. Forme modulare și pătratice. Asimptotica numerelor. Metoda seriei trigonometrice. Metoda Vinogradov, Weil. Metoda funcțiilor algebrice. Ciururi. Ciurul lui Eratostene, Brun, Selberg etc.
.34	Teoria aditivă a numerelor. Forme și sisteme de forme în afară de inelele numerelor raționale. Forme liniare. Forme pătratice. Forme binare pătratice. Geometria formelor. Forme de grad superior. Teorema lui Fermat
.36	Aproximații diofantine liniare și neliniare. Aproximații ale numerelor algebrice
	→ 511.6, 519.65, 517.524
.37	Teoria metrică și a probabilității
511.4/493	(anulat) → 511.34
511.5	Ecuatii diofantine
	Ecuatii diofantine algebrice, liniare, pătratice, de grad superior, nealgebrice. Ecuatii exponențiale. Inegalități diofantine
	→ 511.36
.52	(anulat) → 511.34
511.6	Cîmpul numerelor algebrice
	Teoria generală a numerelor algebrice și a unităților complexe. Clase speciale de numere algebrice. Cîmpuri pătratice. Numere abeliene. Metode analitice și locale ale numerelor nealgebrice
.7/34	(anulat) → 511.36, 517.52
.9	Teoria geometrică a numerelor. Clase geometrice de numere
.91	→ 514.17
512	(anulat) → 511.21
512.1	ALGEBRĂ
.2/26	Algebră elementară, operații și formule algebrice
.3/394	(anulat) → 512.64
.4/45	(anulat) → 512.62, 512.54
.5	(anulat) → 512.62
.51/52	Algebră generală
.53	(anulat) → 512.62
	Semigrupuri (finite, periodice, nule, libere, comutative, transformatoare, inverse, cu structuri adiționale, cu operatori, topologice etc.). Relații și identități în semigrupuri. Idem potența semigrupurilor. Echivalențe și complexe în semigrupuri. Omomorfism. Endomorfism. Automorfism
.54	Grupuri. Teoria grupurilor
	Grupuri abeliene, finite, ordonate, topologice, abstracte. Operații în grupuri. Ecuatii în grupuri. Subgrupuri. Grupoide
	→ 512.74, 512.81
.55	Inele și module
	→ 512.56, 512.66, 512.71
.56	Lattice, inclusiv inele și algebră Boole
.57	Algebră universală și algebră liberă
.58	Categorii. Teoria categoriilor. Functori
	→ 512.72, 515.14, 517.98.
512.6	Ramuri speciale ale algebrei
.62	Cîmpuri și polinoame. Polinoame, binoame, factori primi. Teoria generală cîmpului.

	Teoria lui Galois. Cîmpuri topologice. Clase speciale de cîmpuri. Cîmpuri finite			
	Cîmpuri ale numerelor și funcțiilor algebrice. Algebră diferențială			
.64	Algebră liniară și multiliniară. Teoria matricilor	.76		Geometrie diferențială în spații euclidiene și pseudoeuclidiene și neeuclidiene. Teoria curbelor. Teoria suprafețelor. Geometrie diferențială afină, proiectivă și cinematică
	Spații vectoriale. Teoria spațiilor vectoriale			Geometria varietăților diferențiale
.66	Algebră omologică			Geometria spațiilor fine: spații clasice (Spații Rieman). Spații cu conexiuni afine, simplectice etc. Geometria spațiilor omogene. Geometria grupurilor Lie
	→512.72			Geometrie Minkovski, Hilbert
512.7	Geometrie algebrică	.77		Studiul geometric al obiectelor în mecanică și fizică→53
.71	Inele și algebră comutativă	514.8		(anulat)→514.116
	Teoria generală a inelelor comutative. Inele aritmetice Dedekind și inele Prüfer. Inel de polinoame	.9		(anulat)→514.18
.72	Structuri și variații ale varietăților algebrice	515.1		Topologie
.73	Teoria cromologică a varietăților și schemelor algebrice. Teorema Riemann-Rich pentru varietăți algebrice	.2/.9		Spații topologice. Topologie algebrică. Varietăți topologice. Spații analitice
.74	Grupuri algebrice. Varietăți abeliene	516/516.9		(anulat)→514.12, 514.14
	Grupuri formale. Varietăți și scheme abeliene. Grupuri algebrice liniare	517		ANALIZĂ
.75	Probleme aritmetice ale varietăților algebrice	517.1		Introducere în analiză
	→511.5, 512.74, 512.77			Teoria numerelor reale. Formule și expresii asimptotice. Valori analitice. Inegalități. Proprietățile funcțiilor: continuitate, monotonicitate. Studiul funcțiilor concrete
.76	Geometrie birațională. Aplicații	.11/.12		(anulat)→510.22, 510.6
.77	Curbe algebrice, suprafețe și varietăți tridimensionale	.2		Calcul diferențial
.78	Spații analitice			Diferențiale și derivate. Derivate de ordin arbitrar. Formula lui Taylor. Studiul variației funcțiilor: maximă și minimă. Alte aplicații analitice ale calculului diferențial
	→515.1			Calcul integral. Integrare.
512.8/.898.42	(anulat)→512.5/.81			Integrale nedefinite. Metoda generală a integrării, integrale multiple. Integrale definite.
.81	Grupuri Lie	.3		Determinanți funcționali. Transformări integrale. Calcul operațional. Transformări Laplace. Integrale Fourier
	→514.76			Teoria funcțiilor
512.9/.99	(anulat)→512.5/.7, 514.74, 517.98 etc.	.4		Funcții de o variabilă reală. Funcții reale
513/513.882	(anulat)→514, 515.1	.5		Serii, șiruri de funcții
514/514.1	(anulat)→514.116	.52		Funcții de o variabilă complexă
514	GEOMETRIE	.53		Funcții analitice. Serii Dirichlet. Sisteme de funcții
514.01	Bazele geometriei. Axiomatică	.54		Probleme de geometrie aplicate la teoria funcțiilor de o variabilă complexă
514.1	Geometrie generală	.55		Funcții de mai multe variabile complexe
	→514.7	.56		(anulat)→517.18
.11	Geometrie elementară. Trigonometrie. Poligonometrie	.57		Funcții armonice
.112	Geometrie plană. Planimetrie	.58		Funcții speciale inclusiv funcții hiperbolice.
	Triunghi. Poligoane. Cerc			Funcții gama. Integrale Euler. Funcții și integrale eliptice. Funcții Bessel. Funcții polinomiale și cilindrice. Funcții sferice
514.113	Geometria în spațiu	517.54		(anulat)→517.38, 517.44
	Tetraedru, poliedru, sferă, cilindru			(anulat)→517.58
.114	Geometrie elementară în spațiu multidimensional	.55		(anulat)→517.18
.115	Teoria construcțiilor geometrice	.56		Ecuatii diferențiale, integrale și alte ecuații funcționale. Diferențe finite. Calculul variațiilor. Analiză funcțională
.116	Trigonometrie. Poligonometrie	.57		Ecuatii diferențiale ordinare
	Trigonometrie plană. Trigonometrie sferică	.58		Tipuri speciale de ecuații diferențiale (Riccati, Bessel, Mathieu, Hill etc.). Sisteme și ecuații liniare
514.12	Geometrie euclidiană și pseudoeuclidiană			Ecuatii diferențiale speciale și sisteme de mecanică analitică, automatică, control, operatori și sisteme dinamice etc.
	Geometrie analitică			(anulat)→517.91/93, 517.95/98
	→512.7			Ecuatii diferențiale parțiale
.13	Geometrie neeuclidiană. Geometrie Lobachevski	517.6		→514.76, 517.97
.14	Geometrie proiectivă și afină	.7		Diferențe finite. Ecuatii funcționale și integrale. Ecuatii integrale, liniare și neliniare
	Teoria algebrică a geometriilor proiective și afine	.8		Calculul variațiilor și teoria matematică a controlului. Control optim
.15	Geometrie în spațiu cu alte grupuri fundamentale	.9		Analiză funcțională și teoria operatorilor
	Geometrie conformă, simplectică, biaxială	.91		
.16	Geometrie supraalgebrice	.92/.929		
.17	Mulțimi convexe. Disponerea figurilor geometrice. Inegalități geometrice	.93		
.18	Geometrie descriptivă			
514.2/.6	(anulat)→514.116			
.7	Geometrie diferențială	.94/.949		
.74	Metode algebrice și analitice aplicate în geometrie	.95		
.742	Algebră vectorială, analiză vectorială	.96		
.743	Algebră tensorială, analiză tensorială	.97		
.744	Spinori. Algebra și analiza spinorilor	.98		
.75	Geometrie diferențială în spațiu cu grupuri fundamentale.			

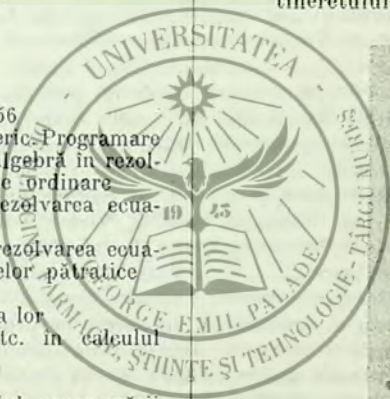

Spații liniare, funcționale și conjugate. Teoria funcțiilor generalizatoare. Operatori liniari și ecuații cu operatori. Teoria spectrală a operatorilor liniari. Algebră topologică și teoria reprezentărilor infinite. Măsuri și reprezentări ale algebrei Boole. Sisteme dinamice

- 518/518.92 (anulat) → 519.6, 51-8:794
 519 (anulat — se folosesc numai subdiviziunile)
 519.1 Analiză combinatorie. Teoria grafelor
 Teoria clasică a analizei combinatorii. Permutații și combinații în general. Serii și configurații combinatorice speciale. Matrice speciale. Serii ortogonale
 —7 Aplicații
 .15 (anulat) → 519.1-7 sau: 51
 .17 Teoria grafelor
 519.2 Probabilități și statistică matematică
 .21 Teoria probabilităților și a proceselor stocastice.
 Procese Markov, procese stocastice speciale (Gauss)
 .22 Teoria statistică. Modele statistice.
 Statistică matematică în general
 .23 Analiză statistică și metode deductive
 .24 Aplicații și modele statistice speciale.
 Metoda Monte Carlo. Cercetări statistice operaționale și ingineresti
 .25 Prelucrarea datelor statistice
 .26/.27 (anulat) → 519.22/.23
 .28 (anulat) → 519.23
 519.3 (anulat) → 517.97
 .4 (anulat) → 512.53/.55
 .5 (anulat) → 510.22, 511.2, 512.56
 .6 Calcul matematic. Calcul numeric. Programare
 .61 Metode numerice folosite în algebra în rezolvarea ecuațiilor diferențiale ordinare
 .63 Metode numerice folosite în rezolvarea ecuațiilor diferențiale parțiale
 .64 Metode numerice folosite în rezolvarea ecuațiilor integrale și formulelor pătratică
 .65 Aproximații și interpolări
 .66 Tabele matematice și folosirea lor
 .67 Metode mecanice, grafice etc. în calculul matematic
 519.68 Programare prin calculator
 Teoria programării. Limbajul programării
 Programare automată → 519.85, 681.3
 519.7 Cibernetică matematică
 → 007, 621.391
 .71 Teoria sistemelor de control
 → 007, 517.97, 681.5
 .713 Automatică
 → 007.52, 62-42, 681.5
 .72 Teoria informației (aspectele matematice
 → 621, 391
 .76 Semiotică (Teoria sistemelor și simbolurilor matematice). Lingvistică matematică
 → 003, 510.6, 801.5
 519.8 Cercetări operaționale
 .81 Teoria utilității și acceptabilității soluțiilor
 .83 Teoria jocurilor
 .85 Programare matematică
 Programare liniară și neliniară. Programare discretă, stocastică, dinamică etc.
 → 517.97, 519.7
 .86 Teoria modelelor economico-matematice.
 Modele descriptive (econometrie), modele optime. Teoria regimului economic. Modelarea în economie
 .87 Modele matematice în cercetări operaționale. Teoria așteptării. Teoria siguranței și a rezervei. Controlul calității. Teoria controlului stocurilor (inventar).

Sabin Bălașa — prietenul celor mici (Editura tineretului, 1967).

Bondocel în viziunea grafică a Cleiei Ottone. (Editura Ion Creangă, 1974).

Editarea revistelor — o veche îndeletnicire a școlărilor din România

De aproape 150 de ani, școlarii români — nu numai cei din cursul superior (clasele IX — XII de azi) dar și cei din cursul primar și gimnazial (clasele I — VIII de azi) —, îndemnați și îndrumați de profesori sau din proprie inițiativă și cu micile lor economii, scoteau reviste. Unele erau scrise de mână și „pictate“ ulterior. Altele erau trase la diverse mașini de multiplicat existente în comerț după 1870 (hectograf, centigraf, heliograf, litograf, șapirograf). În sfârșit, câteva, puține la număr, erau încredințate tipografiilor, cheltuielile fiind suportate de către părinți și, uneori, acoperite prin vânzarea celor 100 — 200 de exemplare. Desigur, astfel de reviste nu trăiau mult. Ele dispăreau odată cu tocirea „pasiunii“ ziaristice sau cu încheierea anului școlar. Doar revistele patronate de școli sau de un dascăl cu experiență aveau sorți să dureze cîtiva ani și chiar cîtiva zeci de ani, cum au fost: **Musa someșană** (1882 — 1911) unde și-a publicat G. Coșbuc, între 1882 și 1884, primele versuri; **Luminița** (1931 — 1940), revista gimnaziului C.F.R. Pașcani, unde a debutat criticul ieșean C. Ciopraga; **Gînduri curate**, revistă scoasă de clasa a II-a B a Liceului „Gh. Lazăr“ din București aflată sub îndrumarea cunoscutului profesor de azi Ion Zamfirescu; **Ghiocel**, publicație condusă de institutul-scriitor Petre Iosif, unde au scris peste 300 de copii din toată țara și care a scos, între anii 1933 și 1941, cu regularitate de ceasornic, 84 de numere.

Desigur, aceste modeste reviste nu ridicau pretenții și nici istoria literară (cu excepția a 4—5 reviste liceale sau scoase „în particular“ de liceeni) nu le-a consemnat, deși în vatra lor s-au format personalități de seamă ale culturii noastre. Ele au întreținut însă flacăra nestinsă a dragostei față de

patrie. Elevii participau prin scrierile lor la marile evenimente prin care trecea țara, cîntau frumusețile și istoria glorioasă a patriei. Prin rubricile de informație și curiozități stimulau interesul pentru știință și tehnică. Jurnalele de călătorie, povestioarele cu haz, cronicile din viața școlii, poeziile și recenziile unor cărți care umpleau paginile revistelor școlare din trecut au făcut mai harnice și mai pricepute multe talente începătoare dintre care, cu vremea, s-au ales scriitori, ziaristi, publiciști. Printre sutele de personalități descoperite în aceste anonime publicații se înalță gloriile ale literaturii noastre: M. Eminescu, G. Coșbuc, Șt. O. Iosif, F. Arghezi, M. Sadoveanu, I. Al. Brătescu-Voinști, Victor Ion Popa, Tudor Mușatescu, Lucian Blaga. Faptul de a fi redactorul sau chiar directorul propriei reviste conferă școlărilor un plus de încredere în propriile-i forțe, îi dezvoltă nu numai interesul pentru cultură, dar și simțul practic, spiritul gospodăresc.

Cunoscutul nostru dramaturg Tudor Mușatescu și-a făcut „intrarea în presă“ în 1912, la vârsta de 9 ani. De altfel, precocitatea lui era cunoscută în Cîmpulung Muscel, țirgul lui de baștină. Pentru a-i ocupa lunile de iarnă, cînd nu putea face teatru în magazia morii lui Nedelcu, tatăl său i-a cumpărat o cutie care cuprindea tot ceea ce era necesar pentru o tipografie în miniatură: litere de plumb, șanturi, cadre pentru pagină, cerneluri, rulouri etc. Inteligent și receptiv, în două săptămîni, Tudor Mușatescu se deprinde cu tainele meseriei de tipograf, reușind ca în zilele ce încheiau anul 1912 să prezinte familiei uimite primul număr din revista **Ghiocelul**, al cărei director, scriitor, redactor și tipograf se putea intitula cu mîndrie. Revista cuprindea — după mărturisirile scriitorului, ale rudelor și prietenilor de familie prin minile cărora au

trecut exemplare „tipărite“ — versuri piesa de teatru „Povestea violetei“, glume, anecdote, „panseuri“ (în care se întrevedeau „mușatisme“ de mai tîrziu).

Tot cu o încercare ziaristică își face drum în literatură și Mihail Drumeș, redactor și director de revistă tipărită pe cînd avea 13 ani și era elev în clasa a III-a a liceului din Caracal. E vorba de revista **Licăriri**, care cuprindea 16 pagini tipărite și a apărut, cu regularitate, la Balș de la 1 august 1915 pînă în iulie 1916 în circa 500 de exemplare, evidențiind nu numai deosebitul talent organizatoric al unui școlar care se lupta cu greutățile muncii ziaristice (corecta în tipografie și bătea lunar drumul dintre Caracal și Balș), dar și ascensiunea și cristalizarea vocației sale scriitoricești.

Între anii 1935 și 1940, ca urmare a introducerii unor principii de pedagogie modernă (autoconducerea, divertismentul liber, legarea învățămîntului cu practica), o serie de școli primare din Constanța, Cluj, Timișoara, București, înzestrate cu tipografii, și-au tipărit revistele cu ajutorul elevilor, fapt salutat cu căldură de marele nostru istoric N. Iorga, el însuși, în copilărie, prins de această pasiune.

Astăzi, în școlile generale din țara noastră și la casele pionierilor și șoimilor patriei funcționează peste 2 000 de reviste-semafor (reviste de perete), se editează peste 600 de publicații manuscrise, dactilografiate, șapirografiate, xeroxate sau tipărite care adună în jurul lor peste 30 000 de colaboratori. Cîteva reviste pionerești tipărite constituie un model de reviste școlare prin bogăția și varietatea conținutului, prin prezentarea grafică, prin periodicitatea și continuitatea lor. Menționăm cîteva: **Anii de ucenicie** și **Licăriri** din Suceava, **Azur** din Botoșani, **Mugurul** din Arad, **Ideal** și **Entuziaștii** din București, **Petale de lumină** din Galați, **Armonii** din Tîrgoviște, **Picături de rouă** din Craiova, laureate ale unor concursuri de profil, evidențiate în presa literară și în emisiunile de radio și televiziune. Ele reprezintă un mijloc complex, multilateral de formare a tinerei generații, o bună școală de prietenie și de viață, o rampă de lansare a unor remarcabile talente.

Prof. dr. Tudor OPIȘ

Începuturile presei românești pentru copii

Dacă în domeniul revistelor școlare fără noastră are o prioritate europeană (1834), revistele pentru copii apar mai târziu în România, după mai bine de 100 de ani de la nașterea primei reviste europene pentru copii, **Le magasin des enfants** (Paris, 1757). Un rol hotărâtor în țara noastră l-a jucat prima reformă a învățământului, înfăptuită de C. Poenaru în 1864, cu scopul de a lărgi și generaliza învățământul primar.

După câteva reviste, fără rezonanță, cea mai importantă publicație pentru copii apărută la noi a fost **Amicul copiilor** (1891-1895), inițiată și condusă de marele cărturar Bogdan Petriceicu Hasdeu. Aici sînt publicate creații ale scriitorilor clasici (A. Pann, Gh. Asachi, Al. Donici, Gr. Alexandrescu, V. Alecsandri, I. Creangă, M. Eminescu, I. Ghica, G. Coșbuc, I. Slavici, P. Ispirescu) și contemporani și se duce — sub influența revistei „Contemporanul” — o campanie împotriva superstițiilor pentru explicarea științifică a fenomenelor naturii. Mai sînt de semnalat, pînă în 1900, încă 16 titluri de reviste, dintre care trei apăreau în Transilvania.

În primul deceniu al secolului nostru se impune **Fluerașul** (1910-1912) unde colaborează scriitorii, tinerii pe atunci, astăzi intrași, în parte, în rîndul clasicilor: Victor Eftimiu, Al. Cazaban, Zaharia Birsan, Elena Farago. Între 1913 și 1925 apare **Revista copiilor și a tinerimii** condusă de L.G. Costaforu, revistă cu o frumoașă ținută publicistică, cuprinzînd în egală măsură și beletristică și literatură de popularizare a științei.

În deceniul al doilea apar trei reviste importante. Prima, **Lumea copiilor** (1922-1927), inițiată și condusă de George Filip — cea mai elegantă dintre publicațiile de acest gen. Aici se cultivă tezaurul moștenirii clasice și se schițează o creșterea a creațiilor pentru copii aparținînd marilor scriitori. Revista adună un impresionant mănunchi de for-

te scriitoricești ale timpului: I. Al. Brătescu-Voinești, I. Pillat, V. Voiculescu, Al. T. Stamatiad, Tudor Mușatescu, Gala Galaction, Radu Boureanu, Ovidiu Papadima și alții. Cea de-a doua, **Dimineața copiilor** (1924-1938), condusă de N. Bătzaria — vestitul Moș Nae — care este și principalul ei animator, lansează personaje populare în epocă: Haplea și familia lui, Uitucilă, Lir și Tibișir. Mai colaborează Zaharia Stancu, Gr. Popescu-Băjenaru, Lia Dracopol, Sergiu Milorian, Lia Hirsu, Dragoș Vrinceanu. În 1926 ia naștere și **Universul copiilor**, cea mai răspîndită revistă dinaintea de Eliberare, condusă tot de N. Bătzaria și ilustrată de Pascal Rădulescu. După 23 August 1944, pînă în 1948, data desființării ei, revista va fi condusă de cei trei G: Mihai Gafița, fratele său Viciu Gafița și vărul lor Diogene Gafița.

Începînd cu anul 1948, publicațiile pentru copii cunosc o nouă dezvoltare. «Cele trei reviste principale: „Arici Pogorici”, „Luminița” și „Cutezătorii” (unele cu corespondente în limba naționalităților contocuitoare), adecvate etapelor de vîrstă devenite tradiționale (preșcolari, școlari mici din clasele I-IV, pionieri și școlari mari din clasele V-VIII) — scrie Viniciu Gafița în „Bibliografia de literatură română pentru copii” — sînt îndrumate direct de Organizația Pionierilor prin Consiliul său național. Ele susțin programul organizației folosind atît literatura beletristică (poezie, proză, teatru), cit și literatura ziaristică (reportaje, interviuri, mese rotunde, anchete) pe teme școlare, etice, politice de organizație. Revistele sînt deschise deopotrivă scriitorilor, cadrelor didactice și educatorilor, oamenilor de știință etc., cit și elevilor și pionierilor.» Datorită calității și tirajului lor impresionant, aceste reviste se găsesc la îndemîna a zeci de mii de șoimi ai patriei și pionieri, constituind un eficace mijloc instructiv-educativ.

T.O.

Virstele cărții (II) Biblioteca din Alexandria

Întemeiată în anul 331 î.e.n. de către Alexandru cel Mare, la confluența de drumuri și de culturi, Alexandria se dezvoltă timp de aproape nouă secole ca cetate și pol al gândirii eleanistice, al științei, filologiei și erudiției, epocă hotărîtoare în concentrarea, interpretarea și cunoașterea, pînă azi, a multora dintre operele culturii clasice grecești.

Faima culturală a orașului ajunsese atît de mare încît nici o personalitate a vremii nu se putea socoti împlinită dacă nu petrecea un timp în atmosfera savantă a Alexandriei. Cheamați de celebritatea marii vetre de cultură, dar și de înlesnirile materiale acordate de regii iubitori de carte și de glorie ai Egiptului, filozofi și istorici, filologi și matematicieni, geografi și astronomi au trecut dintr-o generație în alta pasiunea cunoașterii, rinduind pentru viitor cuceririle trecutului și trecînd dincolo de ele, cu noi îndrăzneli către cîmpurile abia începute ale științelor și artelor. Spirite luminate, deschise către toate izvoarele ideii și totodată chemate de o severă datorie către ziua de mîine a culturii, aceștia, indiferent de domeniul căruia se dedicau, s-au întîlnit în pasiunea pentru cuvîntul scris, fiind cu toții ctitorii și organizatorii celei mai mari și mai valoroase colecții a lumii antice. Efect și cauză a impunătoarei concentrări savante de la Alexandria, celebra bibliotecă s-a dezvoltat vreme de mai multe secole, cunoscînd însă o perioadă de mare glorie între anii 300 și 150 î.e.n. Ea a rămas, în ciuda marilor încercări prin care a trecut, un for important de cultură pînă la cucerirea mahomedană din anul 640.

Primele colecții ale bibliotecii alexandrine au fost constituite în Grecia de către Demetrios din Phaleron. Adusă la Alexandria după voiața și cu cheltuiala regelui Ptolemeu Soter și dezvoltată în colecții și organizare de către urmașul acestuia, Ptolemeu Philadelphul, biblioteca devine curînd nucleul activității savante din Alexandria. Ea era creierul Musesionului — lăcașul care concentra preocupările științifice — și era inima cercetărilor filologice și istorice a căror dezvoltare era indis-

pensabilă legată de cunoașterea și interpretarea vechilor texte. Numărul de papirusuri a crescut neconștient și în ritm vertiginos încă din primele decenii ale întemeierii bibliotecii. Dorința de a spori colecțiile era atît de puternică, încît nici o cale n-a rămas ocolită. Se cumpărau lucrări din toată lumea greacă, dar și din spațiul roman, vechi cărți asiro-chaldeene, babiloniene, feniciene, se traduceau și se compilau numeroase opere, iar în largile scriptorii scribii întocmeau copii după originalele care nu aparțineau bibliotecii sau transcriau ediții definitive stabilite de filologi. Ptolemeu al III-lea Evergetul (242—222 î.e.n.) ceruse chiar tuturor posesorilor de biblioteci particulare care păraseau Alexandria pentru călătoria în alte centre să-și predea papirusurile. Dacă ele nu se aflau în colecțiile marii biblioteci erau reținute, iar, la întoarcere, proprietarii lor primeau în locul originalelor copii întocmite pe papirusuri ieftine. Alte ori, se împrumutau spre copiere lucrări din alte focare ale elenismului, dar acestea nu se mai înapoiau vreodată de unde pleaseră și în locul lor reveneau copii scrise în grabă în scriptoriile „alexandrinei“.

Pe la mijlocul secolului al treilea, biblioteca de la Musaion a devenit neîncăpătoare pentru mulțimea surselor și a fost necesară amenajarea unei a doua biblioteci în clădirea templului Serapeion. Din păcate, informațiile despre numărul total de surse și de opere din amîndouă bibliotecile sînt contradictorii. Se știu mai multe despre biblioteca de la Serapeion, unde s-au făcut numeroase săpături. Aici se aflau circa 43 000 de surse. Cît despre biblioteca mare de la Musaion, datele variază de la un autor la altul, temeliile estimărilor sînt subrede. Era vorba de surse, de opere, de originale, de copii? De la o sută de mii la șapte sute de mii și chiar la un milion de surse (Sidney Jackson, Svend Dahl, Albert Flocon etc.) aprecierile diferă, dar rămîne consecventă afirmația că era cel mai mare tezaur al culturii antice, forul care polariza o activitate culturală și științifică intensă.

Așezate orizontal, în rafturi adînci, sursele cu dimensiuni cuprinse, în general, între 6 și 7 metri lungime (doar în mod excepțional depășeau 10 m) și 12—15 cm sau 20—30 cm lățime (sîntem, deci, în fața unei anumite normări) erau clasate pe domenii de cunoaștere, la rîndul lor divizate dacă numărul operelor era considerabil. Din catalogul metodic (Pinales), întocmit de poetul bibliotecar Callimach din Cyrene, se poate reconstitui o parte din bogăția colecțiilor, unele opere pierdute avînd aici singura lor atestare. Callimach împărțea autorii în opt clase: dramaturgi, poeți epici și lirici, legislatori,

filozofi, istorici, oratori, retori și autori de miscelaneu. Așezarea în fiecare clasă era cronologică. Însoțit de însemnări, catalogul nu era o simplă listă de autori și de opere, ci putea fi considerat — cum a și fost, dealtfel, de către unii exegeți — ca o adevărată istorie a literaturii clasice grecești.

Bibliotecarii alexandrini erau filologi, istorici, filozofi, editori, oameni de știință a căror lucrare era adesea mai complicată și mai grea decît a specialiștilor biblioteconomi de azi. Ei trebuiau să investigheze și să identifice, să compare și să definească ediții ca niște textologi încercați, să clasifice și să catalogheze, să organizeze colecții și să asigure conservarea acestora. Numele lor, cite s-au păstrat azi, pentru un interval mai mic de un secol și jumătate, sînt ale unor învățați de faimă care au rămas în analele gîndirii antice. Aceștia au fost (după Edward Alexander Parsons): Demetrios din Phaleron (248 î.e.n.), Zenodot din Ephes (284—260 î.e.n.), Callimach din Cyrene (260—240 î.e.n.), Apollonios din Rhodos (240—235 î.e.n.), Eratosthene din Cyrene (245—195 î.e.n.), Aristofan din Bizanț (195—180 î.e.n.), Apollonios Eidegraphos (180—160 î.e.n.), Aristarch din Samothrace (160—145 î.e.n.). După anul 145 nu mai sînt menționați despre bibliotecarii „alexandrinei“, deși este de presupus că multe alte nume de învățați au fost legate de viața celebrei colecții pînă cel puțin în anii cuceririi romane.

În afară de Callimach, poet și gramatician, istoric literar, primul bibliograf despre a cărui activitate s-au păstrat informații, celelalte nume de bibliotecari aparțin, de asemenea, unor personalități de seamă. Eratosthene din Cyrene a fost unul din cei mai importanți oameni de știință ai antichității, matematician, astronom, geograf și filolog (primul care s-a numit astfel) și a condus destinele colecției peste 40 de ani. Urmașul său, Aristofan din Bizanț, a fost poate cel mai mare filolog al antichității clasice, autor al unor ediții de excepție din opera lui Homer, Hesiod, Alcaios, Anacreon, Pindar, Euripide, Aristofan. Aristarch din Samothrace, ultimul dintre bibliotecarii știuți ai „alexandrinei“, a fost un mare critic, comentator profund al poemelor homerice în relație cu mitologia și topografia lor.

Prădată de romani, arsă de creștini, distrusă definitiv de arabi, biblioteca din Alexandria a rămas pînă azi nu numai expresia cea mai înaltă a erudiției antice, ci și un model de forum bogat în interferențe care oferă încă sensuri activității biblioteconomice, aflată mereu în căutarea unor noi integrări.

Dr. Ion STOICA

In memoriam

CCU 023.5(498) Nuțu Constantin

CONSTANTIN NUȚU — un deceniu de progres în activitatea B.C.U. — București

Constantin Nuțu a fost pentru Biblioteca centrală universitară din București o personalitate polarizatoare, un conducător animat de convingerea că potențialul științific al acestei importante colecții bucureștene poate fi sporit considerabil printr-o susținută lucrare organizatorică și metodologică și care era totodată conștient de virtuțile sale de îndrumător cu o limpede viziune prospectivă, dăruit cu perseverență și metodă pentru a pune în operă toate mijloacele specifice acestui cîmp de activitate.

S-a născut la 5 decembrie 1915, în comuna Iliești (Suceava), în familia a unui meseriaș cu mulți copii. Urmează cursurile Facultății de litere și filozofie a Universității din Cernăuți. Imediat după 23 August 1944 se alătură, cu energie și dăruire, forțelor revoluționare care aveau să schimbe fața țării. Legat de toate marile prefaceri prin care a trecut învățămîntul românesc, el a știut să promoveze și să cultive permanent exigența, spiritul științific, vibrația patriotică. Studenții și profesorii, cercetătorii și colaboratorii de la catedrele și din colectivele prin care a trecut au găsit întotdeauna la Constantin Nuțu un îndemn către măsură și

responsabilitate, sfat și îmbărbătare în ceasuri de cumpănă. Istoricul era întemeiat pe o viziune largă a fenomenelor în neconținutul lor relație: credea în vitalitatea și puterea de creație istorică a poporului român și spera într-o continuă aprofundare a sentimentului istoric al fiecărui om al patriei, ca fundament al unei participări dăruite la toate desfășurările prezentului. Studii și articole publicate în principalele publicații de specialitate, manuale și cursuri universitare și liceale, colaborări la volume colective, conferințe în țară și peste hotare reprezintă gama de lucrări istorice prin care s-a impus ca unul dintre istoricii de prestigiu. Cercetarea sa de căpetenie a fost **România în anii neutralității. 1914 — 1916** (Editura științifică, 1972), încununată cu un premiu al Academiei, o carte de adevăr și de opinie, scrisă alert și convingător.

Biblioteca centrală universitară din București, al cărei director a devenit în octombrie 1969, a fost pentru Constantin Nuțu un prilej fericit de continuare și adâncire a unor mai vechi chemări către carte, de firescă așezare a pasiunii sale de cercetător pe temelia traică a unei mari colecții universitare. A știut să orienteze întregul efort constructiv către zona organizatorică și de relații a bibliotecii, adică spre acele cîmpuri care aveau să determine continuarea evoluției acesteia și mai buna definire și înțelegere a rolului pe care îl are în procesul de învățămînt și de cercetare.

Pornind de la lecturi și reflecții în jurul aspectelor de bază ale domeniului, dar mai ales de la cunoașterea directă prin vizite repetate și analize în serviciile și unitățile din complexul Bibliotecii centrale universitare din București, el a ajuns repede să vadă din interior reușitele și carențele activității, să formuleze, convingător și mobilizator, direcții de acțiune. Structura bibliotecii a evoluat către forme eficiente, integrate, deși numărul unităților a crescut prin preluarea colecțiilor institutelor de cercetare, trecute după 1974 în subordinea Universității din București.

Printr-un program mereu perfecționat de relații coordonate între serviciile specializate și celelalte componente ale ansamblului, o realitate biblioteconomică și informațională diversă a fost treptat călăuzită către forme de acțiune unitară.

Convins de rosturile înalte ale bibliotecii în activitatea de cercetare, Constantin Nuțu a sprijinit raționalizarea și specializarea arsenalului documentar, dezvoltarea mobilității și receptivității în programul de informare, creșterea valorii și adecvării informației vehiculate.

Deși nu i-au stat la îndemînă mijloacele necesare, a gîndit întotdeauna la modernizarea instrumentelor și serviciilor, promovînd, în cadrul bibliotecii, studii și cercetări care urmăreau implementarea curajoasă a noului.

În acest deceniu bogat al activității sale în cadrul marii colecții universitare, funcțiile acesteia s-au amplificat, recunoașterea caracterului științific al muncii legate de organizarea documentelor și informațiilor a devenit mai largă, forța de polarizare și prestigiul informațional al bibliotecii au sporit considerabil.

Ceea ce a determinat în primul rînd rezultatele remarcabile ale bibliotecii au fost talentul și autoritatea de conducător cu care era înzestrat Constantin Nuțu. Avea o manieră profund prospectivă de abordare a problemelor, dezvoltă activitatea colectivă, urmărind totodată creșterea responsabilității fiecărui lucrător, era respectat, deși apropiat de colaboratori, decis în acțiuni, deși lipsit de rigiditate, cu un suflet bogat și înțelegător. S-a stins devreme, atunci cînd, atît ca istoric, cît și ca om de bibliotecă, avea încă multe de împlinit. În plină putere de muncă, cu un optimism înțelept și luminos, era la anii privirilor largi, ai sintezelor bogate, ai erudiției roditoare. În dezvoltarea Bibliotecii centrale universitare din București semnele trecerii sale vor rămîne adînci, marcînd o epocă de continuă perfecționare în toate cîmpurile de activitate.

Lucrări de specialitate

O COLECȚIE UTILĂ

Seria de broșuri „Mențiuni bibliografice” editată de Biblioteca județeană Dolj poartă ca o emblemă principală ei caracteristică, și anume, utilitatea. Este, de fapt, calitatea mai mult decît necesară unei astfel de lucrări, rațională însăși a concepției și înscrierii ei în programul de editări al Bibliotecii județene. Și poate, acum ca și oricînd, caracteristica obligatorie a bibliografiilor de recomandare, niciodată de apreciat ca lucrări în sine.

Instrumentul de informare realizat prin „Mențiuni bibliografice” este alcătuit din înscrierea a 9 broșuri cu teme distincte, a căror trăsătură comună o constituie actualitatea tematică, fiecare temă răspunzînd unor priorități în interesele de informare reale ale unui cerc larg de beneficiari — de la cadre de conducere pînă la cele mai diverse categorii de cititori al bibliotecii publice. Cuprînzînd, ordonate alfabetic, referințe bibliografice (cărți și articole din periodice) în număr variînd, în funcție de temă și de colecțiile existente în bibliotecă, între 64 și 166, „Mențiunile bibliografice” oferă informații la zi pe temele: **Perfecționarea mecanismului economico-financiar** (broșura nr.1), **Politica externă și relațiile internaționale ale Partidului Comunist Român și Republicii Socialiste România** (2), **Noua ordine economică internațională** (3), **Transporturi. Industrie chimică** (4), **Burebista, făuritor al primului stat dac centralizat și independent** (5), **Aparate și mașini electrice** (6), **Deprinderi practice** (8) și **Construcții de mașini** (9). Broșura nr. 7, deosebită de celelalte prin aceea că nu abordează o temă ci se referă la o categorie de publicații aflate în colecțiile bibliotecii, cuprinde, potrivit titlului, **Materiale publicate de Institutul Național de Informare și Documentare**. La fel de utilă, ea vine în înfrîmarea celor mai largi interese de informare în domeniul tehnico-științific și economic prin evidențierea unui fond bogat de publicații secundare aflat la dispoziția cititorilor bibliotecii — publicațiile de informare documentară elaborate de I.N.I.D.

Mai mult pentru prestigiul însuși al muncii bibliografice, al colectivului competent care a elaborat broșurile de „mențiuni”, sînt de semnalat unele neajunsuri înfrînate în interiorul referințelor, și anume, persistența veșnicilor inconsecvențe în punctuație, prescurtări, sublinieri etc. Acestea însă nu pot știrbi din valoarea certă a serviciului ce se aduce prin editarea seriei — utilitatea, de care am amintit —, căreia i se mai adaugă manevrabilitatea instrumentului (broșuri foarte lesne de consultat) și condițiile editorial-tipografice deosebit de bune.

L.M.

Biblioteca „V.A. Urechia” Galați. CAIET METODIC. III. Galați, 1979. 33 p. multiplu. Un cuprins „sumar”, fără „Știați că...” sau reeditări de tot felul de dicționare, păstrînd metodologia în însăși substanța ei: **Activitatea bibliotecilor comunale în perioada iulie—septembrie**. Îndrumări metodice (p.1—3), 23 August. Bibliografie selectivă (p.4—12), August de foc. Grupaj de versuri patriotice (p.13—19), articolele Atragerea populației la lectură la biblioteca comunală Foltești (p.20—25) și Colaborarea între biblioteca comunală și școală pentru organizarea lecturilor particulare a elevilor din cursul primar — clasele I—IV — în comuna Băneasa (p.26—33). Mai din interior privit, este de apreciat caracterul util anticipativ al îndrumărilor metodice pentru perioada determinată, iulie—septembrie, ca și al bibliografiei și grupajului de versuri patriotice venind direct în sprijinul organizării unor manifestări de propagandă a cărții în cinstea marelui eveniment — aniversarea a 35 de ani de la Elberare. Întregind sfera metodicului, cele două materiale de împărtășire a experienței menite

I. S.

să ducă la îmbunătățirea lecturii la sate, sem-nate de cadrele de la bibliotecile comunale din Foltești și Băneasa, se remarcă, dincolo de puterea exemplului în cazul reușitelor și al experienței pozitive, prin obiectivitatea lor, prin maniera responsabilă de a ridica deschis problemele și greutățile cu care se confruntă munca concretă, de difuzare și propagandă a cărții, în comunele respective.

Pentru tipul corect de calet metodic — desigur, oricând perfectibil — pe care îl profilează „volumul” elaborat la Galați, nu putem găsi corecte și condițiile grafice în care apare (așa se justifică și scrierea cuvintului volumul între ghilimele). Deși la lucrările prestigioase bibliotecii gălățene am avut deseori prilejul de a face această notație, o repetăm și acum. Poate, în viitor, cineva, în vreun fel...

George VLĂDESCU

Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Gorj. Biblioteca județeană Gorj. ÎN SPRIJINUL BIBLIOTECARULUI COMUNAL. Calet metodic./ Nr.3./ Tirgu-Jiu, 1979. 29 p.

La a treia lui apariție, Caietul metodic elaborat de colectivul Bibliotecii județene Gorj confirmă seriozitatea și competența profesională cu care a fost conceput acest instrument de îndrumare a activității bibliotecare din județ, consecvența de viziune asupra rosturi-

lor unei asemenea lucrări și structurarea tematică în consecință.

Astfel, o primă secțiune este consacrată unor Probleme ale perfecționării profesionale, cuprinzând un material de orientare a activității bibliotecilor comunale, semnat de inspectorul școlar Ion Blendea. Materialul, în temă și deloc tentat să trateze „pe deasupra” problemele activității bibliotecare, dezvăluie în egală măsură existența, în județul Gorj, a unei preocupări temeinice din partea Inspectoratului școlar județean pentru dezvoltarea lecturii publice la sate.

O a doua secțiune cuprinde Îndrumări de specialitate, realizate sub diferite forme: scurte precizări de ordin practic și metodologic: sfaturi concise, grupate sub titlul „Bibliotecarul întreabă...”; Consultații pe diferite aspecte de bază ale activității bibliotecarilor („Noțiuni generale de descriere a publicațiilor” — titlu necuprinzător, pentru că de fapt sînt tratate și problemele colării — Accesul liber la raft în condițiile bibliotecii comunale; Planificarea activității bibliotecii comunale; Forme și metode de propagandă a cărții și a bibliotecii; Munca cu cititorii copii).

În concepția autorilor caietului metodic, puterea exemplului are un rol determinant în crearea unui spirit de emulație profesională, în generalizarea metodelor eficiente de activitate. De aceea, în cuprins au fost înserate și două materiale semnate de lucrători

din rețea (Colaborarea dintre biblioteca orașonească, organizațiile de masă și obștești, ceilalți factori educaționali în orașul Motru și Munca cu cartea în sprijinul învățămîntului politic-ideologic, agro-industrial și al cursanților universității culturale-științifice în comuna Peștișani).

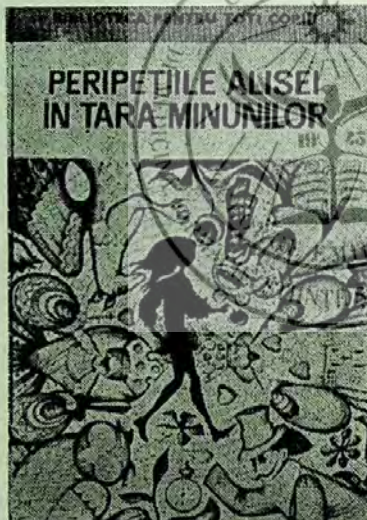
Secțiunea consacrată „materialelor metodice, de propagandă a cărții” cuprinde un dicționar bio-bibliografic „Scriitori și publiciști gorjeni” (de fapt, o contribuție utilă la realizarea bibliografiei locale, dar și o incitare la propagandă creațiilor lor literare); un montaj literar-artistic, „Ecou în Litua”, datorat unuia din colaboratorii Bibliotecii județene Gorj și prezentarea Bibliografică „Burebista și epoca sa”.

Sumarul mai cuprinde litera B a „Dicționarului bibliografic” și „Fle de calendari”. Apreciind în ansamblul lui caietul metodic al bibliotecii gorjene, caracterul lui aplicat și ținuta realizării, câteva observații critice pot fi totuși formulate. Astfel, oricât de sumare trebuie să fie noțiunile de biblioteconomie transmise bibliotecarului comunal (ne-profesionist), este totuși prea puțin cînd îl vorbesci despre „elementele descrierii” să i le enunți doar și să le precizezi poziția pe fișe, fără a le defini ca atare.

De asemenea, dicționarul bibliologic conține, din păcate, destule confuzii și inadverențe (mai ales în cazul termenului „bibliografie”). S-ar mai putea formula obiecții și cu privire la lipsa de specificitate bibliotecară a montajului literar (conceput mai mult ca spectacol și mai puțin ca invitație la lectură) și a calendarului, care ar câștiga dacă ar însera și unele recomandări bibliografice.

I.T.

Angi Petrescu-Tipărescu însoțind-o pe Alice în Țara minunilor.

Carroll Lewis. „Peripețiile Alisei în Țara minunilor”. (Ion Creangă, 1976).

Institutul de învățămînt superior din Baia Mare. Biblioteca. BULETIN INFORMATIV. Vol. 1. anul 5, 1979. Baia Mare, 1979. 75 p.

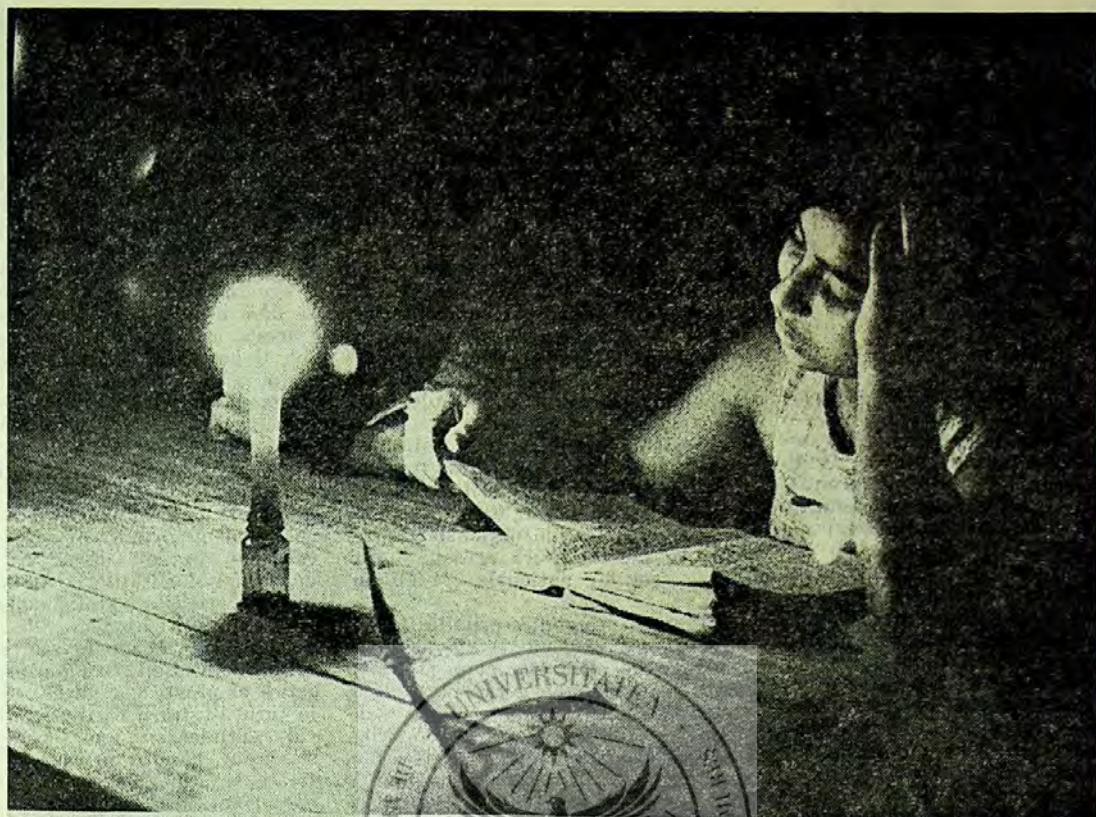
Biblioteca Institutului de învățămînt superior a inițiat, în urmă cu cinci ani, elaborarea unui catalog colectiv al publicațiilor periodice și seriale, din țară și din străinătate, intrate în bibliotecile din Baia Mare. Ideea s-a născut ca un răspuns la nevoile comune de informare, în condițiile unor legături permanente între Institut și unitățile economice din municipiu și județ, determinate de existența unui mare număr de studenți la cursurile serale, de practica productivă, de existența multor specialiști din producție care sînt cadre asociate de predare și a unui mare număr de contracte de cercetare ale cadrelor didactice și studenților.

În această întreprindere comună au fost antrenate 12 unități bibliotecare din municipiu și județ, sarcina centralizării și organizării materialului bibliografic, a redactării „Buletinului informativ” revenindu-i Bibliotecii Institutului de învățămînt superior. În timp, conținutul și aria de cuprindere a buletinului s-a îmbogățit, structura a cunoscut îmbunătățiri, periodicitatea a fost mai judicios stabilită, forma grafică îmbunătățită. Cu începerea din acest an, devenit trimestrial, buletinul a căru primă apariție în noua serie o prezentăm, se înfățișează cu următoarea formă și structură: I. Publicații intrate în bibliotecă. a) Cărți (pe domenii, după CZU); b) Cursuri, manuale și lucrări practice de laborator (pe domenii); II. Colecții speciale (Bibliografii; Brevete; Dispozitive; Catalogue de firme; Extras; Filme; Hărți; Discouri; Traduceri; Xerocopii); III. Activitatea de cercetare științifică internă (1. Cursuri; 2. Bibliografii; Lista cursurilor ce pot fi cumpărate de la Institut).

Materialele înregistrate în diferitele capitole ale buletinului bibliografic sînt ordonate alfabetic. Pentru lucrările din colecțiile Bibliotecii Institutului este consemnată cota topografică, pentru cele din colecțiile altor biblioteci este trecută sigla unității respective. Autorii au optat pentru descrierea simplificată.

Un instrument util, servind nu numai îmbunătățirii serviciilor de informare, dar și ca bază pentru coordonarea achizițiilor.

A.S.

CZU 027.626 (433.1 München)

Meridian bibliologic

Biblioteca internațională pentru copii și tineret

(Internationale Jugendbibliothek — IJB — München)

Seurt istorie

Abia avusese loc victoria armatelor aliate împotriva fascismului când o femeie, ofițer de reeducare în armata americană, pe nume Jella Lepman, jurnalistă, exprima public bibliotecarilor americani (1948) ideea că prin mijlocirea cărților pentru copii se poate realiza o acțiune eficientă pentru cunoașterea și apropierea popoarelor lumii, pe un drum al păcii și umani-

tății. Jella Lepman lansa această bine-făcătoare idee pe baza unei experiențe verificate: în 1946, organizase în Germania distrusă de calamitățile războiului și regimului hitlerist o expoziție itinerantă de cărți pentru copii care avusese mare succes. Reprezentanții marilor edituri germane, obligate de ani de zile să publice limitat, pentru copii, numai cărți de inspira-

ție feroce, nazistă, au observat în fața cărților venite din țările libere cât de inapoiată rămăsese activitatea lor. Se năștea spontan un stimulent puternic pentru o literatură nouă, elevată prin sentimente și idealuri nobile, se făcea apel la traducători de capodopere universale potrivite copiilor. Proiectul Jellei Lepman a fost adresat Fundației Rockefeller din New-

York, cerându-i-se sprijinul. Aceasta a numit o comisie de bibliotecari care să organizeze înființarea unei Fundații menită să încurajeze cartea pentru copiii lumii întregi, iar orașul vest-german München (Münich) avea să fie sediul acestei fundații-bibliotecii. Margaret Scoggin a fost prima directoare până în anul 1957, când a început o etapă nouă prin venirea ca director al lui Walter Scherf, „specialist de notorietate mondială”^{*} în domeniul îndrumării și difuzării internaționale a literaturii pentru copii.

Structura IJB

Încă din anul 1953, IJB — numele ei de atunci până azi — devine o asociată a UNESCO, însușindu-și sarcina „Organizației Națiunilor Unite pentru educație, știință și cultură”, folosind în mod special și științific cartea cu conținut multilateral pe înțelesul copiilor și tineretului.

Programul, în 1957 și cîteva ani după, consta în a oferi cititorilor-copii cărți în trei limbi — engleză, germană, franceză. S-au programat ore pentru povestirea basmelor, discuția cărților recomandate și citite. S-a instalat un studio modern pentru învățarea limbilor străine, sarcinile bibliotecii crescute, numărul cititorilor-copii se mărea, ca și dorința lor de a citi opere în limbile în care acestea au fost scrise. Aceste noi condiții cereau un nou sprijin material. O asociație particulară internațională, guvernul federal al Bavariei, municipalitatea München, Ministerul Afacerilor Externe al Bavariei au asigurat bugetul necesar și sediul instituției (pe Kaulbachstrasse, la nr. 11 A).

Găsirea colaborărilor utile a fost o altă preocupare principală în anii grei ai începutului. În primul rînd se punea problema săliilor necesare expozițiilor de cărți, a depozitelor de cărți care primesc anual cca 15 000 de noi volume și a unui depozit mare de rezervă pentru mai mult de 150 000 de volume (acest număr era în 1971). Astăzi, problema spațiului este rezolvată datorită colaborării oferite de Biblioteca Națională a Bavariei.

IJB conține colaborări de multiple feluri, grație activității ei cu caracter universal. Una dintre colaborări, deosebit de activă, este aceea cu editurile, cu traducătorii indicați de ele, pentru a găsi calea cea mai bună și mai practică de integrare a minorităților ca cititori beneficiari ai cărților scrise în diferite limbi. S-a stabilit un principiu instructiv-educativ echitabil, ca fiecare comunitate națională să fie asigurată că va avea la îndemînă și la cerere cărți care reprezintă cultura proprie națională, cărți în limba pro-

prie, o literatură cu rădăcini în tradițiile, obiceiurile și folclorul național respectiv. De aceea, IJB are peste 30 de secții pentru literatura a diferite țări. Rapoartele anuale arată că au existat unele dificultăți cu literatura unor țări (din Scandinavia, Grecia, Spania, Italia), dar ele au fost învinse treptat, încit azi colaborarea, de pildă cu Suedia și Danemarca, este una dintre cele mai productive și mai bine organizate. Secția română dispune de un fond bogat de publicații, îngrijit și vehiculat de specialiști cunoscători ai limbii și literaturii române pentru copii. Asistenții, profesorii colaboratori ai Secției predau copiilor limba română și îi stimulează la lectura cărților primite.

O măsură organizatorică introdusă după „momentul 1957” este crearea burselor trimestriale, oferite colaboratorilor recomandați de diferite țări, ca să lucreze la secțiile naționale respective. În fapt, măsura aceasta a pus bazele secțiilor naționale ale Bibliotecii.

Ultimele programe primite (1979) înregistrează 250 000 de volume puse la dispoziția cititorilor copii și tineri, scrise în 80 de limbi: germană, engleză, franceză, rusă, italiană, spaniolă, olandeză, greacă, japoneză, turcă, sîrbocroată, slovenă, sîrbomacedoneană, română ș.a. Pentru fiecare din limbile indicate există un fond de 10 000 de volume, cu ore și zile de program precise.

În mod firesc, o uzină livrescă activă ca IJB trebuia să-și organizeze un „serviciu de referință” (Zentrale Referenz), o bază a unor temeinice studii de valoare permanentă și de cercetări ocazionale de diferite acțiuni întreprinse. IJB este organismul cel mai bine înzestrat din lume cu instrumentele de lucru ce fac posibil răspunsul imediat la orice întrebare ce s-ar pune în legătură cu literatura pentru copii și tineret: enciclopedii speciale, bibliografii, dicționare biografice, materiale informative în fișe. Să nu se creadă că se neglijează informația istorică, asupra trecutului acestei literaturi, în favoarea aspectelor contemporane. Istoria internațională a literaturii pentru copii, studiile de pedagogie și psihologia lecturii, studiul basmelor, al legendelor și al poeziei pentru copii, limba produselor literare, corespondența cititorilor copii și cîte alte teme importante de la serviciul de referință sînt informații că numărul studenților care întocmesc studii speciale în acest domeniu a fost în 1977 și 1978 de 1915, iar temele abordate au atins numărul de 347. Din aceeași sursă aflăm că solicitările telefonice și prin corespondență înre-

gistrează anual un număr de 400—450 de informații. Toate acestea se realizează tot cu concursul colaboratorilor, adesea externi și chiar străini. Un catalog bibliografic sistematic constituie corolarul serviciului de referință. Pentru stringerea informațiilor din alte țări, conducerea bibliotecii apelează cu încredere la foștii bursieri.

Fondul de cărți vechi al bibliotecii se îmbogățește impredictibil, la cererea insistență și urmărirea științifică a conducerii instituției. Este destul să dăm numai cîteva exemple: cartea franceză a Institutului „J.J. Rousseau” din Geneva (sec. XVIII și XIX), colecția celebră de albume ale lui Père Castor (donație a lui Francois Faucher), colecția de literatură universală pentru copii a secolului al XIX-lea — sînt toate fonduri speciale ale IJB din München. Au fost organizate mai multe expoziții de cărți vechi ilustrate special pentru copii și tineret, cum de exemplu, recent, expoziția cărților de basme ale Fraților Grimm, în prelucrarea artistică a graficianei de talent Maria Frag-Richter.

Studenții „Academiei de arte frumoase” din München fac cercetări teoretice și practice, realizează seminarii în jurul ilustrării cărților. Sub genericul „Tendenzen und Expressionen” se luptă împotriva ilustrației licențioase și a nevrozelor și patologiilor complexe care cîștigă uneori adepți printre adulții neorientați.

Gracienii români de specialitate au fost consultați de d-na Elisabeth Scherf, șefa Secției pentru arta ilustrativă a cărților pentru copii.

Catalogele bibliotecii

Dacă în 1957 exista un singur catalog — cel sistematic de tip Dewey —, acum biblioteca are puse în perfectă stare de consultare cinci cataloage: cel sistematic (reorganizat), catalogul alfabetic pe autori, catalogul ilustratorilor de cărți, catalogul titlurilor de cărți și cel al țărilor în care s-au tipărit cărți existente în bibliotecă. În curs de elaborare este catalogul istoric și cronologic. Catalogele IJB, importante din multiple puncte de vedere, dar în primul rînd prin unicitatea temelor, au fost reproduse, prin fotografiere, de către Editura Hall din Boston în 18 volume mari. Conducerea bibliotecii a întocmit în 1971 peste 50 de liste bibliografice, pe țări și limbi, cu cele mai bune cărți pentru copii, Editurile Bowker din New York și Pullach din München publicînd aceste liste. Au urmat comenzi masive și în două luni edițiile scoase au fost epuizate.

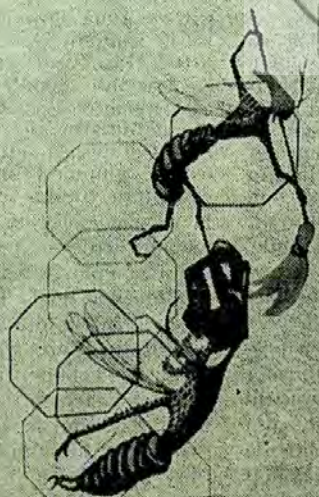
* Apreciere din prezentarea făcută lui Walter Scherf de către Al. Mitru, în „România liberă” din 18 mai 1979, p. 2.

Ilustrație de Tia Peltz la „Ciufuleț”, eroul povestirii lui S. Cassvan (Editura tineretului, 1967).

Ilustrație de Marcela Cordescu la „Prisea” lui Tudor Argezei (Editura tineretului, 1967).

STUPUL LOR

Stupul lor de pe vilcen
Stă păzit într-o broboadă
De trei plopi înalți, de nea,
Pe o blană de zăpădă.

Prisăcarul, la-a uitat
Și-a căzut și peste ele
Iarna, grea ca un ploacă,
Cu chear de peruzele.

Înăuntru luă-n stup
Lucrătoare din creze
Și, făcând un singur trup,
Nu-ncează să lucreze.

Că niciuna n-a murit
Pentru sine, ci-mpună
Pentru stupul împlănit
Cu felii de miere bună.

Colaborarea cu România

Interesul conducerii bibliotecii pentru o colaborare mai strinsă cu România a cunoscut o nouă etapă începând cu anul 1970. Punându-se în discuție specializarea în limbi mai puțin cunoscute, s-a hotărât ca, alături de limbile daneză și ebraică, beneficiarii bibliotecii să învețe și limba română. Cînd s-a programat înființarea secțiilor naționale, Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România a onorat dorința IJB de colaborare trimițînd cărți selectate. Biblioteca este abonată la publicațiile bibliografice naționale din peste 30 de țări, iar din 1972 și la bibliografia națională curentă a României. În iarna anului 1971 s-a luat hotărîrea expunerii („des panoramas nationaux”) celor mai bune cărți pentru copii și tîrile alese au fost Danemarca și România.

„Serviciul de referințe” a cerut o listă bibliografică a celor mai bune studii despre basmele românești și altă dată lista celor mai bune ediții, vechi și noi, de basme românești. Ambele cereri au fost satisfăcute, prima de semnatarul acestor rînduri, a doua de Biblioteca pentru copii „Ion Creangă” din București. România a răspuns pozitiv și la cererea de a recomanda bursieri pentru catalogarea cărților românești. Bibliotecari, graficieni, ilustratori de carte, scriitori de literatură pentru copii români au dat concursul în diferite etape. Partenerul român cu cele mai frecvente contacte cu IJB este, cum era firesc, Editura „Ion Creangă”, instituție care și-a creat un renume în lume prin publicarea cărților pentru copii și tineret. Colaborarea între cele două instituții constă în schimbul de cărți, consultări în programări editoriale. Editura „Ion Creangă” a publicat opera „Călătoriile lui Gulliver” a lui J. Swift în traducerea germană a lui Walter Scherf, directorul general al IJB, traducătorul acceptînd cu admirativă apreciere ilustrația românească a volumului.

IJB este forul internațional unic care cuprinde, teoretic și practic, prin bibliotecă, pe plan mondial, totalitatea preocupărilor de instruire și educare a copiilor și tineretului prin mijlocirea cărților. Așezată în centrul Europei (la München), dispune de mijloace de comunicare directă cu toate țările europene și, prin servicii de corespondență bine organizate, cu țări din alte continente ale lumii. Funcționalitatea bibliotecii este de mare responsabilitate și răspunde plener confruntărilor și cerințelor vieții sociale contemporane. Copiii și tinerii sînt mai educabili decît maturii. Instruiți și educați în spiritul umanismului, al dragostei pentru muncă și pentru frumos, micii cititori vor deveni temeuri ale unui viitor mai bun și mai drept al omenirii.

prof. univ. dr. doc. Dan SIMONESCU

Cluburi ale elevilor în bibliotecile din R. D. Germană

În R.D. Germană au fost introduse în anii trecuți diferite forme de participare a copiilor la munca de bibliotecă. Există colective de copii care, sub îndrumarea unui bibliotecar, execută lucrări ca repararea unor cărți cu uzură ușoară sau consultarea oferită micilor cititori la alegerea lecturii. O altă formă o constituie „colectivele de muncă în domeniul literaturii”, în cadrul cărora elevii cu preocupări literare au prilejul să se întâlnească cu autori, ilustratori și traducători. Tot aici bibliotecarii sau profesorii (în expuneri pe teme literare, iar copiii participă la dezbaterile critice asupra ultimelor apariții. Tipul de club al elevilor prezentat în articolul de față este o combinație între cele două forme experimentale. Asemenea cluburi există în multe biblioteci pentru copii din R.D.G.

În cadrul programului de concurs organizat de Biblioteca generală științifică din Erfurt în cinstea celei de-a 30-a aniversări a R.D.G. și în întipinarea Anului internațional al copilului, bibliotecarii din bibliotecile pentru copii și tineret din orașul Erfurt și-au fixat ca obiectiv organizarea, până în septembrie 1979, a cinci cluburi ale elevilor sub genericul „Întilnire la biblioteca pentru copii”.

Din discuțiile purtate până acum cu directorii de școli și diriginții a reieșit că necesitățile privind ocuparea timpului liber al elevilor cu activități sportive și politehnice sînt satisfăcute cu prisosință în cadrul colectivelor de muncă existente; în ceea ce privește educația extrașcolară muzicală și estetică în general, situația ridică încă probleme ce-și așteaptă rezolvarea.

Ca parteneri ai școlilor și organizațiilor de pionieri, bibliotecile pentru copii s-au oferit să le dea elevilor interese și posibilitatea să se ocupe, în afara programului școlar, în mod activ de literatură, să-și dezvolte și să-și consolideze înclinațiile literare în cadrul clubului de elevi, sub îndrumarea de specialitate a bibliotecarilor. În cluburile elevilor, munca cu cartea pentru copii este în centrul atenției întregii activități a clubului, dar din-

colo de acest obiectiv principal, o largă arie tematică permite stabilirea de relații cu alte domenii ale artei și ale vieții sociale. Ideea care a stat la baza acestei intenții a fost aceea de-a stimula și dezvolta interesul individual vădit pentru literatură la unii copii și totodată de a depista înclinațiile literare ale altora și de a le activa. Un plan tematic corespunzător va fi pus la dispoziția celor care se ocupă cu educarea și formarea spirituală a copiilor cu scopul de a crea personalități conștiente, active, cu interese și preocupări multiple.

Prinul club al elevilor a fost înființat în decembrie 1977 la Biblioteca pentru copii și tineret din Erfurt (Johannesplatz). Vestea s-a răspândit rapid prin propaganda făcută în cadrul bibliotecii și în școli, în foarte scurt timp înregistrându-se patruzeci de înscrieri. Spre a putea păstra un caracter de club și a nu pierde din vedere condițiile, totuși limitate, de spațiu a fost absolut indispensabilă o selecție. Au fost aleși cu precădere acei copii care nu mai făceau parte din alte colective de muncă și care se evidențiaseră în decursul anilor ca cititori permanenți ai bibliotecii pentru copii. La această selecție nu s-a ținut cont de rezultatele la învățătură sau de comportarea individuală sau în colectiv a copiilor. În urma discuțiilor avute cu diriginții au fost incluși în cluburile de elevi în special acei copii care aveau nevoie să fie încurajați, cei retrași, fără relații, firile labile, astfel încît, printr-o ocupație interesantă de timp liber, să li se creeze noi atitudini și comportamente.

După exemplul de mai sus s-a procedat la fel și la înființarea cluburilor de elevi de la bibliotecile din centrul orașului Erfurt, din zona de nord și din cartierul Rieth. Membrii cluburilor de elevi sînt cu precădere fetițe și băieți între 10 și 13 ani. (Elevii mai mari au posibilitatea să participe direct la munca cu cartea din cluburile de tineret ale Bibliotecii generale științifice din Erfurt și să ia parte la manifestările acesteia.) Nucleul principal al fiecărui club este constituit din cca

20 de membri. Oaspeții sînt întotdeauna numeroși și bineveniți. Un consiliu al clubului, din care fac parte trei pînă la cinci elevi activi și de nădejde, îi ajută bibliotecarei la planificarea, organizarea și desfășurarea manifestărilor ce au loc odată pe lună, într-o după-amiază în care elevii nu au teme pentru acasă. Planul tematic pentru un an întreg este comunicat tuturor membrilor clubului, ținindu-se cont de preferințele și propunerile copiilor. Alături de lecturile autorilor, obișnuite în activitatea tuturilor cluburilor de acest fel, au loc manifestări sub formă de dezbateri pe marginea cărților, prezentări de apariții noi, expuneri cu privire la viața și opera autorilor cunoscuți de cărți pentru copii. Un număr mare de după-amieze ale clubului sînt dedicate unor teme de interes mai larg. Iată cîteva exemple din activitățile anului 1978: o după-amiază cu caricaturistul Ali Kuhn din Erfurt, în care copiii au avut prilejul nu numai să cunoască mai în amănunt lumea unui artist, dar și, sub îndrumarea acestuia, ei au făcut caricatura colegilor lor de club, operele finite fiind-le cu ei pentru dotarea și pavoazarea bibliotecii; după-amiezele miinilor îndemnatice, în care copiii au fost ajutați să rezolve rapid și simplu problema cadourilor pentru părinți și frați, cu ocazia sărbătorilor tradiționale. Buna dispoziție generală și cite o mică surpriză pentru fiecare copil au prelungit deseori durata acestor ore de miini îndemnatice; pornind de la lectura cărții „Ai început să te gîndești la dragoste?”, a fost invitată o doctoară din Erfurt, care a răspuns la întrebările puse de copii corespunzător vârstei acestora. Cine nu a îndrăznit să pună întrebările oral a putut să le comunice în scris și să obțină astfel răspunsul cerut; cu prilejul Zilei armatei populare, copiii au putut afla numeroase lucruri interesante și demne de știut despre instrucția unui soldat și despre viața în colectivele de ostași; chipul bibliotecarului — în conștiința multor copii limitat doar la o persoană care împrumută și ia înapoi cărțile — a fost prezentat în toată complexitatea lui, ca și istoria bibliotecilor de la începuturi pînă în prezent, într-o altă ședință a clubului; favoritul „Disco” de carnaval, cu ritmurile nebune, prăjitura tradițională, și concursurile nu puteau lipsi, ca și o seamă de alte manifestări — vizionarea filmului pentru copii „Alfons Zitterhecke”, pregătirea și punerea în funcțiune a „bazarelor solidarității” cu ocazia serbărilor cartierelor de locuințe din orașul Erfurt, un schimb de experiență între cluburile de elevi din Erfurt ș.a.

Pentru organizarea manifestărilor, fiecărui club i se pune la dispoziție

Simpozionul

„Agroinformatika II“

Sofia, 23 — 28 aprilie 1979

suma de 200 DM anual. Din aceste fonduri se cumpără materialele necesare pentru după-amiezele clubului.

Alături de participarea activă la manifestările cluburilor de elevi, membrii înscriși pot fi găsiți aproape zilnic în bibliotecile pentru copii la serviciul de împrumut. Potrivit experienței câștigate în cadrul manifestărilor clubului, ei își aduc contribuția atât la îndrumarea cititorilor mici, cât și a celor de o vîrstă cu ei, constituind detașamentul viitor al activului obștesc al propagandei cărții. Membrii clubului au o contribuție deosebită și la recrutarea de cititori noi ai bibliotecii pentru copii, avînd totodată în atenție și formarea celor ce le vor urma în cadrul clubului. La manifestări aduc mereu oaspeți noi. Ca „experți“ în literatură pentru copii, sînt adesea invitați de învățători și educatori din grădinițe să țină „lecții“ despre anumite cărți destinate micilor cititori, aceste lecții fiind mai întîi dezbătute în colectiv în cadrul clubului. Membrii clubului sînt astfel principali mijlocitori între bibliotecari și pedagogi.

Sub îndrumarea bibliotecarilor, ei ajută și la aranjarea sălilor de bibliotecă și a vitrinelor, au grijă de păstrarea ordinii în timpul orelor de împrumut. Între salariații bibliotecilor pentru copii și membrii cluburilor există un contact cordial, de prietenie, ceea ce le permite bibliotecarilor să fie parteneri de nădejde în rezolvarea unor probleme mai mici sau mai mari de zi cu zi. În acest sens, bibliotecarii din bibliotecile pentru copii acționează indirect, dar foarte eficient în educația școlară și cea de acasă a elevului.

În discuțiile cu părinții membrilor clubului, aceștia își exprimă satisfacția deplină pentru interesul deosebit purtat față de ocupația timpului liber al copiilor lor în cadrul clubului. Ei subliniază mereu în fața bibliotecarilor entuziasmul și bucuria copiilor pentru ceea ce ei numesc „Întîlnire la biblioteca pentru copii“.

Munca susținută și eficientă a cluburilor elevilor de la bibliotecile pentru copii din Erfurt a dovedit existența unor largi posibilități de rezolvare a necesității de ocupare, utilă și formativă, a timpului liber al elevilor din grupele de vîrstă mare. Nu doar copiii au făcut cu acest prilej experiențe noi și interesante, dar și pentru bibliotecarii din bibliotecile pentru copii s-au deschis perspective noi în munca lor, importantă și frumoasă, cu cartea pentru copii și cu cititorii acestor biblioteci.

Marikka BARTH

Biblioteca generală științifică
Erfurt, R.D.G.
(Traducere din original: Nora
TUGA)

Reuniunea a prilejuit un util schimb de idei specialiștilor în informatică, informare documentară și biblioteconomie-bibliografie-documentare din Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, România, Ungaria și Uniunea Sovietică. Desfășurate în cadrul a trei secții — probleme actuale ale activității de deservire cu informații a diferitelor categorii de beneficiari; mecanizarea și automatizarea informației științifice-tehnice în domeniul agriculturii și silviculturii; ridicarea eficienței deservirii cu informații și interdependența cu diferite sisteme de informare științifică-tehnică — lucrările simpozionului au evidențiat o seamă de priorități în domeniile respective. În ceea ce privește informarea documentară, au reținut atenția aspectele privind: conceperea și traducerea în fapt a informării documentare ca activitate de informare analitică, referativă, tematică, fotografică; organizarea și coordonarea activității de informare documentară a diferitelor colective de documentare pentru creșterea influenței și eficienței acestei activități în munca de cercetare și producție; studierea efectelor activității de informare asupra beneficiarilor în vederea realizării autogestioni și autofinanțării muncii în informare; automatizarea întocmirii indexurilor de descriptori și de autori, a informațiilor active, concrete, adevărate, de viitor și efective; căutarea unor noi forme de informare tehnologică pentru optimizarea sistemului de informare și valorificare superioară a potențialului ridicat al activității de informare prin acordarea unei atenții sporite informațiilor de interferență științifică-tehnică, prin pregătirea specialiștilor pentru folosirea informațiilor și a sistemelor informaționale.

Privitor la activitatea de biblioteconomie-bibliografie-documentare au fost subliniate importanța activității bibliotecilor în domeniul agriculturii, ca factor activ al progresului tehnico-științific, și necesitatea asigurării condițiilor unei pregătiri de specialitate, biblioteconomică, la un înalt nivel — redactarea de manuale de specialitate, acordarea de burse de specializare în străinătate, susținerea doctoratului în biblioteconomie, organizarea de cursuri de biblioteconomie-documentare pe lângă unele facultăți din cadrul institutelor de agronomie ș.a. A fost evidențiată, de asemenea, importanța celei de a doua etape a prelucrării informației prin crearea unor noi informații științifico-analitico-sintetice, evidențindu-se astfel noile realizări știin-

țifice (spre deosebire de prima etapă a prelucrării informației care cuprinde sistematizarea, cercetarea, păstrarea, difuzarea informației). În această etapă pot fi incluse sintezele scoase de către bibliotecă în colaborare cu specialiștii din rețeaua ASAS. Dotarea bibliotecilor cu mijloace de multiplicare permite asigurarea tipării și difuzării lucrărilor întocmite de către biblioteca agricolă, a sumarelor revistelor străine intrate în bibliotecă, a unor pagini și articole din lucrările deținute de aceasta. O parte însemnată din cheltuieli pot fi recuperate prin activități de autofinanțare, autogestione și autoconducere. În cadrul acestor servicii sînt cuprinse și întocmirea și difuzarea de bibliografii naționale, bibliografii bazate pe informații din străinătate, reproducere de sumare, xerocpii, sinteze etc. Au mai fost relevate avantajele automatizării activității în compartimentele: analiza cererilor cititorilor, analiza lucrărilor achiziționate, centralizarea comenzilor etc.

Comunicarea susținută de către delegația română, primită cu mult interes, a avut ca temă „Aspecte din activitatea de informare documentară în Biblioteca Academiei de științe agricole și silvice din Republica Socialistă România“.

Din desfășurarea lucrărilor acestui simpozion, în spiritul practicii acreditate pe plan internațional, am putut extrage o seamă de concluzii privitoare la perfecționarea activității instituției noastre. Pe scurt, acestea se referă la: necesitatea ca biblioteca agricolă să-și continue activitatea de întocmire și difuzare, prin forțe proprii și cu ajutorul colaboratorilor externi, a cataloagelor, bibliografiilor și sintezelor în vederea recuperării unei părți însemnate din cheltuieli; întărirea sectorului tipografic și de legătorie prin dotarea cu mașini de multiplicat (xerox etc.); biblioteca agricolă va trebui să-și îmbunătățească activitatea de coordonare și îndrumare a celorlalte biblioteci din țară în vederea ridicării nivelului serviciilor; necesitatea îmbunătățirii în continuare a activității în domeniul muncii de informare documentară referativă, analitică, tematică, fotografică și al colaborării cu alte colective specializate (de documentare) din țară; necesitatea unei colaborări mai largi a Bibliotecii agricole, în vederea asigurării unui plan unitar de activitate pe ramură, conform exigențelor cercetării și practicii agricole naționale.

Mihai FLORESCU

ДЕТСКОЕ ЧТЕНИЕ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

Марьяна ИОВА: Книжки и библиотеки для детей в Румынии, стр. 2—8; Мирча СЫНТИМБРЕАНУ: Детская книга, стр. 8—10; Детская литература на языках совместно проживающих национальностей, стр. 10—11; Иоана ТЭУТУ: Тага взрослого читателя и детских библиотекам, стр. 12—15; Магдалена ТУДОР: Педагогические основы мероприятий, проводимых детскими библиотеками, стр. 15—16; Мария КРИЧУ: Комплементарность в соотношении детской библиотека — школа, стр. 16—18; Аурелия СПИНЕЙ: Массовая библиотека и стимулирование творчества детей, стр. 20—21; Георге МАКСИМ: Эффективность в пропаганде детской книги, стр. 21—22; Корина КУРЕЛЕСКУ: Библиотекарь и школьная библиотека — вдохновители чтения школьников, стр. 22—23; Вера ПОП и Надежда БОДЯНУ: Коллекция «Книжки-игрушки» — предшествующий этап выработки навыков чтения, стр. 24—26; Патриша СИЛЬВЕСТРУ: Хобби — стимул к чтению, стр. 27—28; Информационная литература для детей. Синтез и библиография, стр. 28—30.

ПОД ЗНАКОМ КРУПНЫХ ПОЛИТИЧЕСКИХ СОБЫТИЙ ГОДА — 35-Я ГОДОВЩИНА ОСВОБОЖДЕНИЯ И XII СЪЕЗД ПАРТИИ стр. 31.

ХРОНИКА МЕЖДУНАРОДНОГО ГОДА РЕБЕНКА

Национальный симпозиум «Ребенок и книга», стр. 32—34; На повестке дня массовых библиотек, стр. 34—36.

РУКОВОДСТВО БИБЛИОТЕЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Деловые совещания, стр. 37—38; Эрика РЕШНЕР: Из опыта методического руководства, стр. 38—39; Тудор НЕДЕЛЦА: Централизованные услуги, оказываемые массовым библиотекам, стр. 40; Константин ГЫЛЯ: Активные формы методической деятельности, стр. 40—41.

БИБЛИОТЕЧНАЯ ТЕХНИКА

Елена САБАДАК: Консультации по УДК. Рекомендации по классификации публикаций для 5-го класса. Математика. Естествознание (I), стр. 42—45.

ИСТОРИЯ КНИГИ И БИБЛИОТЕК

Тудор ОПРИШ: Педание журналов — давнее занятие школьников Румынии, стр. 46; Т.О.: Зарождение румынской печати для детей, стр. 47; Ион СТОЙКА: Возрасты книги (II), стр. 47—48.

ПАМЯТНЫЕ ДАТЫ

Константин Нуцу — десятилетие прогресса в деятельности Бухарестской Центральной Университетской Библиотеки, стр. 48—49.

РАБОТЫ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ, стр. 50.

БИБЛИОЛОГИЧЕСКИЕ МЕРИДАНЫ

Дан СИМОНЕСКУ: Международная библиотека для детей и молодежи в Мюнхене, стр. 51—53; Марикка БАРТ: Клубы учащихся при библиотеках в ГДР, стр. 54—55; Михай Флореску: Симпозиум «Агроинформатика» II, стр. 55.

CHILDREN'S READING IN THE CONTEMPORARY SOCIETY

Mariana IOVA: Children's Books and Libraries in Romania, pp. 2—8; Mircea SINTIMBREANU: The Book for Children, pp. 8—10; Children's Literature Published in the Languages of the Cohabiting Nationalities, p. 10; Ioana TAUTU: The Projection of the Adult Reader in Children's Libraries pp., 12—15; Magdalena TUDOR: Pedagogical Grounds of the Activities of the Children's Library, pp. 15—16; Maria CRICIU: Complementary in the Relation of Children's Library and School, pp. 16—18; Aurelia SPINEI: Efficiency in the Popularization of the Books for Children, pp. 20—21; Gheorghe MAXIM: The Public Library and the Stimulation of Children's Creativeness, pp. 21—22; Corina CURELESCU: School Librarian and Library — Animators of Pupil's Reading, pp. 22—23; Vera POP and Nadejda BODEANU: „Ludoteca” (Toy Department) — A Stage Preceding the Training of Reading Habits, pp. 24—26; Patija SILVESTRU: The Hobbies — Spur of Reading, pp. 27—28; Reference Works for Children. A Selective Bibliography, pp. 28—30.

IN THE HONOUR OF THE GREAT POLITICAL EVENTS OF THE YEAR — THE 35-TH ANNIVERSARY OF THE LIBERATION AND THE 12-TH CONGRESS OF THE ROMANIAN COMMUNIST PARTY, pp. 31.

THE INTERNATIONAL YEAR OF THE CHILD CHRONICLE

The National Symposium „The Child and the Book”, pp. 32—34; Notes and News from Public Libraries, pp. 34—36.

LIBRARY MANAGEMENT AND DIRECTING

A Working Conference, pp. 37—38; Erika RESCHNER: From the Experience of the Methodical Work, pp. 38—39; Tudor NEDELCEA: Centralized Services for the Village Libraries, p. 40; Constantin GILEA: Active Forms of the Methodical Work, p. 40—41.

LIBRARY TECHNICS

Elena SABADAC: Advice in UDC. Recommendations Concerning the Classification of Publications in the 5-th Main Class, Mathematics. Science (I), pp. 42—45.

THE HISTORY OF BOOKS AND LIBRARIES

Tudor OPRIȘ: Journal Publishing — An Old Pursuit of the Children from Romania, p. 46; T.O.: The Beginnings of the Romanian Journals for Children, p. 47; Ion STOICA: The Ages of the Book (II), p. 47—48.

IN MEMORIAM

Constantin Nuțu — Ten Year of Progress in the Activity of the Bucharest University Library, p. 48—49.

BOOKS REVIEW, p. 50.

BIBLIOLOGICAL MERIDIEN

Dan SIMONESCU: The International Library for Children in Munich, pp. 51—53; Marikka BARTH: Pupils Clubs in the Libraries of GDR, pp. 54—55; Mihai FLORESCU: The Symposium „Agroinformatika” II, p. 55.

LA LECTURE DES ENFANTS DANS LA SOCIÉTÉ CONTEMPORAINE

Mariana IOVA: Le livre et les bibliothèques pour enfants en Roumanie, pp. 2—8; Mircea SINTIMBREANU: Les livres pour les enfants, pp. 8—10 La littérature pour les enfants dans les langues des nationalités cohabitantes, p. 10—11; Ioana TĂUTU: La projection du lecteur adulte dans les bibliothèques pour enfants, pp. 12—15; Magdalena TUDOR: Les fondements psychopédagogiques des activités d'une bibliothèque pour enfants, pp. 15—16; Maria CRICIU: Le caractère complémentaire des relations établies entre la bibliothèque pour enfants et l'école, pp. 16—18; Aurelia SPINEI: L'efficacité des manifestations culturelles visant la propagande des livres pour enfants, pp. 20—21; Gh. MAXIM: La bibliothèque publique et la stimulation des capacités créatrices des enfants, pp. 21—22; Corina CURELESCU: Le bibliothécaire et la bibliothèque scolaire — animateurs de la lecture des enfants, pp. 22—23; Vera POP și Nadejda BODEANU. La ludoteacă, etapă preliminară dans la formation des habitudes de lecture, pp. 24—26; Patija SILVESTRU: Les hobby — stimulants de la lecture, pp. 27—28; La littérature d'information pour enfants. Synthèse et bibliographie, pp. 28—30;

SOUS L'EGIDE DES GRANDES ÉVÉNEMENTS POLITIQUES DE L'ANNÉE — LE 35-E ANNIVERSAIRE DE LA LIBÉRATION ET LE XII-E CONGRÈS DU PARTI, pp. 31.

CHRONIQUE DE L'ANNÉE INTERNATIONALE DE L'ENFANT

Le symposium „L'enfant et le livre”, pp. 32—34; Sur l'agenda des bibliothèques publiques, pp. 34—36.

LA DIRECTION ET L'ORIENTATION DE L'ACTIVITÉ DES BIBLIOTHÈQUES.

Conférence de travail, pp. 37—38; Erika RESCHNER: Quelques aspects de l'activité méthodique, pp. 38—39; Tudor NEDELCEA: Services centrales pour les bibliothèques communales, p. 40; Constantin GILEA: Formes de l'activité méthodique, p. 40—41.

TECHNIQUE BIBLIOTHÉCONOMIQUE

Elena SABADAC: Consultation en C.D.U. Recommandations concernant la classification des publications dans la classe 5. Mathématiques. Sciences naturelles (I), pp. 42—45.

HISTOIRE DU LIVRE ET DES BIBLIOTHÈQUES

Tudor OPRIȘ: L'édition des revues, ancienne préoccupation des élèves roumaines, p. 46; T.O.: Les commencements de la presse roumaine à l'intention des enfants, p. 47; Ion STOICA: Les âges du livre (II), p. 47—48.

IN MEMORIAM

Constantin Nuțu — une décennie de progrès de l'activité de la Bibliothèque Centrale Universitaire — Bucarest, p. 48—49.

OUVRAGES DE BIBLIOLOGIE (Analyses), p. 50.

MÉRIDIEN BIBLIOLOGIQUE

Dan SIMONESCU: La bibliothèque internationale pour enfants et jeunesse de Munich, pp. 51—53; Marikka BARTH: Clubs des élèves dans les bibliothèques de la RDA, pp. 54—55; Mihai FLORESCU: Le symposium „Agro-informatika” II, p. 55.